

Kylähuilu

nro 17

Koijärven alueen kylät ry:n

Tiedotuslehti

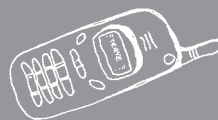
ilm. 2.6.2012

Sisältää:

- Kyläsuunnitelmia; Kestävän Kehityksen Koijärvi
- Perinnepiirin antia: Koijoki monine siltoineen
- Padonvartijan ja Koijärven kuntoa katsastamassa
- Valijärvi-keskuksen Paula-emännän pitkä talkoopesti
- Peräjoen urheileva kyläyhteisö neljän vuosikymmenen ajoilta
- Lapsuus- ja nuoruusmuistoja sodan ja sen jälkeisen rauhan ajoilta
- Matkun näyttelijöistä, iltamista ja tanssireissuista 60 vuotta sitten
- Opettaja Ilkka Kurikan muistoja ja kuvia 1960-luvun lopulta lähtien
- Tervehdyksiä, kuulumisia, tonttitarjontaa, toivotuksia, tarinaa kyliltä
- Lapsiperheiden yhdistyksen, MLL:n puuhanaisia tapaamassa
- Musiikkimiehiä elementissään Kojolla ja Matkussa
- Luovien naisten pakeilla Raitoolla ja Vuollussa
- Kyläpalsta, kesätori, tansseja, tapahtumia
- Yrityspörssi ja palveluhakemisto
- Nykykoululaisten kirjoitelmia
- Seurakunnan kesätarjontaa
- Yhdistysten yhteystietoja

SÄILYTÄ!

Koijärven Alueen Kylät ry:n hallitus 2012

Jäseninä kyläyhdistysten valitsevat edustajat ja puheenjohtajat:

Pirjo Poutanen	puheenjohtaja	Kojo	050-555 6683
Timo Heikkilä	varapuheenjohtaja	Kojo	040-580 3643
Anne Kettunen	sihteeri	Forssa	040-192 4770 anne.m.kettunen@gmail.com
Sirkka Holmberg	rahastonhoitaja	Peräjoki	040-778 1150 perajoki@surffi.net
Paula Kemppi	Valijärvitoimikunnan pj.	Forssa	040-708 1648
Leila Virtaranta	Kojon pj.	Kojo	040-518 3226
Riikka Viljanen	Matkun pj.	Matku	050-3427737 riikka.viljanen@surffi.net
Mervi Nieminen	Peräjoen pj.	Peräjoki	044-528 7119
Hannu Heikkilä	Vuollun pj.	Vuoltu	0400-773 216
Eija Latvateikari	jäsen	Matku	040-728 4681
Riku Syrjänen	jäsen	Matku	0400-959 888
Seija Rämö	jäsen	Peräjoki	(03) 435 0225
Jukka Romu	jäsen	Vuoltu	(03) 435 1408
Paavo Säteri	jäsen	Vuoltu	050-567 5837

Koijärven Alueen Kylät ry

Tilinumero on OP 502550-21367

KAKryn kannatusjäsenmaksu 10€

Koijärven Alueen Kylät ry:n tiedotuslehti Kylähullu nro 17

Toimitus:	Koijärven Alueen Kylät ry
Päätoimittaja:	Kirsti Koivula
Toimitussihteeri:	Anne Kettunen
Kotisivut:	www.koijarvenalueenkylat.fi , sähköposti kakry@koijarvenalueenkylat.fi
Taitto ja ulkoasu:	T:mi Digijiipee/Juha-Pekka Seppänen
Piirroskuvat:	Eila Ketonen
Painopaikka:	Painotalo Casper Oy
Rahoitus:	Koijärven Alueen Kylät ry.
Painosmäärä	1500 kpl
Jakelu:	Lehti jaetaan ilmaiseksi jokaiseen Pohjois-Forssan talouteen 2.6.2012

Lisäkappaleita voi ostaa 3 euron hintaan Heinosen ja Pietilän kaupoista, Vinnikaisen kesätorilta sekä Forssassa Varmiolan kahvila-konditoriaasta Kartanonkatu 20 ja linja-autoasemalta parturin vierestä Cafe-Konditoriaasta.

2012 Kylähullu-lehden ulkoasun ja - taiton teki T:mi Digijiipee Jokioisilta.

*-Olipa kiva tutustua Koijärven alueeseen ja Kylähullu-lehden tekemiseen mahtavien tekijöiden kanssa!
Toivottavasti yhteistyö jatkuu.*

Yritykseni kautta saat kaikki painopalvelut. Lehdet, mainokset, ilmoitukset, kalenterit yms. suunnittelusta toteutukseen asti.

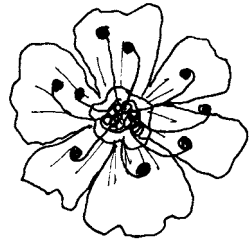
Kopiot ja tulostukset nopeasti!

Ota yhteyttä!

sähköposti: digijiipee@digijiipee.net, www.digijiipee.net, puh: 044-2961108

Terveisin J-P Seppänen

Sinulle, todistus!

Tämä lehti jaetaan koteihin koulujen päätöspäivänä –eikös kiva saada KAKry:ltä Kylähullu-todistus? Tässäkin todistuksessa on historiaa, luonnontietoa, kotiseutuoppia, liikuntaa, kotitaloutta, musiikkia, käsityötä jne. Entisajan todistuksessa oli käytös- ja huolellisuusnumero, nykyisissä lisäksi arvioidaan mm. aktiivisuutta, sosiaalisuutta ja yhteistyökykyä.

Kiitettävä kuuluu kaikille kalleintaan eli aikaansa antaneille, osaamistaan yhteiseksi hyväksi käyttäneille, talkoisiin osallistuneille, kyläaktivisteille, naapuriapua tarjonneille, raha- tai tavaralahjoituksia antaneille, uusille asukkaille ja heitä tuottaneille nuorille perheille!

Oikein **tydyttävän** saavat kyläyhteisön muodostavat kaikki vakituiset ja kesäasukkaat sekä erityisesti järjestettyihin tapahtumiin osallistuvat, ilman teitä kyläaktivistit eivät jaksaisi järjestää mukavaa toimintaa, siis kiitos teille!

Mikä parasta, **välttävän** itselleen antavat lukijat voivat petrata ja siirtyä seuraavalle luokalle, toimijoiksi tuleviin yhteisöllisiin haasteisiin. Kylätoiminta on erittäin palkitseva harrastus, yhteisestä ponnistuksesta räätiväsyneenä palatessa on niin, niin hyvä mieli, koska koettiin yhdessä jotakin ainutlaatuisia. Yhteisöllisyys syntyy sivutuotteena kun koetaan ja tehdään yhdessä asioita, sinuakin tarvitaan!

Heikon ja ehdot saavat ne, jotka eivät millään saa itseään irti tietokoneen tai television äärestä. Kun tuijottaa toisten onnea ja onnettomuutta, omat elämykset jäävät kokematta. Kaikki, joille se on vielä mahdollista, ylös sohvalta ja laiskanläksyksi sosiaalisuutta vaikkapa jututtamalla kylänraitilla kulkevia tai soittamalla naapurille kuulumisia kysellen. Jos et jaksaa enää juuri mitään, elä hengessä mukana. Olet sellaisenaan tärkeä kylän jäsen. Yhteenkuuluvuuden tunne pitää sinut ja kyläyhteisön kasassa.

Tämän Kylähullu-todistuksen takasivulla on kesän lukujärjestys, joten ylös, ulos ja mukaan menoon! Kun joskus ei saada ongelmaa ratkaistua, sanotaan, että otetaanpa nyt maalaisjärki käyttöön — *hyvä arvosana meille maaseudun asukkaille!*

Kylähullua kesää!

Matku, 13.5. 2012
Kirsti Koivula, päätoimittaja

JK.

Kiitän kauniisti kaikkia edellisten ja tämän lehden syntyyn vaikuttaneita ja erityisesti Kylähullun uskollisia lukijoita! Nyt otan KAKry:lta päättötodistuksen koko tämän vuosituhannen jatkuneesta toimittajantyöstä jättäen tehtävän kyliltä koottavan toimittajatiimin vastuulle. Sen varassa on Kylähullun tulevaisuus. Aineistoa voi lähettää ja lehdentekoporukkaan vapaaehtoisena ilmoittautua osoitteeseen: kakry@koijarvenalueenkylat.fi

Kesätervehdys

“KAKRYLTÄ”

Monelle meistä ja varsinkin kesäasukkaille on vielä epäselvää mikä on “KAKRY”.

Se on lyhenne sanoista Kojjärven alueen kylät ry, joka on Forssan pohjoisen alueen kylien (Peräjoki, Vuoltu, Matku, Kojo, Raitoo, Suonpää ja Saviniemi) muodostama yhteistyöelin.

Ko. yhdistykseen ovat jäseninä kaikki em. kyläyhdistysten jäsenet ts. kaikki kylien alueella asuvat sekä kesäasukkaat. Yhdistyksen johtokuntaan ovat kaikki em. kyläyhdistykset vuosittain valinneet puheenjohtajansa lisäksi yhden tai kaksi muuta jäsentä.

Varsinaisia sääntömääräisiä kokouksia Kak:ryllä on kaksi: syys- ja kevätkokous, jotka ilmoitetaan paikallisessa lehdessä. Tarpeen vaatiessa pidetään muita kokouksia tai kokoontumisia, jotta jäsenien mielipide tulisi kuulluksi.

Kak:ry katsottiin aikoinaan tarpeelliseksi muodostaa kylien välisen yhteistyön tiivistämiseksi. Tällä yhteistyöllä on saatu merkittäviä hankkeita aikaan, jotka tuskin muuten olisivat toteutuneet. Esimerkkinä linja-autokatokset, Valijärven yhteisen alueen hoito ja sen rakennushankkeet, sekä tämä Kylähullu-lehti.

Kak:ryllä on tulevina vuosina paljon haasteita, mm. koulujen, liikennejärjestelyjen, kulttuuriperinnettöiden, ympäristön ym. alueilla.

Kaikki asukkaat ovat tervetulleita tuomaan tärkeitä asioita ja aloitteita omien kyläyhdistystensä lisäksi myös Kak:rylle. Yhdessä saamme paljon aikaan.

Kaikille hyvää kesää ja talkoomieltä!

Timo Heikkilä
(varapuheenjohtaja)

Peräjoen terveiset

Eräs mies toivoi pääsevänsä joulun jälkeen Erankametsään sulattelemaan kinkut vyötäröltä... Pitää varoa, mitä toivoo; tuli vähän isompia rankoja. Mutta nyt on komea mies, korjattuaan Tapaninpäivän myrskyn jälkiä metsästä.

Komeita miehiä oli koolla, kun eräänä iltana lähdimme Tokon laavulle perinteiselle kuutamokävelyille. Miehet paistoivat makkaraa ja juttu kulki: Tuli tehtyä monta mottia puita, kyläntiet rakennettua alusta tähän päivään ja lumityöt tehtyä.

Naiset keittivät kahvit päälle. Kiitos isäntäparille ja kaikille mukana olleille. Erityisterkut “pikku”-Jaakolta Sinikalle: “Nam, miten herkullisia laskiaispullia!”

Paljon tapahtumia kylällä onkin vuoden aikana ollut. Viime vuoden kruunasi pikkujoulut, jossa “vara”-Joulupukki muisteli, mitä kylillä ennen tehtiin. Kymmenen vuoden tauon jälkeen ko. joulupukki tykästyi taas kylän meininkiin niin, että tuli innolla mukaan takaisin toimintaan. Hienoa!

Tänä keväänä on keritty jo ainakin retkelle; bussilastillinen vuoltu- ja peräjokelaisia kävivät Sirkka-Liisan ja Sannin luona kahvilla Eduskuntatalossa. KIITOS kaikille, jotka mahdollistivat retken!

Vuoden aikana on ideoitu kylille omaohjelmia vuoteen 2030 asti. Kiitos kaikille ideailloissa olleille, ideoita riittää pidemmällekin ajalle Mukavia teematapahtumia on tulossa; niihin kutsu käy vuoden mittaan.

Peräjoella ajankohtaisin omaohjelmaan liittyvä suunnitelma on Peräjoen Kylätalon remontointi, niin että se yhä useammin voi toimia maaseutumme asukkaiden kokous-, tapahtuma- ja juhlapaikkana.

Talkoolaisia tarvitaan paljon. Ehdotukseen ostopäivävoimasta eräs kyläläinen totesi: aina on talkoolaisia ollut. Ja niinhän se on; kylällä toimii aktiivinen ryhmä, joka touhuu ja saa ihmiset mukaan. Kiitos heille! Talkoitten alkamisesta ilmoitetaan myöhemmin.

KIITOS johtokunnalle hyvästä työstä ja kiitos kaikille tapahtumien toteuttajille ja mukana olleille!

HYVÄÄ KESÄÄ KAIKILLE

ja koko kylä tervetuloa talkoisiin!

Ystävällisin terveisin: Mervi Nieminen
Peräjoen Kylätoimikunta ry. pj.

Ps. jos sinulla on asiaa tai ideoita, löydät minut kylätalon talkoista tai Sattumankaupalta!

Matkun terveiset!

On syytä myhäillä tyytyväisenä kun olen juuri tullut lauantain kylätalon remonttitaloista. Remontti on edistynyt nopeammin kuin kukaan uskalsi odottaa. Sali on viimeistelyä vaille valmis, samoin wc-tilat ja keittiö. Talkoissa on käynyt kiitettävästi väkeä, melkein joka lauantai talkooporukka on ahertanut kukin omien taitojensa ja kykyjensä mukaan. Talkoolauantait ovat kasvattaneet ME-hengen, jollaista ei ole aikaisemmin koettu Matkussa. Toivottavasti se henki kantaa vielä kauas tulevaisuuteen, sillä toiminnan pyörittäminen remontin jälkeen vaatii kaikkien osallistumista ja aina uusia ideoita. Uskon, että talosta tulee kylän olohuone, jonne on helppo tulla. Meillä on ollut talo kohta kaksi vuotta ja sinä aikana monta perhettä on muuttanut asumaan kyläämme. Toivotankin uudet tervetulleiksi kylän yhteisiin tapahtumiin ja kylätalolle!

Jo vuoden verran olemme ahertaneet Koijärven kylien viisivuotissuunnitelmien kimpussa. Meillä on ollut onnea, että saimme Hämeen kylistä Elina Lepäsen ohjauksen ja kannustuksen työllemme, joka pian valmistuu. Miten mahtavia ideoita ja todellisia toteutamishankkeita näissä lukuisissa palaverissa on syntynyt! Osa hankkeista ja ideoista pyritään toteuttamaan Kakryn eli Koijärven alueen kylät ry:n toimesta, mutta osa jää kunkin kylän omalle vastuulle. Nämä lukuisat palaverit ovat osaltaan yhdistäneet kylien asukkaita, mikä on tärkeää, kun ajamme tänne Pohjois-Forssaan meille tärkeitä hankkeita.

Metallinkeräys jatkuu yhteistyössä Peltolan Koneen kanssa. Hienoa, että keräys on onnistunut jo kahtena edellisenä kesänä, sillä sen tuotto on ollut merkittävä kyläyhdistykselle. Samalla nurkat ovat siistiytyneet. Toivon, että myös ränsistyneet rakennukset lopultakin

purettaisiin pois. Senkin asian tiimoilta saatiin yksimielinen lausunto kaupungin tekniselle virastolle, nyt vain odotellaan käytännön toimia. Myös jalometallien keräys erikseen on onnistunut, vielä kun saamme ne lajiteltua... Akkujen keräystä viritellään ja niitä voikin tuoda niille varatulle paikalle.

Kesäkuun 21. päivä Kreivilän kesäkoti = Merilän kesäkoti toivottaa kaikki kiinnostuneet kävelyretkelle tutustumaan vanhoihin Matkun kartanon rakennuksiin ja sen jälkeen kahville ja saunomaan Matkunjärven rantaan. Retkelle toivotaan runsasta osanottoa! Kylähullu-lehdessä numerossa 14 on Maija Kesin kirjoitus Kreivilästä, joka antaa esitietoa retkeämme varten. Myös Kreivilän isäntä Juha Poimio on kirjoittanut nykyisen kesäkodin historiasta. Heinäkuun 14. päivä laitetaan jalalla koreasti Raitoon idyllisellä lavalla. Kaikki vauvasta vaariin tanssimaan ja tapaamaan tuttuja jopa vuosikymmenien takaa!

Oikein hyvää kesää ja nähdään lukuisissa kesän tapahtumissa Koijärven alueella! Käykää ihmiset myös saunomassa Valijärven yhteisellä saunalla maanantaisin. Nyt, kun remontti on valmis ja ahkerien talkoolaisien kädenjälki on nähtävissä ja koettavissa.

-Nauttikaa!

Terveisin Riikka Viljanen,
Matkun kyläyhdistyksen pj

Jos haluat tukea Matkun kyläyhdistyksen toimintaa, vapaaehtoinen jäsenmaksu on yksityisiltä 5 e ja yrityksiltä 20 e. Tilinro: FI03 5025 4720 0014 88

KESÄISET LAVATANSSIT

Lauantaina 14. heinäkuuta klo 20 - 01
Raitoon Vilpolassa (Töyääntie)

THE SAINTS -tanssiorkesteri

Puffetti, grilli ja arvontaa
Liput 10 e, alle 12 v. ilmaiseksi

TERVETULOA Tanssahtelemaan!

Järj. Matkun
Kyläyhdistys ry.

Vielä paremmat kylät Kojjärvellä – me toimimme sen eteen yhdessä

Kojjärven alueen kylien omaohjelma ja siihen liittyvä kylien omat kyläsuunnitelmat ovat viilausta vailla valmiit toteutettaviksi. Voit tutustua niihin netissä www.kojjarvenalueenkylat.fi tai pistäytyä kylätaloilla katsomassa. Palaute on tervetullutta. Kesällä toteutetaan kyläkysely asukkaille ja mökkiläisille. Siihen kannattaa vastata. Niihin yhteisiin asioihin tartutaan ensiksi, joita useimmat teistä pitävät tärkeinä. Voit myös miettiä mitä sinä voit tehdä, jotta kylistämme tulee vielä parempia.

Satakunta kyläläistä kokoontui kylien tulevaisuus-tilaisuuksiin viime talven aikana miettimään yhteisiä asioita. Pienimmillä porukoilla koottiin kylätilaisuuksien asiat paperille Kojjärven alueen omaohjelmaksi sekä kolmeksi kyläsuunnitelmaksi. Suuret kiitokset kaikille teille, jotka annoitte aikaanne ja osaamistanne. Kyläsuunnitelmat ovat omansa Matkulla, Kojolla sekä Peräjoen ja Vuoltun alueella. Päätaavoitteet ovat kaikilla kylillä yhteiset:

Kestävän kehityksen Kojjärvi:

- **Kylät vahvistuvat hyvinä asuinpaikkoina. Maalle muuttoa edistetään.**
- **Palvelut pysyvät ja ovat saatavilla. Yrittäminen vahvistuu.**
- **Kojjärven kylien laaja yhteistyö vahvistuu. Hyvä kylähenki kaikissa kylissä.**
- **Hoidettu ympäristö, jota hyödynnetään matkailussa ja virkistäytymisessä.**
- **Liikenneturvallisuus paranee.**

Tavoitteiden toteuttamiseksi on kirjattu iso joukko toimenpiteitä. Kaikkeen ei voida tarttua heti, on tehtävä valintoja, mihin ryhdytään ensiksi ja mihin muutaman vuoden päästä. Omaohjelman toteuttamista yhteistyössä koordinoi Kakry eli Kojjärven alueen kylät ry. Kyläyhdistykset puolestaan kokoavat voimia kylissään. Kaikkia yhdistyksiä, seurakuntaa, kaupunkia ja sinua asukkaana tarvitaan tärkeiden asioiden toteuttamiseen.

Hämeen Kylät ry auttaa taustatukena. Talven kyläiltojen vetäjänä toimi Hämeen Kylien kyläasiamies. Tulevaisuutta rakennettiin asukastilaisuuksissa puolittain leikkimielellä. Kaikki pääsivät osallistumaan, kun Kestävä kylä –korteista saatiin toimintaan uusia ajatuksia. Jatkossa Hämeen Kylät ry on mukana, jotta kaupungin kanssa saadaan säännölliset neuvottelut, joihin mukaan kutsutaan myös kaupunginosat. Hämeen Kylät ry edistää kylien asioita myös muihin viranomaisiin päin. Yhdistys tuo esiin erinomaista paikallistoimintaa, josta voi varastaa ideoita omalle kylälle. Kannattaa tutustua laajaan toimintaan www.hameenkylat.net

Toimitaan yhdessä myös jatkossa;

Elina Leppänen, kyläasiamies, Hämeen Kylät ry

Eija Ojansuu ja Seppo Torkkel miettimässä ideoita kylien vahvistamiseksi hyvinä asuinpaikkoina.

Kojon kylän tulevaisuus -totta ja tarua

Kyläsuunnitelmia

Koko entisen Kojjärven kunnan alueella on viimeisen vuoden kuluessa puuhattu tulevaisuuden kimpussa. On kokoonnuttu isommissa tai pienemmissä ryhmissä ideoimaan jopa tulevien vuosikymmenien toimintalinjoja. Kyläsuunnitelmia on tehty jo ennenkin. Aika kattava suunnitelma lähinnä Kojon ja Matkun kylille tehtiin aivan 1980-luvun alussa, kylien omaohjelma vuosille 2005-2010, Pro Agrian kyläkuvaus ja visio 2030.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty, jos vain on suunniteltu tosi hyvin. Hyvin paljon suunnitelmien toteuttaminen on kiinni rahasta ja organisaattoreista. Jos menneiden aikojen suunnitelmat olisivat toteutuneet, Kojokea pitkin voisi harrastaa melontaa, hevosvaellusreittejä olisi alueella ja kevyen liikenteen väyliä pitkin olisi turvallista kulkea. Koulun yhteydessä olisi liikuntasali ja urheilukenttä jne.

Sitten visioidaan.

Vuonna 2030 on Kojon kylällekin saatu paljon aikaiseksi (suunnitelman pohjalta).

Kojolle on noussut paljon pientaloja, kauniita mäkitontteja on saatu myyntiin ja markkinoitu Kojjärven tontti- ja asuntomessuilla. Myös kaupunki on laittanut sormensa peliin, kun sen aloitteesta on rakennettu rivitalo-asuntoja. Raikas ilma on alueelle tyypillistä. Enää eivät jätevedet vaivaa, koska kunnallistekniikka on rakennettu ja maatalouden jätteet hyödynnetään energiataloudessa.

Alueella sijaitsee uusi upea sivistys- ja palvelukeskus, joka huolehtii opetuksen ja lasten päivähoidon sekä vanhusten ateriapalvelun. Samalla se tarjoaa nuorisolle ja työikäisille harrastamisen mahdollisuuksia.

Kylän asukkaat ovat niin innostuneita toimimaan yhdessä, että ovat unohtaneet jopa katsella televisiota ja pelata tietokonepelejä. He ovat jopa unohtaneet niin tärkeät kiireensä ja kiiruhtavat Kojjärvi-talolle yhteisiin rientoihin, olivat ne sitten tansseja, konsertteja, taidetahtumia tai jopa käsityöaktiiviteetteja.

Mitenkäs sitten kauppa-asiat? Niille, joilla ei ole mahdollista liikkua kaupungin keskustaan, tarjotaan monipuolista Kyläpalveluautoa. Sen kautta voi saada listasta puhelimella marketista tilattavat ostokset. Autossa olisi tietokonepääte maksujen hoitamiseen, ja sen kautta voisi tilata ”kirjasto”-palveluja. Lisäksi siellä voisi saada erilaista apua asioittensa hoitamiseen. Totta kai joukkoliikenne toimisi aivan hienosti.

Maatilojakin vielä on ja ne myyvät lähiruokaa omista tiloissaan, toreilla tai kaupoissa.

Entä sitten asukkaat?

Vauvoja on syntynyt vuosittain paljon, koska kyläyhdistykset ovat muistaneet tavalla tai toisella perheitä, joihin syntyy uusia tulevaisuuden lupauksia. Koko alueen kyläläiset vierailevat toistensa tapahtumissa ja luodaan kiinteää yhteyttä ihmisten välille. Ajattele hyvää, tee hyvää, puhu hyvää- kampanja sujuu kuin rasvattu. Kesäasukkaat ovat niin kiintyneitä kylään, että he eivät enää olekaan kesäasukkaita vaan pysyviä.

Ympäristö ja kestävä kehitys ovat tulleet kaikille rakkaiksi. Kylämaisemaa hoidetaan suurella innolla. Tienvarsien ja Koijoen rantojen vesakot on raivattu. Jokainen pitää huolta oman tonttinsa siisteydestä ja kauneudesta. Vanhat rakennukset on entistetty, kaikki talot ovat kauniissa maalissa.

Romahtaneita rakennelmia ei löydy. Kauniit postilaatikot odottavat suihin aviisia, liikennemerkit, valotolpat ja ruosteiset tienviitat on suoristettu ja maalattu. Talojen takapihatkin kilpailevat siisteydellään ja kauneudellaan toinen toistensa kanssa. Kaikki romut on kuljetettu määrättyyn paikkaan tuotuun siirtolavaan. Onpa joku tiekunta saattanut istuttaa puukujan yhteistä maisemaa kaunistamaan. Joutomailloja kasvavat kauniit kotimaiset niittykasvit ja metsäsaarekkeet täplittävät maisemaa. Kojjärven lintujärven alueelle ovat palanneet sekä runsaslukuiset lintulajit että luontoharrastajat. Opastettuja kävely-, pyöräily- ja hiihtoreittejä löytyy laajan kylän alueelta Saviniemeä, Suonpäättä ja Raitoota myöten.

On se hienoa polkea pyörällä kevyen liikenteen väylää ja saapua kotikylään, jonka alueelle saavuttaessa on tervetuloa toivottamassa kyläkyltti, jossa (pimeällä pienin led-valoin) kuvataan vanhan Kojjärven vaakunan symboleja: peltojen ja metsien halki virtaavaa jokea.

Ja niin me elimme onnellisina elämämme loppuun asti. Sen pituinen se.

Aimo Honkasalo

Ps. Kyläyhdistys herättelee jo nyt asukkaitaan temalla: ”KKK” Kojon kauniiksi kampanja. Nyt kylälä tiedetään, mihin pyrkiä tulevaisuudessa. On erittäin hienoa, jos pienikin osa suunnitelmasta toteutuu.

KOIJON SILLAT

Koijoki laaksoineen alkoi Koijärven alueen idästä länteen. Koijoki oli kaunis luonnonjoki koskineen ja keväisine tulva-alueineen vuosiin 1948-52 asti. Silloin suoritettiin joen kaivuun ja koskien ja kallioiden räjäytystyöt. Joki saa alkunsa kolmesta sivuojasta. Pohjoisin näistä alkaa Koijärvestä ja siihen laskevista sivuojista sekä vesijättömaista alkavasta Haisuojasta. Itäisin oja on Kituoja, joka alkaa Pursusta ja Paattilammesta ja eteläisin Valijärvestä alkava Mustaoja. Ojat yhtyvät Suonpään peltoaukealle, noin kilometrin päässä Vehmaan talosta lounaaseen. Yhtymäkohdan korkeuspiste on 113.1 ja siitä voidaan katsoa Koijoen alkavan.

Koijoen yläjuoksulla Suonpään kylän länsireunassa oli kaksi joen ylittävää kaiteetonta puusiltaa. Sillat yhdistivät joen molemmilla reunoilla olevat Uuden-Heikkilän tilukset. Seuraava silta oli Uumenankoskella. Uumenankosken uudistila perustettiin 1800-luvun alkuvuosina. Silloin todennäköisesti on sekä silta että tie rakennettu.

Puolisen kilometriä alempana Reunalan mailla on kaksi siltaa: yli joen perkauksessa syntyneeseen Heinäiseen vievä puusilta ja parisataa metriä alempana joen pohjoispuolella olevalle Häntäniitylle vievä silta.

Pahurin peltoaukeaman puolella välissä Rihkamaalle vie puusilta. Seuraava Pahurin koskessa oleva silta on rakennettu jo ainakin 1800-luvun loppupuolella. Vanhassa venäläisessä kartassa kojolaisten omistamat maat on kuvattu niityiksi. Seuraava Santalan silta oli viitisenkymmentä metriä lännempänä nykyisestä Koijoen maantiesillasta. Tämä silta on purettu. Sillan paikalle rakennettiin 2011 rautainen kävelysilta.

Nykyinen Forssa-Urjala maantien silta pengerryksineen on rakennettu 1979-1980 vaikeuksien jälkeen. Pengerryksen pohja oli liejuinen ja kymmenien tonnien pengerrysmaa oli tiivistymässä ja painumassa vuoden päivät. Varsinaisen valutyön yllätti harvinainen talvitulva. Valumontut täytyivät liejulla ja vedellä, jolloin puiset valumuotit turposivat.

Kolmisen sataa metriä alempana on Lauttan silta, joka yhdisti joen molemmilla puolilla olevat silloiset Vaarilan tilukset. Heikkorakenteisen, matalalla olevan sillan kansirakenteet joutuivat usein kevättulvan vietäviksi. Silta purettiin 1950-luvun alussa.

Kojon kylän talojen tiluksia sijaitsi Koijoen pohjois- ja eteläpuolella. Vähä-Pietilästä joen eteläpuolelle johtanutta tieosuutta sanottiin Karjakujaksi. Kujan eteläpäässä sijaitsi Koijoen ylittävä Vanhaksi sillaksi mainittu silta. Lounais-Hämeen karttakokoelmassa 1640 joen poikki on kuvattu silta ja Jokioisten Latovainioon johtava tie. Tammelan kirkonkirjoissa oli varattu tilat Kojon yhdelle tilalle miesten puolella lehterin toises-

sa penkissä. Kojon kylä mainitaan maakirjassa 1670. Tammelan pitäjän tuomiokirjassa 1724 käy ilmi, että Isonvihan aikana 1712-21 Kojon asukkaat olivat jättäneet talonsa autioiksi. Uudet asukkaat saivat kiinnityskirjat 1722. Varmaan näihin aikoihin on uusi jokisillakin rakennettu.

Kojolaisten vanha kirkkotie Tammelan kirkolle kulki Ahoniityn-Kojon-Ilvesojan-Lempään-Kaukjärven kautta. Kojolta erkani ratsutie Raitoon ja Köllin kulmille. Useiden päätösten ja valitusten jälkeen Raitoon kulkumakuntalaiset määrättiin 1804 maaherran päätöksellä kuulumaan Urjalan seurakuntaan ja kuntaan.

Puutteenalaisten hädänlievitykseksi Tammelan kunnallislautakunnan kokouksessa 30.6 1868 päätettiin aloittaa tien teko Tammelan Ahoniityn ja Mäkelän talon välille Kokon Urjalassa. Kirjanpitäjä A. Fonstell Forsasta otti hoitaakseen tilityksen ja kersantti Strönberg tai joku toinen sopiva henkilö päätettiin pyytää työjohtajaksi. Kojon ja Ahoniityn kyläläiset toivat jauhottoman Hämeenlinnasta. Saadaan 2 mk matolta tuontipalkkaa. Tavallisen työmiehen päiväpalkaksi määrättiin 1 mk, hevosemiehen 1 mk 50 p. Rahapalkka päätettiin muuntaa jauhoiksi vastaten jauhonaula 15 p. Silakoita ja suoloja tuli halvimmilla hinnoilla pitää työpaikalla työntekijäin saatavana. Työ lopetettiin kuitenkin jo 21.7 1868 ja siirrettiin toiseen aikaan. Tien teosta keskusteltiin kuntakokouksessa 18.7 1875. Vasta 1883 jatkettiin mainitun tien tekoa Urjalan rajalta Matkun tielle. Kuntakokouksessa 11.3 1885 päätettiin siitä lähtien tehdä kaikki yhteisellä tiellä olevat pienemmät sillat kokonaan kivistä. Isompain siltojen päät päätettiin tehdä kivistä ja keskiosa puusta. Uuden Kojon sillan rakensi urakalla 1891 talollinen Aleksanteri Mikkola Ahoniityltä. Siltaa vahvistettiin uusilla kannatuksilla ja kaiteilla 1920-luvun puolivälissä. Mestarina oli Vihtori Lehtonen.

Saviniemen-Kukkapään tieosuus otettiin 1.1 1930 valtion huostaan. 1933 tehtiin tien oikaisu Ilvesojan ja Iso-Pietilän Myllymäen välillä. Syrjään jäänyt tieosuus ja Vanha silta jäivät pois valtion hallinnosta. Siltaa ei Tie- ja vesihallituksen toimesta purettu, mutta ajoradalle sillan molempiin päihin pystytettiin vahvat punavalkoisiksi maalatut pylvää. Tämän jälkeen sillalla oli mahdollista vain pyöräily ja jalankulku. (Kojon ensimmäinen pyörätie!) Tuolloin 1930-luvulla kuljettiin vielä paljon hevosilla ja tien sulkeminen aiheutti 400 metrin lisäkierron tiluksien välillä ajamiseen. Pylväiden poistamiseen ei kuitenkaan saatu lupaa. Niinpä kylän miehet päättivät talkoilla poistaa kyseiset pylvää. Näin saatiin kymmenen vuotta rauhassa käyttää kyseistä siltaa ja tienpätäkää, mm. koko sota-ajan. Sillan kansirakenteet uusittiin heti sodan jälkeen. 1951 joen kaivuu

Opinpolun silta on kevyenliikenteen silta Kojon koulun ja Ilvesojan kylän välillä. Tehdään yhdessä asioita, sinuakin tarvitaan!

eteni sillan tienoille ja sillan puurakenteet ja päätyarkut purettiin. Vain sillan päätyjen pohjatuet jäivät paikoilleen. Kun valtio ei suostunut rakentamaan uutta siltaa, Kojon miehet päättivät yksissä tuumin pitää tukkitalkoot uuden sillan rakentamiseksi. Vanhojen pohjatukien päälle pystytettiin puiset kannatintuet ja noin kahdeksan metrin silta kaiteineen rakennettiin. Työt tehtiin talkoilla ja ilman mitään virallisia lupia. Vuosien myötä tilojen omistajat vaihtuivat ja ajoneuvojen painot ja kuormat kasvoivat. Siltaa vahvistettiin pituus suunnassa kulkevilla lankkuisilla ajokongeilla. 1970-luvun loppupuolella sattui sillalla valitettava tapaturma, jossa traktorin kuljettaja menehtyi; traktori oli todennäköisesti pudonnut ajokongilta alas, sillan idänpuoleinen kannatinansa oli murtunut, silta oli kallistunut ja traktori luistanut alla olevaan jokeen. Tämän jälkeen osittain romahtanut silta purettiin.

Kojon Uusi silta rakennettiin 1933 tieoikaisun yhteydessä. Sillalla on kiviset päätyrakenteet, metalliset kannatinansaat ja metalliset kaiteet. Parinkymmenen vuoden käytön jälkeen sillan kansi alkoi kulua ja sillan ajokaistat päällystettiin metallilevyillä. Forssa-Urjala-maantien valmistuttua 1980-luvun alkupuolella syrjään jääneelle tieosuudelle perustettiin Kojon yksityistiekunta. Siltaa levitettiin ja kansi uusittiin Tiepiirin varoilla.

Opinpolun sillaksi kutsuttu kevyen liikenteen silta sijaitsee Kojon koulun ja Ilvesojan kylän välillä. Silta rakennettiin 1953 ja sitä levitettiin 1968. Kansi rakennettiin uudelleen 2006.

Kojon kartanosta suoraan kartanon kaupalle eli nykyisen Pietilän kaupan vieressä sijaitsevassa talossa

toimineelle kaupalle johtavan tien siltaa kutsuttiin Koivukujan sillaksi. Tie ja silta valmistuivat 1878 ja siltaa on peruskorjattu useaan otteeseen.

Venäläisen topografikartan (n. vuodelta 1870) mukaan on Kojon kartanosta johtanut tie Yrjönmäen ja Sepänkydön kautta joen etelänpuoleisille pelloille, Kojon kirkkotielle ja Rekirikolle. Yrjönmäen-Sepänkydön silta on sijainnut muutaman kymmenen metriä länteen Yrjönmäen makasiineista. Sekä silta että tie ovat varmaan menettäneet merkitystään Koivukujan tien valmistumisen jälkeen. Viialanmäen ja Vilo-

senmäen välillä on ollut porras joen yli.

Forssan-Matkun maantien Vuollun silta on rakennettu 1883 tienoilla. Siltaa on uusittu ainakin 1970-luvulla. Vuollun kartanon ja Riihitien välillä oli kevytrakenteinen silta. Parisataa metriä alempana Vuolluntien ja Silanpään välillä on myös kevytrakenteinen silta, josta jo 1800-luvulla on kuljettu jalan Jokioisiin ja Forssaan.

Kuumen silta oli alkujaan heikkorakenteinen ja Pentti Koivula kertoo sitä korjatun usein. Silta on hyvin lähellä veden pintaa ja joskus vesi oli vienyt kansirakennelmat mennessään. Siltaa on kutsuttu myös lauttaksi. Silta uusittiin 1949 joen kaivuun yhteydessä, jolloin uusittiin myös Mikkolantien silta. Korkeaniemestä Jokioisten puolelle johtanut silta on purettu. Humppilan puolella sijaitsevasta Perkon talosta on porras Matkuun.

Arvo Vähä-Pietilä

Lähteet: Peruskartta 1979

Venäläinen topografikartta (1870)

Tarmo Hirsimäki: Tammelan kunnan

historia I Kunnalliselämä kuntakokousten aikana 1806- 1909

Tarmo Hirsimäki: Kojjärven kunnan synty ja alkuvaiheet 1930

Kojjärvi, pitäjänkuvaus, Forssan Lehti

Maija Kesio: Forssa-Matku maantie, Kylähullu nro 10

lines jaksaa patoiaan vartioida

Paljon on vettä Kojjärvellä virrannut sen jälkeen kun Lines asetettiin paikoilleen. Betonipintaa peittää nykyisin pehmeä sammalkerros. Padonvartija, tuttavallisemmin Lines, on turkulaisen taiteilija Erkki Mykrän omasta aloitteesta tekemä patsas Kojjärven padolle. Patsas seisoo siinä kohdassa, johon Kojjärvi-liike ensimmäisen padon rakensi vuonna 1979. Luonnonsuojelijat halusivat estää hyvän lintujärven tuhoutumisen. Lintuharrastajien mielestä Kojjärvi oli tuolloin Suomen parhaita.

Mykrä valmisti patsaan vuoden 1980 alussa kiitokseksi Kojjärvi-liikkeelle. Patsas on symboli siitä, ettei Kojjärvi-liikkeen taistelu ollut turha - Kojjärvi ja pato säilyisi jatkossakin. Valitettavasti vuosien varrella Kojjärvi on rehevöitynyt, ja monet aiemmin siellä pesineet lintulajit ovat hylänneet sen.

Kojjärvi on nyttemmin Natura-aluetta ja osa lintuvesiohjelmasta, mutta suojeluohjelmat eivät takaa luonnontilan pysymistä ennallaan. Suomessa kun riittää muitakin kunnostettavia kosteikkoja. Järvi on menettänyt asemaansa lintujärvenä, joten rahoituksen saaminen kunnostukseen valtiolta voi olla vaikeaa. Ja rahaa tarvittaisiin paljon. Järven pelastamiseksi uudestaan tarvittaisiin taas myös lujaa yhteistä tahtotilaa uudesta patojärjestelystä ja järven perusteellisesta kunnostuksesta.

Taistelu aikoinaan varmasti kannatti, ainakin luonnonsuojelun kannalta. Kojjärvi-liike muutti asenteita ja lakeja. Varsinainen patotaistelu päättyi kompromissiin, joka otti huomioon sekä kuivattajien että suojelijoiden kannat. Mikäli Kojjärveä onnistutaan pelastamaan uudestaan, toki silloinkin tulee ottaa huomioon myös peltojen viljelykelpoisuus.

Kirjoitti Anne Kettunen.

Lähteinä olivat Eeva Suojanen, Wikipedia ja lehtiartikkeli Kojjärvi odottaa pelastajaa, Turun Sanomat 10.4.2009.

Tomera emäntä, Lines, vartioi patoa Kojjärven luonnonsuojelualueella.

Kesäiset lavatanssit lauantaina 7. heinäkuuta klo 20-01

Raitoon Vilpolassa (Töyräantie)

Valssia, tangoa, humppaa ym. perinteistä
tanssimusiikkia
tarjolla koko illan.

Tanssiorkesteri Tähtisade
solistina Jari Säteri

Puffetti, arvonta ja mukavaa yhdessäoloa!

Tervetuloa!

järj. Tähtisoundi

Kyläsihteeri tuli Koijärvelle

Kakryn johtokunnan sihteerinä ovat toimineet seurakunnan kyläpapi, ensin pitkään Jussi Lahti ja hänen jälkeensä tullut Mauri Laihorinne peri sitten Jus-silta senkin 'viran'. Mauri jo yritti pyristellä vapaaksi, mutta häntä ei päästetty pois ennen kuin saatiin tilalle oikein palkattu kyläsihteeri. Yhdistyksillä on mahdollisuus palkata vuodeksi työllistämistuella työntekijä, joka on melkein ilmainen. Nyt pappien jalanjäljille astuikin sitten Anne.

Kuka olet ja mistä keksit tämän työn ja milloin aloitit?

Olen Kettusen Anne. Olin vaila vakituisempaa työtä, ja Forssan seudun työvoiman palvelukeskuksen kautta sain tietoa Lyhty-hankeesta, välityömarkkinoiden kehittämishankkeesta. Hankkeen kautta pääsin Kakryn työhaastatteluun. Työ alkoi marraskuun ensimmäinen päivä kovalla tohinalla.

Oletko syntynyt forssalainen vai mistä olet tullut ja miksi juuri Forssaan?

Olen syntynyt pohjoiskarjalainen, mutta suurta kulttuurishokkia en ole kokenut. Paikallista murretta on mukava kuunnella. Muutama vuosi sitten tulin tänne miehen vuoksi, hänellä on sukulaisia Forssassa.

Millainen koulutus sinulla on?

Olen valmistunut kaupallisella alalla ja vientinnän alalle, lisäksi olen kuluttanut penkkiä useilla eri kursseilla.

Oletko perheellinen, mitä harrastat?

Olen mamma liki 16-vuotiaalle koiralle ja nuorelle kollikissalle. Tykkään kovasti valokuvaamisesta.

Ovatko kyläyhteisöt sinulle tuttuja ennestään vai oletko paljasjalkainen kaupunkilainen?

Olen asunut monen kokoisessa kaupungissa ja keskellä metsääkin.

Miltä tuntui opetella Koijärven kylien nimiä, tutustua kyläaktiiveihin ja sukeltaa kylmiltään keskelle kyläasioita?

Opetteleminen ja tutustuminen on ollut antoisaa. Minut on otettu hyvin vastaan, kohtaamani ihmiset ovat mukavia ja ihania. He ovat kertoneet minulle kylien asioista. Talvella ajellessa navigaattori oli apuna, muutoin olisin varmaan eksynyt pimeillä vierailuilla teillä.

Mitä kaikkea työhösi kuuluu ja on tähän mennessä kuulunut?

Päätehtävänäni on toimia Kakryn sihteerinä, hoidan siis esityslistat ja pöytäkirjat. Avustan myös tiedottamisessa. Töihini on sisällynyt muun muassa tiedonhankintaa ja yhteydenpitoa. Yhdistyksessä on monipuolista toimintaa, joten olen saanut monenlaista hommaa.

Anne työskentelee kotikoneella. Välillä Harmis-kissa toimii pikkuapulaisena.

Mikä on ollut työssäsi haastavinta ja mikä hauskin-ta?

Hauskinta on työ kokonaisuudessaan. Tykkään tutustua Koijärven alueeseen. Kerrankin pysähdyin tien varteen valokuvaamaan joutsenia. Työ on myös minulle haasteellista, koska olen varsin uusi ihminen täällä. En aina tiedä asioista ja ihmisistä jotka ovat muille tuttuja juttuja. Tämän Kylähullu-lehden teko on ollut kivaa!

Milläs mallilla mielestäsi Koijärven kylien asiat ovat, näin ulkopuolelta tulleen arvion mukaan?

Olen asunut nuorena hiipuvassa kylässä, jossa kaiken kukkuraksi eräs ihminen aiheutti turhia kiistoja kyläläisten välillä. Muutin sitten opiskelun vuoksi pois kaupunkiin, kuten moni muukin nuori. Koijärven alue on puolustamisen ja kehittämisen arvoinen asuinpaikka. Toivon kylillä säilyvän naapuriavun ja yhteisöllisyyden, ne ovat kallisarvoisia asioita. Laadituissa kyläohjelmissa on monia toimenpiteitä, toivon että kyläläisillä on mahdollisuuksia ja voimavaroja niiden toteuttamiseen.

Millaisia tulevaisuudensuunnitelmia sinulla on kun tämä määräaikainen pesti loppuu 31.10?

Ei ole haisuakaan. Toivon saavani töitä. Mieluummin sitä töitä tekee kuin selkäänsä ottaa! Tämän homman kautta olen alkanut juurtua tänne, joten olisi sääli taas lähteä maille vierahille, mutta katsotaan mitä elämä tuo tullessaan.

Lopuksi tahdon sanoa, että yhdistysten kannattaa harkita työntekijän palkkatuella palkkaamista, sillä keinoin saa liki ilmaiseksi osa-aikaisen työntekijän – ja työntekijä vastaavasti saa työkokemusta.

Haastatteli Kirsti Koivula

Paulan pitkä Valijärvi-keskuksen pesti

Grillikatoksessa on mukava grillata vaikkapa makkaroitu.

Paula Kemppi on uurastanut pitkän tovin hänelle rakkaan Valijärvi-keskuksen hyväksi – ja näyttänyt mallia muillekin talkoohengestä.

- Seitsemäs kesä alkaa Valijärvellä. En olisi uskonut että pestini kestää näin pitkään kun keväällä 2006 aloitin talkoohommat mulle niin rakkaalla huvilalla. Suurenmoisten talkoolaisten avulla olemme saaneet Valijärvi-keskuksen hyvään kuntoon ja työ jatkuu pikku hiljaa. Valijärvi-keskusta on vuosien aikana kunnostettu muun muassa EU-hankkeen avulla.

- Puhdas vesi tulee omasta kaivosta niin huvilan hanasta kuin saunaankin. Ja viemärointi on laitettu. Vessat on kunnossa, grillata voi grillikatoksessa sekä kodassa. Huvilan tupa on saanut uuden uunin joka myös lämmitää. Ja nyt ei enää sorsat lennä pesään.

- Uunin käyttö on tänä kesänä vielä varovaista. Muurimestari Reino Andersson on antanut määräyksen, että koivupuita ei saa polttaa. Uunin pitää rauhassa kuivua.

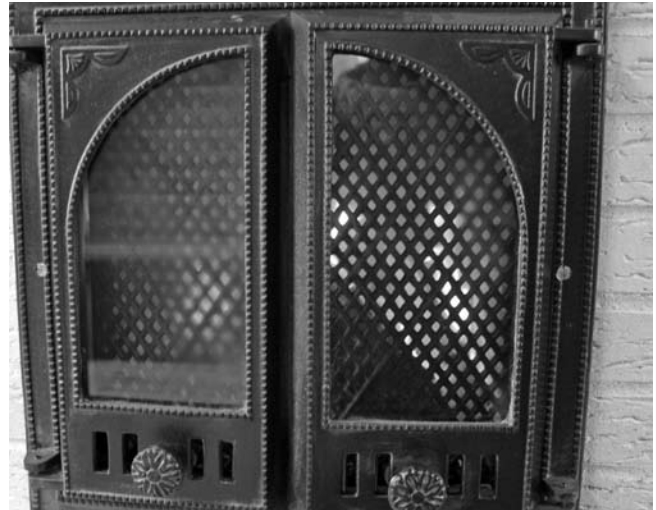
Valijärvi on kuin kirkas helmi

Valijärvi-keskus on keskellä kaunista luontoa ja järvi on pysynyt hyvänä. Rannalla on sauna josta voi pulahdtaa veteen polskimaan.

- Käyttäjien pitäisi arvostaa Valijärveä, jotta se pysyy jatkossakin yhtä kirkaana ja puhtaana. Liiteristä löytyy puita saunan lämmitykseen. Uimaranta on erinomainen, on matalaakin lapsille. Maanantai on se päivä kun siivoan ja pesen saunan. Sinne on sitten mukava mennä saunomaan. Valijärvi-keskuksella on nyt sellainen kuri, että jokainen siivoaa jälkensä ennen lähtöä.

Talkootyö on monille vieras asia, miksi uurastaa palkatta? Paula arvostaa talkootyötä ja on ollut kokoomassa työporukkaa monet kerrat.

- Niin kauan mun kelpaa olla mukana kun soittelen talkoolaisia ja he mulle vastaavat. Talkootyö on maaseudun kunnia-asia, siellä se on arvossaan. Teen kah-

Kauniin takan liekit loimuavat iloisesti.

via, soppaa, pannukakkua. Olen yrittänyt pitää hyvää huolta. En ole Kojjärven osalta huolissani, mutta kaupungissa pitäisi olla myös talkoohenkeä. Maalla ei yhteisissä asioissa rahalla pelata.

Kojjärven alue on hyvin tuttu Paulalle.

- Vuonna 1989 muutin Forssaan, sitä ennen asuin Kojolla. Olin lomittajana vuodesta 1974. Kaksi vuotta olen ollut eläkkeellä. Myös töissä ollessa kävin usein Valijärvellä. 80-luvulla olin Vesaisten leirejä vetämässä. Siitä alkoi rakkaus Valijärveen. Kun kuulin, että kaupunki aikoo myydä sen, sydäntä kirpaisi. Valijärven sopimus kaupungin kanssa on voimassa tällä hetkellä vuoteen 2020. Niin pitkälle en lupaa omaa pestiä, Paula uhkaa.

- Kiitokset saa kaikki jotka ovat olleet edesauttamassa Valijärvi-keskuksen kunnostuksissa. Yhteinen kiitos kaikille!

Haastatteli Anne Kettunen

LÄMMIN KIITOS

Kelpaa nyt Valijärven huvilan pirtin seinustoilla istuskella luisevapylyisenkin -kiitos Joukon ja Wiikin verhoon!
Jääskeläisen Joukon tekemiin tukeviin istuinrunkoihin Wiikit tekivät aivan upeat pehmusteet, tyynyjä ja antoivat vielä kangaspakan lisätyynyjen tekoa varten. Jouko ja Wiikit lahjoittivat paljon aikaansa ja ammattitaitoaan kaikkien huvilan käyttäjien iloksi. - jälleen yksi konkreettinen osoitus yhteisöllisyydestä ja talkoohengestä, näillä mennään -

SIIS KIITOS!

Peräjoki - urheileva kyläyhteisö neljän vuosikymmenen ajoilta

Nuori hiihtäjä lähdössä lenkille 1940-luvulla.

Rauhan tullessa voimaan syksyllä 1944 osa Peräjoen nuorista sai komennuksen Suomen Lappiin saksalaisia karkottamaan. Vuoden 1944 aikana alkoi siirtoväkeä tulla vähitellen Peräjoelle ja muutto jatkui aivan 1940-luvun lopulle saakka.

Varsinaisen urheilutoiminnan katsottiin alkaneen 1945, jolloin Mattilan makasiinilla, jota kutsuttiin myös viätärimakasiiniksi, järjestettiin kesäjuhla. Miehet otelivat siellä viisottelun: 100 metriä, pituus, korkeus, kuula, keihäs ja 3000 metrin maantiejuoksu. Nuorilla oli kolmiottelu: 100 tai 600 metriä, pituus ja kuula. Taisi siihen sisältyä vielä pitkä matka 1000 metriä.

Innostus oli kova. Osallistujia oli aina Kojjärveä ja Forssaa myöden. Voittajiksi kirjattiin viisottelussa Olavi Torkkel ja 3000 metrillä Tauno Torkkel. Jälkiverryttely hoidettiin tanssien, johon viäterilattia antoi mukavasti vauhtia. Kesäjuhlan järjestelyistä vastasi pienviljelijäyhdistys. Sen jälkeen alkoi keskustelu urheiluseuran perustamisesta, joka sitten toteutui maaliskuun 24. päivänä 1946. Paavo Vanha-Similän talossa perustettiin Forssan Salama ry. Peräjoen kyläosasto. Urheiluseuran perustaminen ei suinkaan sulkenut kilpailutoimintaa muilta järjestöiltä. Pienviljelijäyhdistys järjesti edelleen hiihtokilpailuja ja kesäjuhlien yhteydessä yleisurheilukilpailuja. Olipa vielä martoillakin liikunnallisia tapahtumia.

Kyläosaston kokoonkutsujaksi valittiin Paavo Van-

ha-Similä, joka syventyi asiaan perin juurin. Paavo koki parhaimmillaan noin 100 hengen porukan, joka toi mainetta ja kunniaa kauppalan mestaruuskilpailuissa. Innostusta kesti noin 40 vuotta, jonka jälkeen kyläosaston toiminta vähitellen muuttui ja hiipui kokonaan.

Urheilun myötä luotiin paikallisen ja siirtoväen kesken fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset kontaktit, ja eritoten nuoriso löysi toisensa hyvinkin nopeasti. Koska urheilevaa nuorisoa oli kylässä paljon, heräsi 50-luvun alkupuolella keskustelu oman painikämpän tai toimitalon rakentamisesta kylälle.

Paavon poistuttua keskuudestamme, valittiin Hannes Mero kyläosaston vetäjäksi. Ajan myötä kylän toiminta monipuolistui ja liikuntamahdollisuudet kasvoivat. Talolla ja sen ympäristössä harrastettiin hiihtoa, mäenlaskua, jonkin verran luistelua, sisähyppyä ja kuntovoimistelua. Heti lumen sulettua maastajuoksua, maantiejuoksua, yleisurheilua, lentopalloa, pesäpalloa, suunnistusta...

Koulukyydistysten alettua nuorten liikuntaharrastukset muuttuivat. Autoistuminen soi mahdollisuudet kori- ja lentopalloharrastukseen, jääkiekkoon ja muihin sisäpeleihin Forssan keskustassa. Tämä tiesi vanhemmille jatkuvaa menoa.

Talviurheilu

Ensimmäiset hiihtokilpailut pidettiin jatkosodan päätyttyä Similässä talvella 1945. Järjestäjänä toimi pienviljelijäyhdistys. Osanottajia oli vähänlaisesti, koska siirtoväki ei ollut saapunut vielä uusille asuinseuduille. Varusteistakin oli puutetta. Ei ollut suksia, sauvoja ja monoja. Seuraavan talven hiihdot pidettiin Hepokorven Norrilla. Osanottajia tuli kilpailuihin heti lisää kun saatiin Eskolinin tehtaalta Tammelasta suksia.

Monilla perheillä oli taloudellisesti tiukkaa, eikä auttanut muu kuin tehdä sukset itse. Ne tehtiin hyvästä koivulaudasta, ja se oli sitä iltapuhdetyötä. Hyvin usein omavalmisteiset sukset eksyivät joulupukin konttiin. Ennen käyttöä sukset tervattiin ja paahdettiin miedolla tulella. Sauvat tehtiin oksattomasta puusta; kuusesta tai männystä. Sommat tehtiin katajasta tai pajusta. Kändensijat valmistettiin puusta, joka päällystettiin nahalla. Sompien nahat saatiin vanhoista saapasvarsista tai hylätyistä hevosvaljaista. Kaikki peltipurkit otettiin viisusti talteen ja pieniä nauvoja pidettiin varastossa. Kun sukki katkesi, se paikattiin näillä peltipurkeilla.

Suksivoiteita ei aina ollut saatavilla. Silloin hiihrettiin tervatuilla suksilla. Etu- ja kantaosiin hangattiin kynttilää tai apteekista haettua parafinia. Voidemerkkeinä yleistyivät Kiwa ja Karhu. Siteet olivat pääosin Voitto-merkkisiä. Lapsilla oli mäystimet vielä yleisesti käytössä.

Mitään erityistä systeemiä harjoittelussa ei ollut.

Peräjoen entiset urheiluaktiivit tekivät muistokäynnin innoittajansa Paavo Vanha-Similän haudalle, kun Peräjoen kyläosasto lakkautettiin vuonna 1994.

Ruumillinen työ loi vahvan lihaskunnan, eritoten metsätyö palveli hyvin hiihtoa. Kun kulkuvälineitä ei ollut, käveltiin ja pyöräiltiin pitkiä matkoja. Lapset ja nuoret kulkivat koulumatkat kävellen ja talvella hiihtäen. Kun koulureppu eväineen antoi lisäpainoa, niin se oli se erinomaista kuntoharjoittelua. Hiihtokilometrejä kertyi talven mittaan 1000-2000 kilometriä. Kilpaladut tehtiin talkootyönä. Niiden teko aloitettiin noin kaksi viikkoa ennen kilpailutapahtumaa.

Lähestyttiin 1950-lukua ja saatiin rottinkisauvat, jotka olivat huomattavasti kevyemmät kuin puusauvat. Meron Tapion päästyä vuodeksi Järvisen suksitehtaalle töihin toi hän sieltä tullessaan ensimmäiset sälesukset. Ne yleistyivät 1950-luvun puolivälin jälkeen. Muovisukset tulivat 1975 ja luistelukset 1985 jälkeen.

Kilpailutoiminta oli varsin vilkasta. Lähes jokainen kylän alueen taloista sai vuorollaan kilpailut järjestettäväkseen. Kilpailuja oli seuraavien talojen välisellä alueella: Hepokorpi, Haapaniemi Lempäessä ja Sulo Mero Kalsussa. Hiihrettiinpä Peräjoen jäällä vuonna 1947 jäähiihdotkin. Kilpailukeskus oli Takalassa.

Tärkeää imagon kannalta oli osallistua kauppalan osien väliseen viestihiihtoon, eli Viksbergin viestiin. Oli siinä kivikylän asukkailla ihmettelemistä, kun Peräjoen joukkue saapui paikalle hevoskuljetuksella. Voittoa kertyi kaksi kertaa. Vuonna 1952 voitto tuli kotiin joukkueella: Jorma Laine, Veikko Vanha-Similä, Raimo Mero, Reino Vahtera ja Tapio Mero. Toisen kerran voitto saavutettiin vuonna 1961 joukkueella: Hannes Mero, Pertti Torkkel, Eero Tuovila, Matti Torkkel ja Seppo Torkkel. Toiseksi sijoituttiin neljä kertaa ja kolmanneksi kolme kertaa. Kaikkiaan viestiin osallistut-

tiin 15 kertaa. Kun kylä sijaitsi kolmen kunnan alueella, ei koskaan saatu parasta joukkuetta liikkeelle. Olojen vakiinnuttua nuoret muuttivat työhön ja opiskelemaan muualle. Joukkueen kokoaminen tuotti joskus vaikeuksia.

Vuosina 1955 ja 1956 talvet olivat hyvin myöhäisiä. Vappunakin oli runsaasti lunta. Vuonna 1955 pidettiin vappuhiihdot Peräjoen urheilutalon maisemissa ja 1956 Kaikulassa. Vappuhiihtojen tulokset 1.5.1955 olivat seuraavat:

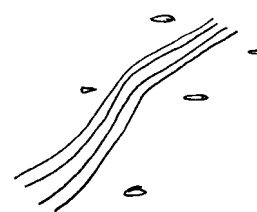
Yleinen 8 km	
1. Veijo Knuutila	29.24
2. Tapio Mero	30.22
3. Risto Vire	31.40
4. Veikko Horkka	33.45
5. Erkki Lätti	36.17

Ikämiehet 4 km	
1. Erkki Paaajanen	21.55
2. Eino Vehkasaari	23.13

Pojat (19v) 8 km	
1. Raimo Rämö	40.54

Pojat (17v) 8 km	
1. Seppo Torkkel	37.25

Pojat (15 v) 4 km	
1. Antti Mero	21.40
2. Matti Torkkel	21.52

Hiihtokilpailuja on järjestetty urheilutalon, nykyisin kylätalon, maastossa vuodesta 1955 lähtien, ja järjestetään edelleen vuosittain. Kilpailujen luonne on muuttunut viimeisten vuosikymmenien aikana enemmän leikkimieliseksi. Ennen hiihtoa harjoiteltiin ahkerasti: kyseltiin toisilta, luettiin paljon alan kirjoja ja parhaimmat pääsivät leirille Eerikkilään.

Parhaiten menestyivät 1940-luvun loppupuolella Sulo ja Viljo Mero. Myös nuoret tekivät tuloaan ja tekivät parhaat tuloksensa 1950-luvun puolella. Niinpä vuosikymmenen vaihtuessa oli kylällä lukuisia hyviä hiihtäjiä, jotka menestyivät pitäjän ulkopuolellakin. Heistä mainittakoon muun muassa Tapio Mero, Jorma Laine, Tuomo Tokko, joka tunsi lempinimen Lonkila, Mauno ja Raimo Mero, Reino Vahtera sekä Veikko ja Antti Vanha-Similä. Naisia ja tyttöjä oli hyvin vähän. Lea Tähkä oli haka naisissa. Hänellä on vieläkin kova kunto. Lea pärjäisi 90-vuotiaiden sarjassa hyvin. Hän olisi valtakunnan tasolla hyvin korkealla.

Vuosikymmenen loppupuolella tapahtui suuri muutos, kun lähes kaikki menestyneet urheilijat muuttivat pois Peräjoelta, kuka työn perään muualle, kuka opiskelemaan. Aikuisten sarjaan jäivät enää Hannes Mero ja Veikko Vanha-Similä. Nuorissa kehittyivät parhaiten Seppo, Matti ja Pertti Torkkel, Jorma Tähkä ja Heikki Kylä-Nikkilä. Vuosikymmenen vaihtuessa 1960-luvulle kylä sai Eero Tuovilasta hyvän lisän. Nuorista parhaiten kehittyivät Toivo Äijälä, joka sai lempinimen Grönningen, Risto Kanerva ja Jouko Jääskeläinen. Myös Norrin nuoriso oli aktiivisesti mukana Ruusin poikia unohtamatta. Alueen- ja piirimestaruushiihdoissa menestyivät parhaiten Tapio Mero, Jorma Laine, Pertti ja Matti Torkkel sekä Heikki Kylä-Nikkilä, joka oli armoitettu harjoittelija. Heikin harjoittelu palkittiin, sillä hän sijoittui piirimestaruuskisojen ylipitkillä matkoilla pistesijoille. Viimeisin kylän hiihtäjästä oli Satu Latvala, joka menestyi alue- ja piiritasolla hyvin.

Kylän ulkopuolelta Peräjoen kyläosastoon kuului lukuisa määrä hiihtäjiä. Heistä mainittakoon 1940-luvulta Pekka Tuusa ja 1970-luvulta Hannu Tuusa, joka oli maajoukkuevalmennuksessa ja hiihti lukuisia piirimestaruusmitaleita ja SM-hopeaa. Seija, Tuija ja Leena Kuusniemi sekä Tuula Mattila hiihtivät kaksi kertaa piirimestaruusviestihopeaa tyttöjen sarjassa. Lisäksi Seija ja Tuija Kuusniemi saivat piirimestaruuspronssia ja -hopeaa henkilökohtaisilla matkoilla. Aila Anttila, Maija Kojonsaari ja Virpi Mikkola menestyivät piirimestaruustasolla sijoittumalla pistesijoille.

Huolto- ja toimitsijatehtäviä hoitivat Paavo Vanha-Similä, Tuomas Norri, Hannes Mero, Paavo Ahola, Toini ja Onni Lana, Armas Johansson, Raimo Rämö, Kalle Säteri, Seppo Torkkel sekä Maire ja Mauno Järvinen.

Talvella yritettiin pitää joen ja lampien jäällä luistelurataa, mutta niitä ei jaksettu pitää kunnossa. Kaiken lisäksi välineet olivat huonot, aluksi sahanterät tai Nurmekset. 1950-luvun lopulla saatiin hokkareita.

Hannes Mero, kylän puuhämies. Urheilutalon hankkeen alullepanija. Lähdössä kerjuulle.

Kesäurheilu

Kesäkausi aloitettiin maastojuoksulla, joita aluksi juostiin Koninkallion ja Hepokorven maastoissa, joskus myös maantiellä. Kun nuoret saivat polkupyöriä, siirtyivät kilpailut Kaikulaan. Varsinainen yleisurheilu-kausi alkoi, kun kylvöt oli tehty. Vanha-Similän piha täyttyi niin aikuisista kuin nuoristakin miehistä ja pojista. Tytöt eivät aluksi olleet mukana. Väkeä tuli myös Kalsusta ja Lempäänkulmalta. Vanha-Similän Paavo oli niin sanottu jokapaikan toimitsija. Lajeina olivat 100 metriä ja 400 metriä (joka juostiin 200 metriä yhteen suuntaan, kierrettiin koppi ja tultiin takaisin), pituus, korkeus, kolmiloikka ja seiväs. Kun heinät oli tehty, mukaan tulivat kiekko ja keihäs.

Matkat juostiin yksitellen tai pareittain. Sekuntikelloja oli vain yksi. Aika saatiin vain voittajalle. Toiseksi tulleelle aika arvioitiin hävinneen matkan mukaan. Tavallisesti se oli sekunnin kymmennys per metri. Lähetys tapahtui läimäyttämällä kädet yhteen pään päällä tai iltojen pimetessä valkoista liinaa heilauttamalla. Tieltä potkittiin ennen juoksua isommat kivet pois, koska juostiin paljain jaloin. Jotkut tosin juoksivat paksut villasukat jalassa, etteivät kivet tuntuisi jalkapohjissa.

Korkeushyppytelineet tehtiin itse. Teline rei'itettiin viiden senttimetrin välein ja reikään laitettiin metallitappi tai naula. Rimana oli kantikas sahalla tehty puuriima, ja niitä saattoi illan mittaan katketa useita. Kaikista kovimmat kuperkeikat nähtiin seiväshypyn suorituksissa, kun puuseiväs katkesi kesken suorituksen. Pyykki-seipäitä tuhoutui useita. Muut välineet saatiin lahjoitukseksi tai pääseuralta.

Jostakin saatiin nyrkkeilyhanskat ja illan pimetessä mäiskittiin toista kuonoon. Olihan se mukavaa, kun

saatiin nenä punaiseksi. Väkeä oli paljon ja yhteishenki hyvä. Kyläläiset näyttivät voimansa ja kirjjasivat voiton Peräjoelle kyläosastojen välisissä otteluissa. Hyvin menestyttiin myös kauppalan mestaruuskilpailuissa. Kun Paavon väki tuli urheilukentälle, pilkkahuutojen sijaan katseltiin Peräjoen väkeä pelonsekaisin tuntein. Kun menestystä saatiin, herätti se halun saada paremmat suorituspaikat. Kun Meron laidunalue Matkuntien vieressä saatiin kyläläisten käyttöön, kunnostettiin sinne juoksu-, hyppy- ja heittopaikat. Kerran viikossa kisailtiin ja parhaat tulokset kirjattiin ylös. Niitä sai parantaa koko kesän ajan. Syksyllä jaettiin palkinnot.

Lähes jokaisen talon pihalla oli jokin suorituspaikka, esimerkiksi pituus- tai korkeushyppyä varten. Illat siis harjoiteltiin: heiteltiin rautakankea, hypittiin heinäkasaa, heitettiin keppiä, juostiin heinäkarheiden yli ja keksittiin kaikkea mukavaa, joka samalla oli kehittävä. Kun saatiin polkupyöriä, se helpotti liikkumista, ja päästiin Forssan urheilukentälle ainakin kerran viikossa. Sieltä myöskin saatiin valmennusapua ja tietoa tekniikan alkeista.

Seuraottelut alkoivat yleistyä. Yhä useampi nuori Peräjoelta pääsi tutustumaan naapuripitäjien urheilijoihin. Urheilutalon valmistuttua rakennettiin suorituspaikat sen läheisyyteen. Samaan aikaan alkoi maaltapako ja yli puolet kylän nuorisosta muutti muualle. Osa perusti perheen ja jätti urheilun. Tuntui, että toiminta lamaantuu. Niin ei kuitenkaan käynyt vaan se monipuolistui.

Pallopelejä ei pelattu juuri nimeksikään. Meron Pentti oli kylällä ainoa, joka pelasi Forssan Palloseurassa jalkapalloa. Sunnuntaisin kokoontui joskus Meron pihalla poikajoukko potkimaan palloa. Kun Pena näytti pärjäävän yksin kaikkia muita vastaan, loppui se siihen. Kun Koivulava purettiin, rakennettiin tilalle lentopallokenttä, jossa kesäisin pelattiin palloa iltamyöhään. Ja se, mikä oli ilahduttavinta, oli tyttöjen mukaantulo. Tähän leikkiin osallistuvat jo suuretkin ikäluokat. Joukkueita saatiin kokoon kolme, joskus jopa neljä. Kilpatasolle jatkoivat Torkkelin veljekset Matti ja Seppo pelaten Salaman joukkueessa piiri- ja viitossarjaa. Lentopallokenttä siirrettiin tien oikaisun johdosta Matkuntien toiselle puolelle, jossa pelattiin lentopalloa aina 1980-luvulle saakka. Pesäpalloa käytiin pelaamassa 1960-luvulla Lempään koulun kentällä, myöhemmin urheilutalon läheisyydessä.

Suunnistus kuului kylän nuorison ohjelmaan. Tosin se ei kerännyt suurta joukkoa, mutta antoi kuitenkin kipinän lajituntemukseen. Parhaiten menestyi Jorma Laine, joka voitti veteraanien Suomen mestaruuden.

Puusuksihiihtäjät menneitä muistelemassa Museotila Hevossillassa talvella 2010. Käynnissä suksien terveus Tapio Meron johdolla.

Mainetta ja kunniaa

Jos tarkastellaan menestyneitä urheilijoita, heistä voidaan mainita 1940-luvulta Hannes, Olavi ja Tauno Torkkel, Hannes Rämö, Tuomas Norri ja Teppo Paavilainen. Varsinkin sisähypyissä Hannes Torkkel ja Teppo Paavilainen olivat omaa luokkaansa. Tuloksilla, joita he tekivät, olisi menestynyt piirimestaruuskilpailuissa. Molemmat Hannekset olivat pikajuoksijoita. Sata metriä taitui alle 12 sekunnin. Olavi Torkkel kunnostautui pituushypyssä leiskauttaen yli kuusi metriä.

1950-luvulle tultaessa alkoi nuorten esiinmarssi. Jorma Laine rakensi Palmin pihalle hyvän seiväspaikan. Kun vielä saatiin ensin bambuseiväs ja myöhemmin terässeiväs, alkoivat tulokset lähennellä valtakunnan kärkeä. Tapio Mero kokeili ratajuoksua ja menestyi hyvin 1500 ja 5000 metrillä.

Kun jostain talon nurkista löytyi kuula, jossa oli reikä, siihen rakennettiin varsi- ja kädensija. Näin alkoi moukarinheiton alkeiden opettelu. Leka lenteli enimäkseen pusikkoon, joskus jopa Matkuntielle. Kun pidettiin heittokilpailu oli yllätys suuri, kun 13-vuotias Seppo Torkkel oli pestä koko porukan. Ilkka Mänttäri poikkesi joskus harjoituksissa näyttämässä mallia kuulantyöntöön. Myöhemmin hän kilpaili tasapäisesti Seppo Simolan kanssa. Piiriin urheiluleirille pääsivät kylästä Jorma Laine, Seppo Torkkel ja Ilkka Mänttäri.

1960-luvulla alkoi lähes jokaisessa kodissa olla jokin kulkuneuvo. Siksi yleisurheiluharjoitukset tapahtuivat pääosin Forssan urheilukentällä. Suuret ikäluokat marssivat esiin, mutta heissä ei ollut enää samaa kipinää kuin aiemmissa ikäluokissa oli ollut. Yhteiskunta muuttui ja tarjolla oli paljon uutta ja mielenkiintoista. Moukari pysyi yhä Seppo Torkkelin lajina ja tuloksia alkoi syntyä. Poikaurheilupäivillä (epävirallinen SM-kisa) tuli hopeaa, myöhemmin armeijamestaruus ja lukuisia piirimestaruusmitaleita. Urheilu vei miehen

lopullisesti, kun hän siirtyi opiskelemaan urheiluopistoon. Myöhemmin hän toimi heittojen lajikouluttajana Suomen urheiliitossa.

Kylän kovinta ja kurinalaisinta harjoittelusysteemiä veti Lasse Hintsanen, joka omasi bodarin vartalon. Aina verenmaku suussa! Heikki Kylä-Nikkilä valitsi aina kovinta kuntoa vaaativat lajit ja otti ohjelmaan 3000 metrin esteet. Kun Heikki sitten heinäpellolta karkasi piirimestaruuskilpailuihin Hämeenlinnaan ja sinnitteli maaliin noin 10 minuutin ajassa, totesi hän päivän olleen elämänsä rankimpia. Heikki menestyi myös maastojuoksussa ollen piirimestaruusmaastossa neljäs.

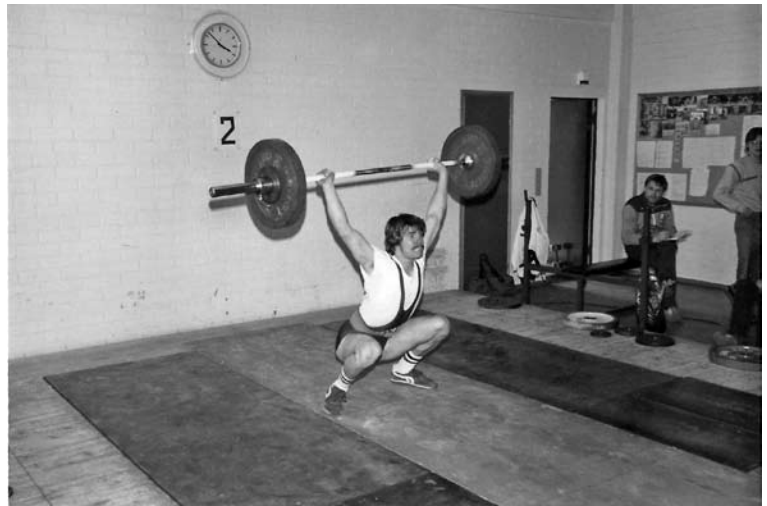
Vielä voidaan mainita Virpi Mikkolan kuulutus: kaksi piirimestaruuskultaa ja ammattikoulujen Suomen mestaruus. Myös Jyrki Tokko saavutti ammattikoulujen Suomen mestaruuden painonnostossa.

Kun Torkkelille ostettiin ensimmäinen moottori-pyörä Jawa-Cz, alkoi Mattin kiinnostus herätä moottoriurheilua kohtaan. Televisiossa näkyi Trial-kilpailut, ja Matti tokaisi, että tuotahan voisi kokeilla. Helsingistä löytyi sopiva pyörä, eikä muuta kuin kilpailemaan. Siitä se sitten alkoi: Trialissa lukuisia piirimestaruusvoittoja, Suomen mestaruus, pronssi, kaksi maaotteluedustusta, Pohjoismaiden mestaruuskilpailujen kuudes, Päijänne-ajojen luokkavoitto, jäärata-ajoissa kaikki luokkavoitot ja enduron Suomen mestaruus 125-luokassa. Matti ehti aina Vikbergin viestiin, kunhan sai aloittaa viestin. Tärkeintä oli, että kyläläisiä ei petetä ja että hän ehti ilta-päivällä jäärata-ajoihin. Kerrotaankin Laina Torkkelin sanoneen: ”A mei pojil ei oo ko yks puku ja ain se on niil pääl; barbouri (=öljykangaspuku).” Myöhemmin 1960-luvulla veljekset palkittiin kauppalan toimesta raittiin ja esimerkillisen urheilijan kristallivaaseilla.

Kilpailuista kuntourheiluun

Kylätalon (silloinen urheilutalo) tapahtumia kerrottaessa kuuluivat tapahtumiin hiihtokilpailut, kesäjuhlat ja sisähyppykilpailut. 1950-luvulla aloitetut voimistelu- ja jumppapaperit jatkuivat aikuisopiston puitteissa. Nuorilla oli lentopalloillat ja muuta vastaavaa. Vuosituhannen lopussa oli tärkeää omasta kunnosta huolehtiminen, ja samalla kilpailuhenki jäi taka-alalle.

Kun tarkastellaan sodanjälkeistä aikaa, niin ei voi välttää ajatukselta, että karjalaiset antoivat vahvan panoksen kylälle. Olivathan he aikuisten sarjoissa ylivoimaisia. Se taas johtui siitä, että heillä oli ollut urheilukenttä keskellä kylää ja erittäin innokas ja urheiluystävällinen opettaja. Karjalassa myös hiihtomaastot olivat hiekkopohjaisia

Jyrki Tokko tempaamassa painonnoston ammattikoulujen Suomen mestaruuteen 1980-luvulla.

kangasmaita ja jo vähäininkin lumikerros salli ladun tekemisen.

Kuitenkin jo 1950-luvun alussa puntit tasaantuivat, kun paikallinen nuorisio omaksui urheilun merkityksen. Tästä kaikesta lankeaa erityisen suuri ja lämmin kiitos Paavo Vanha-Similälle. Työn jäljet näkyvät vieläkin.

Seppo Torkkel

Artikkeli on aiemmin vuonna 2004 julkaistussa kirjassa Peräjoki – kolmen kunnan kulmilla keskelle kaupunkia.

Peräjoella järjestettiin vappuhiihdot vuonna 1955. Kuvassa Erkki Paajanen (vas.), Erkki Vehkasaari, Matti Torkkel, Juhani Partanen, Tapio Mero, Veijo Horkka, Veijo Knuutila, Antti Mero, Seppo Torkkel ja tuntematon.

Leilan muistoja

Sotalapset Paavo, Lauri ja Leila Ruotsissa.

Tervehdys lukijoille! Synnyin Matkussa sodan alla vuonna 1939 kotonani Onnelassa Koijoen rantamilla viljapeltojen läheisyydessä. Kotimme oli pieni maapaikka karjoineen, joka antoi elantomme. Olin perheeni neljästä lapsesta nuorin enkä ehtinyt viittä vuottani täyttää isän kaatuessa rintamalla. Se oli silloin kyynelten ja murheen aikaa koko Suomen maassa. Äidiltä kysyi paljon voimia jaksaa kaikki työt ja murheet, siksi sanoin äitiä Enkeliksi.

Muistan kun isä tuli kerran lomalle ja sisarukseni juoksivat häntä vastaan. Minä jäin itkemään sormi suussa ja sanoin: "En tunne tota miähtä", vasta kun isä otti syliin ja alkoi puhumaan, tunsin hänet.

Meidät kolme nuorinta lasta, kaksi veljeäni ja minut, lähetettiin Ruotsiin sotalapsiksi, ainoastaan vanhin siskoni jäi kotiin. Meillä oli kaikilla hyvät perheet siellä ja olisimme päässeet myöhemmin takaisin, jos olisimme halunneet. Lauri-veli sinne palasikin ja varmaan ennusti palaavansa kun jo ensimmäisellä kerralla lähtiessään poika huusi junan rappsulita kovalla äänellä: "Haihtakaa pahka te matkulaihet"!

Ruotsista kotiuduttuamme isän kuoleman viesti tuli meille kotiin. Olimme leikkimässä joen rantamilla ja sinne kuulimme äidin kovaäänisen itkun. Juoksimme kotiin, jossa asia meille selvitettiin, tällöin Paavo-veli meni äidin luo, kiersi kädet kaulaan ja sanoi: "Älä äiti enää poraa, olenhan minä"! Äiti sanoi silloin tajuavansa, että hänen täytyi kestää meidän lasten tähden ja niin hän kesti. Tästä veljestämme tulikin lupauksensa mukaan meille kaikille jo pienestä pitäen turva.

Hautajaisten jälkeen opeteltiin elämään sen mukaan mitä elämä antoi. Emme kovasti ikävöineet Lauri-veljeämme, koska tiesimme että hänellä oli siellä Ruotsissa hyvä olla. Saimme hänestä valokuvia,

kirjeitä ja myös omista perheistämme paketteja syntymäpäiviksi ja jouluksi. Niistä äiti pystyi jakamaan muillekin, sillä olihan tarvitsijoita paljon, karjalaisperheitäkin ja lapsia elämäänsä jatkamassa.

Vanhemmat sisarukseni kävivät Matkun koulua ja niin tuli minunkin vuoroni sinne mennä. Silloin tulikin kiire opetella ässä ja ärrä, koska lässytyksestä minua usein pilkattiin. Niin sitten koko kevätkesän niitä sisukkaasti tankkasin ruutua hypellessä ja palloa pelatessa kunnes en itsekään tahtonut uskoa ne vihdoon oppineeni. Sitten kiiruusti riensin naapureille näyttämään taitoni ja kyllä minua keuhuttiin ja hyvittiin, kun olin ärrän ja ässän oppinut.

Opettajana oli silloin herttainen Maiju Peltola, neiti-ihminen, joka eli yhdessä Toini-sisarensa kanssa. Ylemmillä luokilla oli eri opettajat, mutta aina me lapset pidimme kulloisista opettajistamme.

Posti haettiin tuolloin asemalta, joka oli sopivasti auki koulupäivän aikana. Naapuriimme oli muuttanut Nieminen Helsingistä ja hän pyysi minua tuomaan Helsingin Sanomansa koulumatkalla.

Hän tarjosi palkkaa 1 mk kuukaudessa. Lukukauden kun vein postin heille, niin tienasin suksirahat. Seuraavana lukukautena tienasin Voitto-siteet, jolloin otettiin suksistani siihen asti niissä kauan olleet hantit pois.

*Sen kotimetsän reunassa kasvoi kukkaset
leskenlehdet, sinivuokot, kielot kaunoiset.
Äiti keltakukkakruunua päähäni sovitteli,
hienot pajupillit soivat teki meille isoveli.
Mansikat nuo punsilmmät olkiin nidottiin,
niitä sitten äidin kanssa maisteltiin.*

*Saunavihat saunaan tehtiin,
lölynnottoon lauteille kiivettiin.
Marjat, omenaiset koriin kerättiin,
äidin parhaita herkkuja nautittiin.
Metsätähti kasvoi katse ylöspäin
tätä minä vielä usein mietin näin.*

Leila Jokinen ent. Lahtinen, Jokioinen

Matkun tyttö ja poika lavatansseissa ja iltamissa

Kesällä kuutisenkymmentä vuotta sitten matkulaistyttyö valmistautui seuraavaan lauantai-iltaansa. Arkiaskareissa likaantuneet kumitossut oli pestävä, kuivattava ja vielä värjättävä hohtavan valkoiseksi. Ne eivät olleet liukkaimmat mahdolliset tanssijalkineet, mutta kun kaikilla muillakin oli. Sitä paitsi lava liukastettiin, niin ettei kumipohjista ollut isoa haittaa. Punaraitaisista puolisuikista oli parsittava kantapää. Leninkiäkin oli hieman ommeltava, se kun oli edellistansseissa jäänyt pyörän pinnojen väliin, kun ei ollut hameverkkoa. Onneksi kretonki oli halpaa. Ja viimeksi: tukan piippaamisessa ja kamppailussa tarvittiin naapurin tytön apua.

Pojalla oli samanlaiset tossut kuin tytöllä, housut teryleeniä (farkkuaika oli tulossa vasta vuosien kuluttua), brylcreemiä tukkaan ja vahvasti, jopa lainepainallus vasemmalle. Tärkeä oli kiillotettu Jaguar-pyörä, johon poika oli vielä hankkeissa asennuttaa vaihteet, kunhan rahaa ilmenisi. Tarvittaisiinko pipo tai peräti hattu?

Mihin sitten mentäisiin? Lähimpänä oli tarjolla Kalliolava Haapalan mäen kupeessa kilometrin verran Matkusta Leikkikankaan suuntaan. Mutta siellä soitettiin nyt vain levyjä, ja tytöllä oli sekin uhka, että hakijat olivat pelkästään kotinurkkien poikia.

Raitoon Vilpolaan oli kahdeksan kilometriä, mutta piankos sen polkisi. Tosin jyrkkä Myllymäki olisi käveltävä. Olikohan sitä kukaan ajanut ylös? Vilpolassa oli sentään sateen varalta katto. Soittajina oli taas Helanderit Nuutajärveltä, lasimiehiä. Olihan se tytön mielestä parempi kuin Metsänperät tai pelkät levyt.

Entäpä Menosiin? Sinne oli matkaa, mutta siellä oli urjalalaispoikia. Ja viialalainen Margon, sehän oli hyvä yhtye. Edelliskerralla oli ollut urjalalainen Boys' Band, ei hassumpi sekään. Mutta yöllä oli loppukesästä jo viileää ja hämääkin, eikä pyörässä ollut valoja.

Tyttö oli kerran käynyt Urjalan Huhdinkin Vilpolassa, jopa Honkolan lavalla. Mutta niin pitkä reissu olisi vaatinut melkein autokyytiä, eikä sitä näyttänyt olevan tarjolla.

Vuosia kestäneen tanssittoman sota-ajan jälkeen 1940-luvun lopulla ja seuraavalla vuosikymmenellä tanssilavoja nousi harva se kylään. Moni avolava eli vain muutaman vuoden mutta isoimmat ja ajan vaatimuksien mukaan kehittyneet nykypäiviin saakka. Lava- ja latotansseihin ajettiin pyörillä, kunnes autonrämiä ilmestyi nuorisonkin käyttöön. Saatolle pääsyyn auto vaikutti ratkaisevasti.

Lavakioski myi limonaattia ja ykköskaljaa. Jollakulla miehellä saattoi olla povitaskussa omiakin eväitä. Nuorimpien saatavissa väkeviä ei helposti ollut, sillä Alko vaati viinakortin.

Pelimanneiksi tarvittiin niukkataitoisiakin, tansseja

järjestävien seurojen varojen mukaan. Kalliiden solistiyhtyeiden hankinta ei ainakaan kylätansseihin ollut mahdollista. Idolskauden kansa tuskin tajuaa, että tuolloin käytiin tanssimassa, ei musiikkia kuuntelemassa. Soitto-ohjelma oli vakioitunutta: valssilla aloitettiin ja siihen lopetettiin, loppumarssiksi vähän vaille puoliyön kenties Muistoja Pohjolasta. Tango kasvatti huipulle nousevaa suosiotaan. Harvakseltaan soitettiin helposti tanssittava jenkka, jopa taitoa vaativa polkka, mutta muu musiikki meni sekalaisen foksen tapaan jokseenkin helposti kävellen. Kehnompikin tanssijapoika uskalsi sen soidessa kumartaa lavan reunapenkillä istuvalle tytölle.

Valsseista taisi Metsäkukkaa olla tavanomaisin, ennen pitkää myös Kultainen nuoruus, jenkoista Vesivehmaan jenkka. Tangoista yritettiin La Palomaa ja La Cumparisitaa, mutta tuota pikaa 1950-luvulla Liljankukka sekä Unto Monosen Satumaa kumppaneineen nousivat kärkisuosikeiksi. - Jotakuinkin pian alettiin tansseihin vaatia nimekkäitä esiintyjä. Niitä olivat vaikkapa Henry Theel ja Olavi Virta.

Kesäjuhliakin pidettiin. Matkun Kerholan kentällä ja pihassa niitä järjestivät jo ennen sotia ainakin suojeluskunta ja lotat sekä maatalousjärjestöt. Pikkupojan mieleen jäivät eniten urheilu ja kenttäpelit. Urheilukisoina suosittiin kolmiottelua (jokin juoksumatka maantiellä, pituus- tai korkeushyppy ja kuulantyöntö). Palkintoina jaettiin ajan tavan mukaan lusikoita. Kenttäpelit vaativat tarkkaa kättä: heitettiin tikkaa, rengasta tappiin ja – mikä kiehtovinta – heitettiin puupalloilla rikki lautasia. Lautaset asetettiin telineeseen. Maksusta sai kolme puupalloa. Mikä riemu, jos pallo pamautti lautasen palasiksi. Ilmakiväärilläkin ammuttiin.

Sodanjälkeinen huvivero porrastui siten, että varoja saadakseen seurojen kannatti ”toimia” ohjelmallisia iltamia. Tätä sanaa käytettiin lehti- ja pylväs ilmoituksissa. Iltamat ajoittuivat etenkin syys-, talvi- ja kevätkauteen. Niissä sai olla ohjelman ohella aluksi tunti, sittemmin puolitoista tuntia tanssia.

Sisareni Lahja Rautamaa, joka pian sodan jälkeen ryhtyi toimimaan Matkun postissa, oli vuosikaudet mukana järjestämässä Kerholaan urheiluseura Koijärven Kunnon iltamia. Niitä pidettiin yleensä lauantaisin tai juhla-aattona, koska työviikko oli kuusipäiväinen. Ohjelmassa voi olla laulua, lausuntaa, ehkä liikuntaa, joskus pakina tai jopa puhe, radion suosikkiohjelman tapaan tietokilpailu. Omiin tietokisoihini koetin saada kotikylän aiheita. Kerrankin kysyin: Mitä tänään oli Helena Jussilan kemikaalikaupan näyteikkunassa? Joskus toimin iltamissa kuuluttajana eli radion tapaan sanomassa, mitä seuraavaksi on tulossa. Silloin ei käytetty juontaja-sanaa.

Tanhuttiinkin. Kansantanhut yleistyivät etenkin nuorisoseuroissa sangen suosituiksi sodan jälkeen. Kun ohjaajia ei joka kylään riittänyt, oli valittava askelkuvi-oiltaan yksinkertaisia. Tyttöillä oli kansallispuvut. Kerran olin itsekin mukana tanhuamassa Seppälän Sylvin kanssa. Kannettavat levysoittimet olivat säästysvälineinä ennen nauhureita. Levymusiikin lisäksi lauloimme yksitoikkoista kertosäettä: ”Heikkilä, Anttila, kuules mitä sanotaan.”

Mutta ennen kaikkea oli oltava näytelmä. Sen alkaessa puhvettikin tyhjensi katsomoon, vaikka moni ei muusta ohjelmasta ollut välittänytäkään. Sisareni tilasi hämeenlinnalaiselta Arvi A. Kariston kustantamolta Seuranäytelmiä-sarjaa. Siihen kuului satoja pikku näytelmiä, joista valittiin mahdollinen: tapahtumapaikka koko ajan sama ja enimmäksi naisrooleja, miehiähän oli vaikea saada harjoittelemaan ja esiintymään. Mutta hauska näytelmän oli oltava, siitä ei voinut tinkiä. Hautalan Annan (o.s. Saarinen) muistan usein olleen näyttämöllä mukana. - Taputusten jälkeen penkit kiireesti

seinänvierille, pojat ravintolan puoleiselle seinustalle, tytöt vastapäiselle, ja pojat pikavauhtia mieluisia tyttöjä hakemaan ensimmäisten tahtien kuullessa.

Vaikka varsinaista ohjaajaa ei ollut, omien kyläläisten vaatimattomiakin esityksiä seurattiin. Joskus intoa riitti niinkin paljon, että vierailtiin naapurikylissä. Ilmat olivat monessa kylässä tärkeä seuratoiminnan osa. Ne keräsivät väkeä yhteen, tuottivat esiintyjille ennakoijännitystä ja mielihyvääkin, jos ilmeni menestystä. Seura sai tukea talouteensa. Maksullisia esiintyjäihän ei voinut ajatellakaan. Jos oli pelimanni, hän kaiketi sai vähäisen palkkion.

Pekka Rautamaa

matkulainen ja raitoolainen 1934 - 1956

KYLÄYHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJIEN GALLUP

Mitä kesäistä suosittelet omalla kylälläsi? *Haastatteli Anne Kettunen*

Riikka Viljanen, Matku:

- Kreivilän kävelyretkeä torstaina 21.6. Sinne lähdetään Matkun kylätalolta klo 18.00

Leila Virtaranta, Kojo:

- Suosittelen tansseja ja Vinnikaisen kesätoreja. Kesätorit alkavat perjantaina 15.6. Vinnikaisen hallissa.

Mervi Nieminen, Peräjoki:

- Peräjoen ja Vuoltun latotansseja lauantaina 7.7. Niissä on vanhan ajan meininkiä. Sinne on kiva ajaa vanhalla amerikanraudalla ja on sitten kivaa fiilistellä.

Hannu Heikkilä, Vuoltu:

- Vuoltulaiset ja peräjokiset vanhana jussina, eli sunnuntaina 24.6 Vallijärvelle huuhtelemaan juhannuspölyt pois!

Toivottavasti kesän säät suosisivat tapahtumia!

Matkun näyttelijät

*Ikänuorten kerhossa kiertäneeseen valokuvaan löydettiin henkilöiden nimet kolmea lukuunottamatta. Jos tunnistat nimettömiä, ota yhteys toimitukseen.
Alarivissä vasemmalta: Anna-Liisa Korpela os. Seppänen, Allan Helmi, Irene Jauhiainen, Väinö Seppänen, Aino Kivistö (Kreivilän Aino), Oskari Ketola. Keskirivissä vasemmalta: Eeva Jauhiainen, nimetön, nimetön, Ella Korpela, Kaarina Seppänen, Tyyne Kaiku os. Siltainsuu, Kyllikki Jauhiainen, Martta Jauhiainen. Ylärivissä vasemmalta: Pekka Jauhiainen, Emil Suontaka, nimetön, Alekski Nummenpää*

LEO NUMMENPÄÄ muisteli:

Sotien aikana tanssiminen oli kiellettyä. Puhuttiin kyllä, että ns. nurkkatansseja olisi järjestetty, mutta minulle ei niitä näytetty. Urheiluseuran harvoissa iltoissa nuoriso sai loppuillasta panna piirileikiksi tunnin verran. Ei ole leskeä ollenkaan ym. rallateltiin. Joku tyttö, en enää muista kuka, mutta siunattu on muistonsa, tempaisi ujomölon minutkin leikin pyörteisiin. Väkeä tuli joskus Forssasta asti, jolloin naamat loistaen näille laulettiin: Keskellä Vorssan toria on pumpattava kaivo .

Kylän henkisistä riennoista vastasivat lähinnä seurakunta, maatalouskerhotoiminta ja urheiluseura. Kerran 1949 Kojjärven Kunnan iltoimat aloitti seuran puheenjohtaja Aulis Korpelan tervehdyspuhe, sisarensa Aino joutui sitten lausumaan runon. Rautamaan Pekan kanssa järjestimme tietokilpailun, jossa kysyttiin mm. Montako kerrosta on Matkun vehnämyllyn korkeimmassa osassa? Viisi, on vieläkin. Kuka on Kojjärven kunnanvaltuuston puheenjohtaja? Erkki Eskolahan se oli silloin. Ja Pekka Rautamaan mainitseman kysymyksen oikea vastaus on: Jussilan kemikaalion ikkunalle oli koottu pesuaineita. Kerhoneuvojan järjestämissä iltoissa jouduin minäkin näyttämölle. Siellä Aallon

Aino esitti Chaplinia nuotiolla suomalaisessa metsässä. Hänelle selitin pienen porukan puolesta meidän olevan partiopoikia.

Postineiti Rautamaan Lahja keräsi kerran sakin harjoittelemaan kesäteatterinäytelmää Laivan kannella. Siinä tarvittiin pelimanniakin ja joku muisti nähneensä viulun meidän seinällä, joten Matkun polliisia pyydettiin soittamaan omatekoisella viulullaan. Isäni teki niin mieli siihen hommaan, että aloitti vimmatun soittoharjoittelun. Laulua Istui pihapuussa pikkurainen lintu kotiväki alkoi lopulta inhota. Näytelmä valmistui ja esitettiin niin hyvällä menestyksellä Kerholassa, että tilattiin naapuripitäjään Jokioisillekin. Seppäsen Väinö pääsi silloin kehumaan: Matkun näyttelijät lähtee nyt suureen maailmaan!

Leo Nummenpään tuoman kuvan vastaanotti ja yhteisen teehetken lomassa muistoja kuunteli Kirsti Koivula

Kuva-arvauksia Koijärveltä

1. Mikä on tämä rakennus, jossa on vuosiluku 1915?

3. Minkä rakennuksen kyljessä on luku 377?

2. Mistä kaikkien käytössä olevasta paikasta löytyy tämä suloinen wc-kyltti?

4. Missä on tämä vielä kuvaushetkellä keskeneräinen taideteos?

Valokuvat kuvasi Anne Kettunen. Oikeat vastaukset sivulla 24.

Kyläpapin kertomaa

Kirjoittaja: Mauri Laihorinne

Kehitys kehitty ja tuottaa kokeiltavaksemme uusia ihmeellisiä teknologisia laiteita, jotka parantavat elämäämme ja tekevät sen helpommaksi ja mukavammaksi. Näin minä ajattelin ja kai ajattelisin vieläkin ellen olisi törmännyt eräässä Forssan kaupassa sähköiseen kärpäslätkään. Se houkutteli kirkkaan keltaisella värillä tarjouskorissa ja sai minut nostamaan itsensä käteen. Miksipä ei, ajattelin, tällä olisi helppo ja mukava tapa tappaa tavallisia huonekärpäsiä, jotka saapuvat kuin rutto aina sään lämmitessä. Ja kaiken lisäksi sillä voisi huidella keittiöissä joskus lentäviä harmillisia banaanikärpäsiä. Kai se niihinkin tepsisi. Vaimo tietysti huokailisi, että pitääkö sinun ostaa kaikkea, missä on painettava nappi ja jotka pörisevät. Mutta ehkä hänkin leppyisi kun huomaisi, että sähkölätkä ei jätä ikäviä tahroja seinään.

Näin vakaasti perustellen päätin tehdä viiden euron investoinnin. Vain yksi pieni ongelma jäi. Lapset.

- Näytä näytä!!! Molemmat kiljuivat, sekä nuorempi poika että vanhempi tyttö kun kerroin ostaneeni sähköisen kärpäslätkän. Nostin sen kolmemetriseen kaapin päältä. Kai se on parempi kunnolla esitellä uutta tavaraa kuin yrittää sitä loputtomiin piilottaa, järkeilin. Ja paljastuu se kuitenkin.

- Tähän ei sitten lapset saa ollenkaan koskea, sanoin vakaasti.

- Miksei muka, vanhempi kysyi.

- Tästä saa pahan sähköiskun ja se voi tehdä kipeää.

Kaksi ihmettelevää silmäparia katsoi minuun. Ymmärsinhän minä: sähköisku siinä parasta onkin.

- Tämä ääni sitten kertoo, että sähkö on päällä, sanoin ja painoin varressa olevaa nappia. Vieno vinkuna, oikeastaan aika miellyttävä, täytti huoneen, - ja tällä siten ei lyödä kärpystä van huitaistaan ja kärpänen imeytyy siihen.

Huitaisin keittiössä kärpystä ja se tarrautui metallisiin pinnoihin. Kärpänen rätsi, paukkui ja salamoi sähköisessä vankilassaan ja tympeä haju täytti ilman.

- Kiduta sitä! huusi nuorempi lapsista.

- Ehei, ei eläimiä saa kiduttaa, ei edes kärpäsiä, sanoin ja vein kuolleen kärpäsen biojätteisiin.

- Saadaanko me kokeilla sitä joskus, vanhempi kysyi hieman apeasti.

-Sitten kun ikää tulee lisää ettekä te anna sähköiskuja toisillenne, sanoin viisaana kuin suvun kantaisä ja nostin sähkölätkän katonrajaan takaisin. Ymmärtänette varmaan miksi.

Kului muutama päivä. Vaimokin alkoi tottua sähkölätkän olemassaoloon kaapin päällä ja taisi itsekin us-

kaltaa kokeilla sitä kerran melko tyydyttävällä lopputuloksella. Sitten kuului keittiöstä karmea huuto.

- Apua apua! vaimo kiljui. Luulin jo että keittiöön on hiipinyt tiikeripython ja menin katsomaan. Ikkunaan oli ilmestynyt pörräävä ampiainen.

-Ota pois se, hän huusi.

- Ei tässä mitään hätää ole, rauhoitin ja aloin kääriä sanomalehdestä lätkää. Mutta sitten lamppu syttyi: sähkölätkän käyttöohjeissa sanottiin, että sillä voi pyydystää myös ampiaisia. Jos panisi lätkän kunnolliseen kuntotestiin. Venyitin käteni ottaakseni sen kaapin päältä. Mutta ei sitä löytynyt. Nousin oikein tuolille ja katsoin ettei se ole pudonnut kaapin taakse. Mutta siellä oli vain pölyä. Ja jostain kumman syystä sain samassa hetkessä ilmestyksen: kirkkaasti tajusin mitä oli tapahtunut.

- Lapset! huusin, - missä te olette?

Lapset kuulivat huutoni etupihalta ja vanhempi pisti päänsä ovesta sisään.

-Missä on sähköinen kärpäslätkä?

Tyttö vain kohautti olkapäitään.

- Minähän sanoin, ettei siihen saa koskea! Huusin ja nuorempi tuli sisään. -hakekaa se tänne.

Kummatkin lapset alkoivat syytellä toisiaan. En minä vaan toi. Keskeytin sen lyhyeen.

- Hakekaa se tänne. Äiti on jo hermoraunio ampiaisen takia. Missä se on.

Lapset katsoivat toisiaan.

-Okei, sanoi nuorempi ja lähti laahustamaan leikkimökille. Pienen kannustushuudon saattelemana hän palasi äkkiä takaisin ja ojensi lätkää minulle. Sen keltainen väri oli tahraantunut likaan ja multa ja metalliset pinnit olivat hajallaan kuin humalaisen hiukset. Painoin nappia ja se sai aikaan pienen kiekaisun ja sitten hiljaisuuden, joka vaikutti lopulliselta.

- Minähän sanoin, ettei tähän kosketa. Nyt se on rikki!

Lapset alkoivat kertoa miten sillä oli kiva leikkiä ja jahdata toista pitkin pihaa. Mutta sitten jompikumpi heistä (en saanut selville kumpi) oli päättänyt läiskästä sillä seinällä istuvaa kärpystä ja se oli mennyt rikki ja sitten he heittivät sen ojaan.

Katsoin vihaisen näköisenä lapsia sekä ympäröivää pahaa maailmaa ja heitin lätkän kaaressa ovesta ulos. Se mätkähti jonnekin.

- Nyt isä on vihainen, jupisin ja lapset kaikkosivat oven raosta takaisin pihamaalle. Sitten tein Helsingin Sanomien sunnuntaipainoksesta mahtavan lätkän ja huitaisin sillä ikkunassa pörisevää ampieisista niin, että talo heilahti. Se heitti henkensä kertalaakista ja jätti muistoksi keltamustan läiskän.

Että sellainen oli tarina sähkölätkästä. Joku opetus pitäisi aina liittää jutun loppuun, mutta tästä sitä ei oikein saa aikaan. Olihan se lapsilta ihailtavaa toimintaa kun saivat lätkän niin korkealta kammettua. Nousivatko toisen harteille vai keikkuivatko tuolirivin päällä? Täytyy joskus kysyä kun vanhenee ja rauhoittuu. Ei se teknologia ratkaisekaan kaikkia kodin pikku pulmia.

Nytten sitten täytyy vain tyytyä istuskelemaan ikkunassa sanomalehti rullalla ja katselemaan miten laskeva aurinko purppuroi pilviä. Ja jos oikein keskittyy kuuntelemaan, voi kuulla kuinka sähkölätkä vinkuu hellästi. Siinä oli niin kaunis ääni.

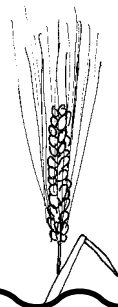

Sadonkorjuupäivälliset

lauantaina 29. syyskuuta

klo 13.00

Koijärvitalolla

**Tervetuloa
herkuttelemaan!**

Järj. Kojon Nuorisoseura ry

ENSIAPUTAIDOT AJANTASALLE!

Punaisen Ristin Koijärven osasto järjestää syksyllä **ensiapukurssin**

Jos tarvetta ja kiinnostusta alueelta löytyy.

Kurssi voi olla lyhyt yhden illan kestävä ns. hätäensiapu / elvytys –kurssi tai laajempi ns. EA-1 tai EA-2 kurssi.

Kurssit ovat maksullisia ja niistä saa todistuksen. Koijärven osasto osallistuu kurssimaksuun.

Osallistua voi 12-ikävuodesta alkaen kaikenikäiset ja myös työnantajat voivat kustantaa koulutuksen työntekijöilleen.

Ilmoita kiinnostuksesi ja kysele lisää soittamalla Tuulikille puh. 040-779 2234 tai sähköpostitse: tuulikki.lehtinen@surffi.net

Tarvitsetko tilapäistä lastenhoitoapua?

MLL:n Hämeen piirin lastenhoitotoimintaa on myös Koijärvellä.

Hoitajat ovat eri ikäisiä ja MLL:n kouluttamia.

Hoitajatilaukset: puh. 044-0303301

(ark. klo 8-12)

tai rekisteröitymällä osoitteessa www.mll.fi/perheille/lastenhoito/valitys

Lisätietoa www.mll.fi

Kuva-arvoituksien (s.22) vastaukset:

1. Hirvikosken entinen vilja-aitta Jussilan Markuksen tilalla Hirvikoskentien varrella
2. Valijärvi-keskuksen vessan seinästä
3. Koijärvitalon, osoitteessa Koijärventie 377
4. Matkun kylätalon sisäseinällä, piirros entisestä Matkun asemarakennuksesta

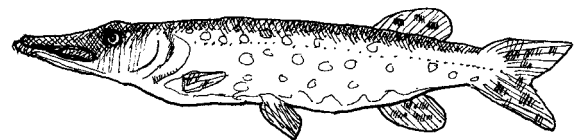
Kalastamaan kortilla!

Valijärvi – Kiimalammi
Kojon Osakaskunnan kalastusmerkkejä saa ostaa: R. Pietilän kaupasta Kojolta

Matkunjärvi – Vähäjärvi – Halina
Matkun Osakaskunnan kalastusmerkkejä myyvät:

Mirja Syrjälä, puh. 050-347 8889
Timo Aaltonen, puh. 050-552 5226

Tarja Aaltonen, puh. 050-336 3300
Timo Kallionpää, puh. 0400-49 1635

MLL Kojjärven yhdistys järjestää

VALIJÄRVI-PÄIVÄN

Torstaina 9.8.2012 klo 14 alkaen

Tervetuloa uimaan ja saunomaan!

Lisäksi koko perheelle sopivaa
oheisohjelmaa

Yhdistys tarjoaa kahvin ja pullan
Mahdollisuus grillata omia eväitä

TERVETULOAA isot ja pienet!

Järj. Peräjoen ja Vuoltun Kyläyhdistykset

Vuollun-Peräjoen

Valijärvi-päivä

sunnuntaina 24. kesäkuuta

klo 16.00 alkaen

Tervetuloa!

Valijärven lauluilta

tiistaina 28. elokuuta 18.00 alkaen

mukana Erkki Liikanen ja Eero Kurki

Lisäksi sauna lämmin, makkaranpaistoa ym.

Kutsu koskee kaikkia Kojjärven kyliä!

järj. Kojon Kyläyhdistys ry

Lauluilla Valijärvellä

pe 24. elokuuta klo 18.00

Kalervo laulattaa, Sakari haitaria soittaa!

Kahvia, makkaraa, arvanmyyntiä ja saunomista!

Lämpimästi tervetuloa!

järj. Kojjärven Alueen Kylät ry

Saunaviikonloppu

Valijärvi-keskuksessa
peräjokelaisille

la 14.heinäkuuta ja 15. heinäkuuta

Tervetuloa vapaasti mihin aikaan vaan
saunomaan!

järj. Peräjoen Kyläyhdistys ry

Kojon Nuorisoseuran

saunapäivä

Valijärvellä

su 19. elokuuta

klo 12.00 alkaen

Tarjoilua!

Tervetuloa kaikki jäsenet!

Kertauksena pieni yhteenveto. Tulimme Kojolle 1962. Opettajina olivat silloin Martta Mäkipirtti ja Helena Jokinen sekä keittäjä-siivoaja-talonmiehenä Voitto Salonen. Mäkipirtti ja Voitto Salonen jäivät eläkkeelle 1964. Opettajaksi valittiin Marjaterttu Salonen ja keittäjäksi Helmi Dahlman. Hän siirtyi Matkun koululle ja Kojolle valittiin Ilta Kurikka 1965. Mt jatkoi opiskelua ja virkavapaan aikana sijaisena toimi Lea Mäkipää 1965-67. Syksyllä 1968 Helena Jokinen siirtyi Forssaan ja Heli Virta tuli Kojolle Saviniemen koululta. Täten minulla oli työkavereina Heli, Marjaterttu ja Ilta n. 30 vuoden ajan.

60-luvulla koulua varustettiin monella tavalla. Saimme kiitettävästi opetusvälineitä, kalusteita, työkaluja ym. Ennen kuntaliitosta koulut saivat runsaasti rahaa. Hankimme silloin mm. stereonauhurin, episkoopin (kuvanheitin, jolla sai näytettyä kuvia esim. kirjoista valkokankaalle). Sitä käytettiin paljon opetuksen apuna. Saimme myös karttoja ja työkaluja, sähkömpelukoneen ym. Näinä vuosina purettiin vanha piharakennus uuden tieltä. Oppilaille tehtiin vessat. Koulurakennus remontoitiin perusteellisesti. Tuli öljylämmitys, lämmin vesi, seinät ja katot oikaistiin ja levytettiin, myös ikkunat vaihdettiin. Pihaa tasoitettiin moneen kertaan ja saatiin jopa luistinrata.

Kojjärven kunta siis lakkautettiin ja meistä tuli forssalaisia v. 1969 alussa. Uudelle vuosikymmenelle siirryttäessä koulu oli mielestäni aiempiin vuosiin verrattuna hyvin varustettu ja toimiva sekä henkilökunta motivoitunutta.

Edellisen muisteluni lopetin kuntaliitokseen. Nyt näytti vahvasti siltä, että juurtumisemme Kojolle oli alkanut jo vuosia aiemmin. Esa oli syntynyt 1963, joten meitä oli 4-henkinen perhe. Oli hyvä työpaikka, kirjastonhoito mukava sivuvirka, Forssassa oli musiikkiopisto ja orkesteri, johon pääsin mukaan. Lähellä oli metsiä, soita ja järviä. Koululla oli hyvä asun-

Ryhmäkuvat keväältä 1964. Martta Mäkipirtin viimeiset oppilaat sekä keski- ja yläluokan oppilaat.

Kojon koulun opettajat ja oppilaat

to. Lisäksi koulun vintillä oleva keittäjän asunto saunapuineen kuului luontaisetuna Iltan palkkaukseen vielä pitkälle 70-lukua. Kuitenkin haaveena oli oma talo.

Naisopettajat olivat opiskelleet pätevyysdiplomin tiettyjen aineiden opettamiseen: Heli englannin ja Mt uskonnon. Kesällä 1968 itse suoritin Musiikkipedegokiikan kurssin Jyväskylän yliopistossa ja seuraavana kesänä jatkokurssin. Syksyn 1970 olin virkava-

paana suorittaen H:issä musiikin erikoistumistutkinnon. Olimme siis kaikki erikoistuneita kansakoulunopettajia. Sillä oli suuri merkitys opetuksen kannalta. Se jopa helpotti lukujärjestyksen laadintaa. Molemmat naiset olivat lahjakkaita kuvaamataiteissa, joten minun ei tarvinnut opettaa ”piirustusta”, ei myöskään uskontoa, koska Mt hallitsi sen paremmin. Merkittävää oli myös se, että oma opettaja piti englannintunnit, kaikilla luokilla. Ei tarvittu kiertävää opettajaa sekoitamassa lukujärjestystä. Merkitystä oli silläkin, että saimme mukavasti ylitunteja. Tällaisella ”systeemillä” mentiin eläkkeelle asti. Ja hyvin toimi.

Minulle 60-luvun vuodet olivat sisäänajoa ammattiin, kylän kulttuuriin, maaseudun elämään, ihmisiin tutustumiseen ja siinä ohessa omiin harrastuksiin. Kirjastonhoidon, musiikin, luonnon ja valokuvauksen lisäksi tuli vielä yksi. 70-luvun alkupuolella kyläkauppiaamme Reijo Pietilä toi eräänä aamuna pihaamme mehiläisiä, sekarotuisia ja kiukkuisia. Sain välittömästi piikin naamaani. Myös kissamme sai piikin, hännän alla olevaan karvattomaan paikkaan. Meni aika lujaa orapihlaja-aidan läpi ja pari kertaa talon ympäri hävi-

Kiitos jälleen opettajat ja oppilaat Teille.

Tapanne kaunis, on mieluisa sankarivainajien omaisille, meille.

*Valkovuokkometsään nytkin riensitte,
kera vuokkokimppujen sieltä Kojjärven
sankarihaudoille tulitte.*

Jokainen maljakko nytkin vuokoista täyttyi.

*Sinäkin - tuntematon, jo ehkä unohdettu kai,
valkeat vuokot kummulles sait.*

*Kun tänä kaatuneiden muistopäivänä
sankarihaudoille kokoonnumme,
kauniit valkovuokkorivit nähtyämme
pakosta hetkeks hiljennymme.*

*Tästä kaikesta Teitä, opettajat ja oppilaat,
sydämellisesti kiitämme.*

*- Sinulle nuori, sanoisin, älköön kohdallasi polku
sankarihaudalle koskaan ruohottuko,
näin toivoisin.*

Ohjaa sinne askeleesi usein!

Omaisten puolesta

Aune Perälä

ten jonnekin. Kiitokset vaan Reijolle hienosta harrastuksesta, joka jatkuu edelleen.

Haave omasta talosta alkoi toteutua. Helvi ja Janne Kangasaho kauppasivat meille ”kesäpaikkaansa”. Mietimme ja arvioimme pitkään eri vaihtoehtoja, kunnes sovimme ostosta ja kauppa tehtiin 21.06.1969. Sitten alkoi laajennusosan suunnittelu. Rakentamaan päästiin keväällä 1971 ja uuteen kotiin muutimme 06.06.1973. Ammatillisina rakennuksella olivat Erkki Kuusniemi ja Tuomo Pietilä (betonilaudoitus+valu ja vesikatko) ja Mikko Virtanen (muuraus). Lähes kaiken muun tein itse, lukuunottamatta sähkö- ja putkitöitä. Pihaa kunostettiin sitten monena seuraavana vuonna. 70-luvun alun kiireiden vuoksi koululaisten ja kyläläisten kuvaaminen jäi vähäiseksi, kuvia on on siis vähänlaisesti.

Aluksi vielä ryhmäkuvat keväältä 1964. Martta Mäkipirtin viimeiset oppilaat sekä keski- ja yläluokan oppilaat.

Kuten aiemmin olen kertonut, oli koulumme perinteenä viedä kaatuneiden muistopäiväksi valkovuokkokimput sankarihaudoille. Minulle se oli silloin tehtävä muiden tehtävien lisäksi. Ehkä vailla suurempaa merkitystä. Sitten eräänä keväänä

oli Forssan Lehdessä oheinen kirjoitus. Se kosketti ja sai tajuamaan ja muistelemaan monia asioita uudella tavalla. Aina 50-luvulta lähtien nykypäiviin saakka. Perinne koululla jatkuu ja itse kuorolaisteni kanssa olemme saattamassa viimeisiä veteraaneja haudan lepoon Veteraanin iltahuudon sävelin ja sanoin. Useimmiten kostunein silmin. - Muistelen sodan jälkeistä 50-lukua, alle rippikouluikäisenä kokemaani. Messukylän Tuotannon baarin edustalle kokoontuneita miehiä, likaisia ja resuisia. Joku liikkui kainalosauvoilla, toinen pyörätuolilla, joltain puuttui käsi tai silmä. Olivat kovaäänisiä ja juovuksissa. Pelkäsin ja inhosin heitä. Silloin en vielä tajunnut, että heidän olivat veteraaneja ja sankareitakin. Lisäksi vielä nuoria, syrjäytyneitä ja vailla arvostusta. Heille ei kukaan laulanut Veteraanin iltahuutoa. Heidän laisiaan oli Suomessa paljon. Hyvin surullista!

70-luvun alkuvuosilta on siis pääasiassa ryhmäkuvia, luokkakuvia. Olen valinnut niitä sen vuoksi, että ent. oppilaat voivat nähdä keitä on ollut samoihin aikoihin milläkin luokalla. Arvelen, että se kiinnostaa heitä ja muitakin ihmisiä. Useimmat kuvat on otettu keväällä.

Kuva 1

Kuva 3

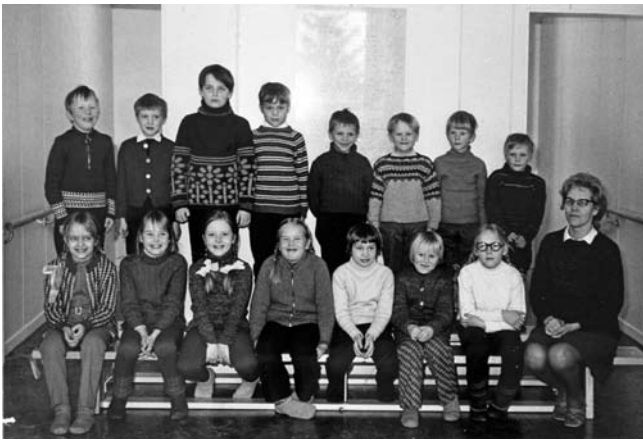
Kuva 2

Kuva 4

Ensimmäinen (kuva 1) on vuodelta 1968, (kuva 2) 1969, (kuva 3) 1970, (kuvat 4 ja 5) 1971, (kuva 6) 1972. Marjateretun sijaisena oli Anni Saros. (kuva 7) 1973, (kuva 8) 1974, (kuvat 9 ja 10) 1975, kuusijuhlayleisöä. (kuva 11) kevät 1975, (kuva 12) luokallani oli vain 4 oppilasta,

Kuva 5

Kuva 6

Kuva 7

Kuva 8

Kuva 9

Kuva 10

Kuva 11

Kuva 12

(kuva 13) ripille päässeet 21.06.-75, (kuva 14) kaikki oppilaat syksyllä 1975.

1972 tuli 5-päiväinen työviikko ja peruskouluun siirryttiin 1976. Edeltävinä vuosina koulun oppilasmäärä laski huomattavasti. Silloin valmistauduttiin peruskoulun tuloon ja melkein kaikki neljäsluokkalaiset menivät oppikouluun. Yläluokassa oli vähimmillään vain 4 oppilasta. En kuitenkaan muista sitä aikaa erityisen helppona. Kokeiden ja vihkojen korjaamiseen meni tietysti vähemmän aikaa, mutta muu työskentely oli yhtä vaativaa kuin suuren joukon kanssa.

Tämän muisteluideni kolmannen osan kuvien ajoittaminen on vaikeaa. 70-luvun kuvat ovat yhtä sekamelskaa. En silloin jaksanut laittaa niitä albumeihin ja nyt ne ovat sekaisin pahvilaatikoissa. Kuvat ovat siis luultavasti vuosikymmenen alkupuolelta. Vasta 80-luvun puolivälistä kuvani ovat jälleen aikajärjestyksessä albumeissa. Aina kannattaisi kirjoittaa kuviin vähintään päiväys. Viimeisen ryhmäkuvan taakse olen kirjoittanut 17.09.1975. Siis syyslukauden kuva. (kuva 14).

Kouluun liittyvät kuvat ovat eri-

Kuva 13

Kuva 14

Kuva 15

tyisistä tapahtumista : retkistä, kilpailuista, juhlista ja ruokailuista ym. Viimemainituista on eniten. Silti ei pidä luulla, että koulussamme vain syötiin ja juhlittiin.

Keväisin teimme pyöräretkiä lähiympäristöön, joskus aika kauaskin. (Kuva 15) Kolmiomittaustornia ihmettelemässä, kartassa paikan nimi on Pudotus. Koijärvelläkin käytiin monena vuonna, pyörät jätettiin Moislahden torpalle. (kuvat 16 ja 17).

Liikuntatilojen puute vaati kekseliäisyyttä. Kurakelit olivat hankalimpia. Silloin liikuntatunti siirrettiin sopivampaan päivään. Erinomaista herkkua oli hankijalkapallo. Kuva on otettu ennen ottelua. Pelin jälkeen ei kukaan olisi jaksanut kun-

Kuva 16

Kuva 17

Kuva 18

nolla seistä ja nauraa.(kuva 18)

Keväisin siivottiin koulun piha. Sekin oli hauskaa.Rehvakasta joukkoa vähän ennen ruokailua. (kuva 19).Mainittakoon eräs kummallinen asia. Kuvassa näkyy koulumme maamerkki, ”symboli”, valtava kaksihaarainen kuusi. 90-luvulla huomasimme lasten kanssa, että puussa oli hyvin vähän neulasia,lähes kaikki varisseet maahan. Ihmeellistä oli se, ettei kukaan ollut huomannut aiemmin mitään oireita. Kutsuin kaupungilta asiantuntijankin ihmettelemään ja hänellä oli valta tehdä tyly tuomio. Metsurit tulivat ja kaa-toivat puun. Se oli murheellinen päivä,lapsetkin olivat koko päivän hiljaisia. Puulla oli huomattava tunnearvo ja sen kuolema koettiin suurena menetyksenä.Juho Lindqvist pyysi saada ottaa latvan muistoksi itselleen.

Kuvassa 20 olemme tutustumas-

Kuva 19

sa Turun linnaan. Seuraavassa on kuusijuhlayleisöä (kuva 21) ja kolmannessa (kuva 22) on todennäköisesti jonkun opettajan synt.- tai nimipäiväkekkerit, tarjoilusta voi niin päätellä. Nämä 3 kuvaa ajoittunevat 70-luvun puoliväliin.

Samalta ajalta ovat myös 2 seuraavaa. (kuvat 23 ja 24). Olin Gunnar Lahdenrannan kanssa säestämässä tanhuajia Saaren kansanpuistossa. Paluumatkalla Gunnar ehdotti, että ryhtyisin vetämään soittopoprukkaa, Matkussa olisi innokkaita mukaanlähtijöitä. Niinpä alkuun kokoonnuimme Gunnarin ja Pipsan alakerran varastotilaan. Kuvassa 23

Kuva 20

Kuva 21

Kuva 22

Kuva 23

Kuva 24

on alkuunlähtöjoukko. Gunnar ja Koivulan Pentti tunsivat nuotit ja osasivat soittaa. Toiset sitten oppivat vähitellen, Seija Mattila ja Eino Koskenranta (mandoliini) ja Seppo Lahdenranta (basso). Aika pian tieto levisi ja innokkaita soittajia tuli lisää. Gunnarin idea oli sekkin, että meistä tehtiin Kansalaisopiston Matkun musiikkipiiri ja saimme harjoitella koululla. Innostus oli sanoinkuvaamatonta, samoin oppiminen. Jo muutaman vuoden kuluttua pystyimme antamaan ohjelma-apua eri tilaisuuksiin. Olimme ainakin ihan oikean orkesterin näköinen ryhmä. (kuva 24). Matkun pelimannit oli syntynyt. Seraavassa Kylähullussa lisää.

Loput kuvat sijoittuvat vuosikymmenen loppupuolelle. Kuvassa 25 on menossa joku oppilaiden oma juttu tai juhlaohjelman harjoitus. Luokan pikkujoulu on menossa kuvissa 26-29. Totisista ilmeistä päätellen vaikuttaa tietokilpailulta.

Tauko pyöräretkellä Raitoonlam-

Kuva 25

Kuva 26

Kuva 27

Kuva 28

Kuva 29

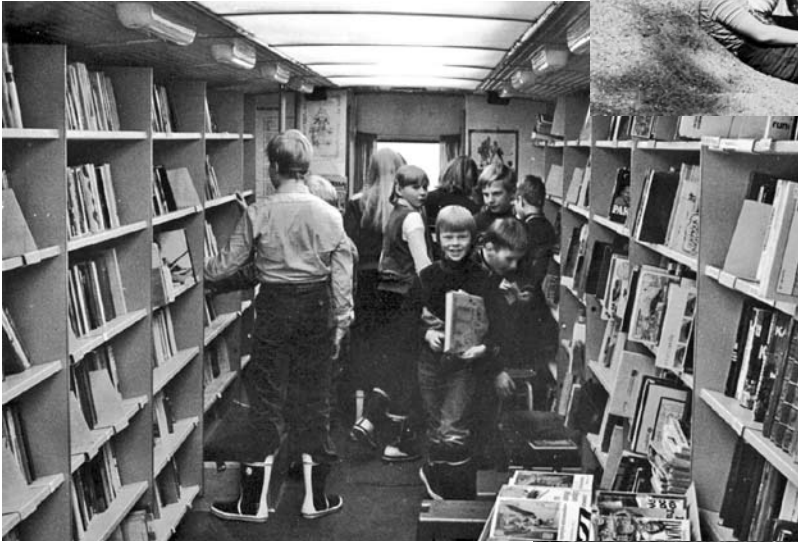

melle (kuva 30)

Kojjärven kouluilla olleet sivukirjastot lakkautettiin ja pääkirjastosta tuli sivukirjasto ja se muutti ent. lääkärintalolle. Siellä oli hyvät tilat, kolme huonetta ja vessa. Kun kaupunkiin hankittiin kirjastoauto, Kojon sivukirjastokin lakkautettiin. Lehtilukusali toimi vielä muutaman vuoden. Koulu

Kuva 30

Kuva 31

hyötyi kirjastoautosta. Se kävi joka toinen viikko ja lasten oli nyt helppo saada luettavaa. Kaikkien lukuharrastus lisääntyi merkittävästi. (kuva 31)

Pesäpallo oli koko opettajaurani ajan hyvin suosittu laji. Oppilaista kehittyi erittäin hyviä lyöjiä. Keväisin oli kaikkina välitunteina lyöntileikki, jossa kopin saanut pääsi syöttäjäksi. Puolikoppeja täytyi saada kaksi ja neljästä haltuunotetusta pääsi syöttäjäksi. Syöttäjä pääsi lyöjäksi. Se oli hyvää ja kehittävää liikuntaa ja parasta oli se, että siinä olivat mukana kaikki halukkaat joka luokalta. Kun koulumme voitti Forssan koulujen mestaruuden, niin vahvuutena olivat varmat ja tehokkaat lyönnit sekä hyvä sääntöjen hallinta. Kyllä kaupunkilaisia korpesi, varsinkin kun joukkueessamme oli tyttöjä, hyviä tyttöjä. Kuvan 32 ryhmä ei ole mestarijoukkue, kuitenkin ihan yhtä hyvä!!

Linja-autossa on tunnelmaa. Matkalla jonnekin tai jostakin. (kuva 33)

Nokkahuilut otettiin käyttöön jo

Kuva 32

Kuva 33

60-luvulla. Kuvissa 34 ja 35 on joku Nuorisoseuran tilaisuus. Koulultamme alettiin pyytää ohjelma-apua ja pystyimme sitä antamaan. Oli lausuntaa, näytelmiä ja musiikkia. Näissä kuvissa on sekä keski- että yläluokkalaisia. Kuvassa olevan sellon sain lainaksi musiikkiopistolta. Kitara on omani. Musisointi oli tällöin jo sillä tasolla, että piano oli

Kuva 34

Kuva 35

haaveena. En kuitenkaan uskaltanut pitää sitä realistisena.

Vuosikymmenen lopulla teimme pitkiä pyöräretkiä, mm. Rekirikon kautta Kiimalammelle. Sieltä pyöriä taluttaen polkua pitkin Kuivajärven ja Valkjärven väliselle metsäautotielle. Niissä maisemissa on komea siirtolohkare. (kuva 36) Siinä täytyi pysähtyä ja poikien ehdottomasti kiivetä pyramidin huipulle. Ihan normaalia. Tytöt eivät kiivenneet, sekin normaalia. Itse en kiivennyt, oli polvi kipeä. Väittivät valehtelijaksi, niinkuin olinkin. Matkaa jatkettiin Saloistenjärvelle ja kokoontuimme kuvausta varten (kuva 37). Ilma oli koleahko, silti osa on uimapuussa ja sitten sitä mennään. (kuva 38) Nuoruuden riemua!

Koulu on myös äänestyspaikka. Kuvassa 39 on erään äänestyksen toimitsijat vuonna 1991.

Jälleen kerran yksi luokka pyöräili Forssaan ja kävimme tutustumassa valtuustosaliin, paikkaan (kuva 40), jossa vaaleilla valitut valtuutetut päättävät mm. siitä, paljonko kouluille voidaan hankkia tarvikkeita ja

Kuva 36

Kuva 37

kalustoa.

Koijärvellä on ollut miellyttävä tapa lopettaa lukuvuosi koululaisjumalanpalveluksella. Kojon koulun oppilaat lähdössä kirkkoon. (kuva 41). Vielä on todistusten ja hymypatsaiden jako. (kuva 42). Kuudesluokkalaiset jättävät koulun lopullisesti, opettajilla haikea olo.

Kuva 38

Kuva 39

Kuva 40

Kuva 41

Vuosien varrella on tapahtunut vaikka mitä. On ollut iloa ja suruakin. Oppilaista ja tapahtumista jää muistiin parhaiten poikkeukselliset tilanteet. Eräs sellainen kohdallani liittyy biologian kokeeseen. Olin alkuvuosistani lähtien korostanut hyvän äidinkielen käyttöä ja karsastanut yhden sanan vastauksia esim. kokeissa. Tavoitteenani oli saada täydellisiä virkkeitä vastaukseksi. - Koekysymyksenä oli ihmisen biologiaan liittyen : ”Missä siittiöt muodostuvat?” Tytön vastaus : ”Siittiöt eli urospuoliset sukusolut muodostuvat kiveksissä.” Pojan vastaus : ” munisa ”. Kumpikin tiesi ja sai täydet pisteet. Että sillälaililla.

Kuva 42

Kiinnostaako perinteinen kyläasuminen?

Forssan kaupungilla on myytävänä omakotitalontontteja Matkussa ja Kojolla.

Kojon tonttien pinta-alat vaihtelevat 2011m² – 3029 m² välillä.

Matkun tonttien pinta-alat vaihtelevat 2740 m² – 5472 m² välillä.

Tonttien hinnat 1 euroa/m². Rakennuspaikan pinta-alasta saa rakentamiseen käyttää yhteensä enintään 10%.

Asuinrakennuksen pinta-ala saa olla enintään 300 m². Vesi- ja viemäriliittymät.

Varauslomakkeita saa kaupungintalolta tai sen voi tulostaa sähköisestä palvelusta. Tontit varataan ja myydään hakujärjestyksessä. Hakemuksen voi jättää ympäri vuoden. Tutustu Forssan tonttitarjontaan osoitteessa www.forssa.fi.

Lisätietoja antavat kaupungingeodeetti Rainer Suvanto, (03) 4141 5330, kiinteistötekniikko Tomi Laajalehto (03) 4141 5332 ja kiinteistörekisterinhoitaja Soile Mero (03) 4141 5333.

LEMMIKKIPUHELIN

on Kojjärven alueella linkkinä kadonneita / löytyneitä eläimiä varten

Yhteystietoja:

p. 050 5110 573 Kirsti Koivula

p. 0400 307 789 Antero Vuori

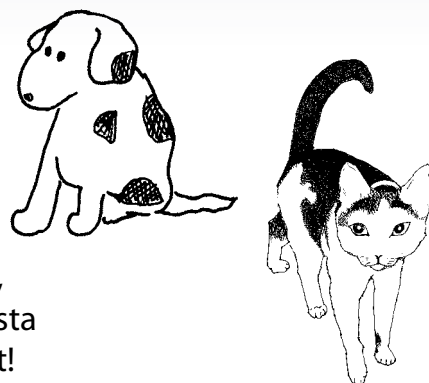
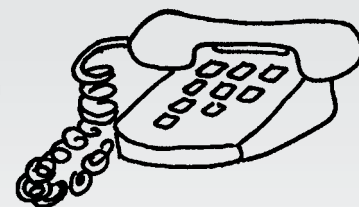
p. 045 3471 313 Iina Häyrinen Löytöeläinkoti Jokioisten Minkiöllä

p. 046 664 5059 Eläinsuojeluneuvot www.sey.fi

www.karkurit.fi (maksuton, valtakunnallinen)

www.karkulaiset.fi (maksuton, valtakunnallinen)

Eläinlääkäri (03) 4191 2300

SOITA HETI, jos lemmikkisi on kadonnut,
sinulla on näköhavainto irrallaan juoksevasta
eläimestä tai olet sellaisen talteenottanut!

Hakkapeliittatapahtuman 1600-luvun pitopöytä Tammelan Alustialassa

2-päiväinen Hakkapeliittatapahtuma kokoaa myyjiä ja ostajia koko maasta. Kojon Nuorisoseura on hoitanut peräjokilaisilta perimänsä 1600-luvun pidot jo kahtena edellisenä kesänä.

Saimme ostaa peräjokilaisilta erikoistavaroita ja saimme myös osan lahjoituksena. Henkinen tuki ja jopa katosten pystytysapu on ollut meille aloittelijoille korvaamatonta.

Pitopöytä ei synny itsensä. Kaikki tavarat on tuotava paikalle ja palautettava sunnuntaina takaisin Auran Nuorisoseuralle, Kojjärvitallolle ja yksityisille. Autoiltaa tulee todella paljon ja se on arvokas osa nuorisoseurahengessä tehtävää talkoota. Työ on kuitenkin todella hauskaa, vaikkakin kurinalaista ja vaativaa. Kaksi kesätapahtumaa onkin touthuttu hikipäässä.

Taustatyö alkaa jo talvella. Esim. 1600-luvun pukujen ompelua tehdään ympäri vuoden. Kaikki työntekijät eivät tapahtumassa ole näkyvillä, vaan kylmävaunussa kylmissään ja keittiössä hiessä työskentelevät mahdollistavat sujuvan tarjoilun. Tiskaustakaan ei voi vähätellä, sitä on todella paljon.

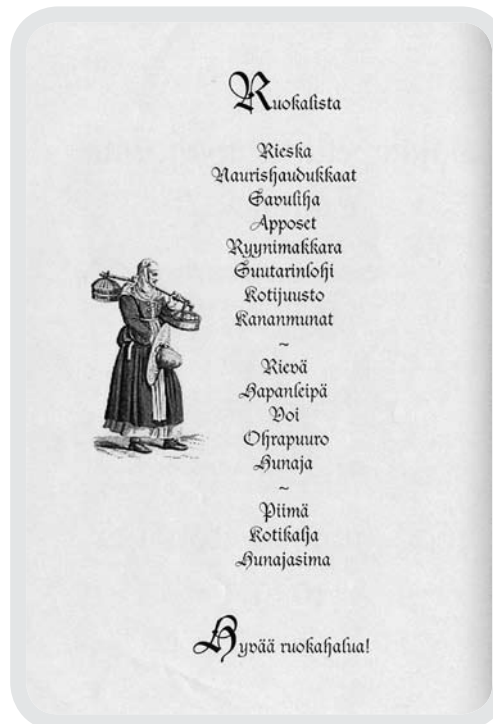

Emäntä, isäntä, piiat ja rengit.

Kuninkaalliset hoviväkensä kanssa ovat aina yhtä juhlallinen näky, kun he saapuvat pitopöytäamme. Heille katetaan hopeiset lautaset, pikarit, veitset ja haarukat. Haarukat olivat 1600-luvun Suomessa uusinta uutta. Rahvas sen sijaan syö käsin, rieskaa lautaseina käyttäen ja oksanhaaroista tehdyillä tikulla kipoista koukkien. Puurolle on savikipot ja puulusikat. Kädet pyyhkitään senaikaisen tavan mukaan pöytäliinaan, joita tarvitaan 400 hengen kattaukseen paljon.

Viime kesänä juhlapuhujina olivat Matti Vanhanen ja sunnuntaina Juha Mieto, nykyajan kuninkaalliset. Juha Mieto ihastui niin ohrapuuroon, että aikoi viedä mainion puuronkeittäjä-Paulamme Pohjanmaalle. Onneksi on tänäkin vuonna vielä toiveissa saada puuroa. Piiat ja rengit saavat lopuksi syödä itsensä kylläisiksi ja juoda vaikka hunajasimaa janoonsa.

Ruokalistan saimme perinnöksi peräjokilaisilta.

Tervetuloa 4-5.8. 2012 kokemaan ja maistamaan 1600-luvun tunnelmaa ja makuja; toivottavat Kojon Nuorisoseuran emäntä, isäntä, piiat ja rengit!

Kiitos kaikille jotka osallistuitte ruokailijoina ja talkoolaisina tapahtumaan. Tuotto käytetään Kojjärvitallon ehostukseen.

Emäntä Kaija Pajulampi

Polliisin hauskat hevoset

Ehdittiin kesällä 2011 juoda Tuomisen Aimon kanssa pikaiset pullakahvit. Kiitos niistä kuuluu Liisa-emännällensä. Muistettiin monta hauskaa juttua 40-luvulta. Aimo sanoikin, että voisin näistä kirjoittaa tarinaa Kylähulluun. Lupasin ajatella asiaa. Tuntui vain siltä, ettei poikien touhuilla olisi yleisempää kiinnostusta. Kun siinä iässä työistäkin vasta tykättiin ihan salaa. Kyllä ne sen silti huomasivat.

Sitten tulivat mieleen meidän hevoset kylänpoikia erikoisempine tarinoineen. Aimolla oli tarinoissa selvä roolinsa, hevosilla jopa yhteyksiä oman sotaisen aikakautensa historiaan. Ensimmäisessä hevosesessä ei ollut mitään historiallisesti merkittävää. Hän oli laiha, vanha valakka, nimeltään Pekka. Jostakin syystä oli vihainen naisille. Otti kerran ohii kulkenutta Viranteen Olgaakin puseron rinnoista kiinni huonoilla hampaillaan. Kun meille pojille selitettiin meiltä pois kadonneiden kotieläinten päässeen hyviin koteihin, luulen Pekan päässeen niihin vain makkaratehtaan kautta. Pekkaa seurasi sotasalaaliina maahan tullut tamma. ”Sonja, Sonja, musta silkkitikukka”, lauleli äitini. Aimo arveli, että Sonja oli sotaurallaan vetänyt tykkiä. Innostui vetämään näet tavallista reippaammin, kun sille pantiin vetotöissä pikkuveli selkään.

Ensi kertaa vetämään jouduttuaan Sonja istahti maahan ketterästi kuin koira. Siitä taito kehittyi, mutta tamma ei oikein itseensä luottanut koskaan. Kerrankin, kun melkein tyhjiä rattaiden pyörä osui ojan päähän peltotiellä, Sonja jätti homman siihen. Lähdin kävelemään kotiin päin ja sanoin Sonjalle, että saa seistä möllöttää siinä niin kauan kuin haluaa. Tää menee nyt kotiin. Kohta Sonja jo huuteli perääni. Pian kuulin, että se oli sittenkin päättänyt seurata. Kun en ollut huomaavinani, tamma tuuppi minua otsallaan selkään. Taisi hakea kehuja suorituksestaan. Se oli elämässäni ainoa kerta, kun hevonen on osoittanut moisia ”ollaanhän taas kavereita”-eleitä. Sonja olikin suomenhevosta seurallisempi. Kerran Sonjan nähtiin pihalla vapaana ollessaan sipsuttavan nättiä sivuaskelta molempiin suuntiin. Luulen sen muistelleen menneisyyttään vaikkapa kouluratsastuksen tiimoilta. Silloisesta kyläläisten pilkan kohteesta voisi joku asiantuntija tänään maksaa paljon.

Sonjan jälkeen meille tuli Sirkka. Sen omistaja oli elämäntavoillaan päästänyt hevosesensa niin surkeaan kuntoon, että eläinlääkäri oli määräämässä sen lopetettavaksi. Isäni halusi kuitenkin koettaa, josko tuosta vielä olisi eläjäksi. Siitä tuli etevä vetäjä. Taluttajaa ei tarvittu, kun me Sirkkan kanssa mullitimme perunamaan vakoja. Varsinainen esitys tapahtui sahan ylikäytävällä. Lumi oli loppumassa. Sitä heiteltiin edellä kulkeneiden tukkikuormien alle, kangillakin autettiin. Kun Sirkka näki, että tie oli vapaana, se aivan omin päin aloitti oman showsa. Toisten kuskien ihmetellessä se veti tukkirekensä yhteen menoon rautatien toiselle puolelle. Historiaan hevonen liittyy sillä, että 11-vuotias minä

ja nuorempikin Sirkka kuljetimme Matkun asemalta Karjalasta palaamaan joutuneiden siirtolaisten tavaroita omistajilleen.

Viimeinen hevosemme oli nuorempi Poku. Sille kävi niin ikävästi, että vastaan tulleesta kuorma-autosta alkoi propsikuorma hajota tielle. Poku, ohjaksissa ollut isäni ja kuorma-auto väistivät samalle puolelle Koivusaaren pellolle. Miehet selviytyivät säikähdyksellä, mutta Poku pelkäsi autoja sen jälkeen hysteerisesti. Ketolan Oskari koetti myöhemmin auton hytin ikkunasta rauhoitella hevosta, mutta noinkaan hyvä terapia ei auttanut.

Keväällä tuli odottamaton pelastus. Silloin ilmoitettiin, että venäläiset ostavat Suomesta hevosia, mm. Matkun asemalla. Siellä isäni sai päivän parhaan hinnan pulskasta nelivuotiaastaan. Onnellisena hän kertoi kotona, että kyllä nyt joku Iivana kakkii housuihinsa, kun arolla tulee auto vastaan. Niinä aikoina meistä se olikin Iivanalle ihan oikein. Aimo tuli usein meillä töissä käydessään tuntemaan nuo kaikki hevosemme. Kuulin häneltä ensi kerran vasta nyt, että isäni Aleksia oli takana päin sanottu Aksuksi. Uskon sen olleen jotenkin hyväksyvämpää suhtautumista kuin jepariksi tai pollariksi nimitleminen. Minua kyllä sanottiin useammin Polliisin pojaksi kuin Leksaksi.

Leo Nummenpää, Ruotsi leo@stadsnat.org

EDUSKUNTA ON OMA MAAILMANSA

Teksti ja kuva: Terhi Ruohonen, Matku

Olet ehkä joskus miettinyt, millaista olisi olla päivä kansanedustajana tai vain päästä eduskuntaan vierailemaan ja tutkimaan siellä tapahtuvia asioita. Voin omasta kokemuksesta kertoa, että se on mahtava kokemus. Forssan Keskuskoulussa järjestetään parlamenttikerhoa, joka on suunnattu 8 – 9 –luokkalaisille. Kun syksyllä kerhoa mainostettiin, mietin hetken viitsinkö osallistua, koska politiikka ei kuitenkaan niin paljon kiinnosta. Päätin kokeilla kepillä jäätä ja ilmoittauduin kerhoon.

Ensimmäisen kerhokerran jälkeen ajattelin lopettaa kerhossa käynnin ajanpuutteen vuoksi, lopulta kuitenkin järjestin itselleni aikaa käydä parlamenttikerhossa. Osasyynä oli, että keväällä järjestetään nuorten parlamentti, johon tarvitaan kerhosta yksi edustaja ja hänelle toimittaja. Koulussamme järjestettiin vaalit, joissa oppilaat saivat äänestää. Ylivoimaiseen voittoon selvisi Joon Saarine 9. luokalta. Minut valittiin toimittajaksi.

Eduskuntaan lähtöpäivä koitti. Menimme bussilla Helsinkiin kerhon ohjaajan Martti Sorrin kanssa. Bussissa kävimme vielä kerran läpi päivän ohjelman. Lopulta saavuimme Helsinkiin ja Eduskuntatalolle. Saimme kaikki nimikyltit värikoodein ja sen jälkeen suuntasimme Eduskunnan järjestämälle aamiaiselle. Ruokailumme lomassa tapasimme Sanni Grahn-Laasonen ja hänen avustajansa Antti Leinon. Kyselimme Sannilta esimerkiksi, mikä oli ollut hänen tämänhetkisen uransa käännekohta ja hän kertoi, että rahan saaminen kakkostien hankkeeseen oli hieno juttu. Kun olimme syöneet vatsamme täyteen, minun pitikin jo kiirehtiä toimittaja-nonstopiin. Siellä me toimittajaoppilaat saimme kysyä muutamilta kansanedustajilta meitä askarruttavista asioista. Kysymyksiä tuli paljon ja niin myös vastauksia. Samaan aikaan koulumme edustaja Joon istui valiokunnassaan ja kerhomme ohjaaja Martti kerhon ohjaajien valistuksessa.

Edessä oli harjoitukset, joissa minä istuin lehterillä ja räpsin kuvia, kun Joon ja muut edustajat istuivat kansanedustajien paikoilla ja odottivat jännittyneitä mitä tapahtuu. Harjoituksissa kerrottiin esimerkiksi, kuinka läsnäolonapit toimivat ja kuinka kyselytunti etenee. Harjoitukset sujuivat hyvin ja

sitten olikin 30 minuuttia aikaa suureen koitokseen. Kello oli kymmentä vailla kaksitoista kun Eduskuntatalon summerit soivat ja se oli merkki, että piti kiirehtiä saliin. Sitten se alkoi. Kello löi kaksitoista, kun televisiokamerat alkoivat pyöriä ja ministerit istuivat paikoillaan odottaen tulevia kysymyksiä. Humppilasta oli kaksi edustajaa, Saija Leppäkoski ja Akseli Laakso, joka myös pääsi esittämään kysymyksen luomuruoan tärkeydestä ja tulevaisuudesta. Joon ei päässyt kysymyksensä kanssa läpi esikarsinnoista, joten Keskuskoululta ei tänä vuonna kuultu kysymystä. Muita kysymyksiä kuultiin sukupuolineutraalista avioliitosta presidentin vaalikauteen asti. Presidentin vaalikaudesta myös äänestettiin ja suurin osa oli sitä mieltä, että sitä ei pitäisi lyhentää neljään vuoteen. Kyselytunti oli ohi ja televisiokamerat sammuiivat. Seuraavaksi oli luvassa edustajien ja puhemies Eero Heinäluoman kättely. Kättelyn jälkeen oli luvassa texmex-henkistä ruokaa ja alkumaljat, jotka olivat simaa. Ruokailun lomassa kävimme jututtamassa esimerkiksi puhemies Heinäluomaa ja muutamia ministereitä kuten Paavo Arhinmäkeä, Ville Niinistöä ja Päivi Räsästä.

Syötyämme ja ministereitä sekä kansanedustajia tapailtuamme ja kun kuvia sekä nimikirjoituksia oli kerätty, lähdimme kotimatkalle. Niin se suuri ja paljon odotettu päivä oli ohi. Päivä oli ikimuistoinen kaikkien kommelluksien kanssa, jolloin sitä ei varmasti koskaan unohda.

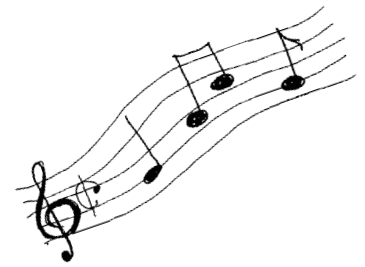

Kyselytunti käynnissä

Virsikärpänen

Teksti: Teuvo Heikkilä
Piirros: Erkki Kettunen

Idols-laulukilpailu tai Biisikärpänen-laulujen sanojen osaamiskilpailu eivät ole ensimmäisiä yhteentohtoa näillä markkinoilla.

Tammelan kirkkoherra August Edvard Granfelt, sotarovasti ja tohtoriksi kutsuttu, järjesti jo vuonna 1860 rippikoululaisille virsien sanojen ulkoosaamiskilpailun. Eikä se jäänyt ainoaksi kerraksi vaan kilpailu jatkui yhtäjaksoisesti 35 vuotta. Pitkät virret veisata vai riittikö runonomainen esitys, siitä ei ole tietoa. Siitäkään, tuliko virret osata ensimmäisestä säkeistöstä viimeiseen vai riittikö yksi tai kaksi säkeistöä alusta, ei ole varmuutta.

Niin tai näin. Varmaa on, että vuoden 1701 kirkolliskokouksen hyväksymä ns. vanha virsikirja oli noina vuosina varsinkin rippikoulutyttyöjen keskuudessa kovassa käytössä. Tytöt voittivat tämän osaamiskilpailun luvuin 32 - 3. Vain kolme poikaa tämän 35 vuoden aikana pystyi murtamaan tyttöjen osaamishegemonian. Nämä voittajat olivat: Vihtori Grann Forssasta vuonna 1881, hän osasi ulkoa 100 virttä. Eerikki Martin Letkulta vuonna 1886, virsien määrä 125 ja kolmantena Paul Vihtori Palmroth Forssasta vuonna 1893. Hänen ulkoopittujen virsiensä määrä oli tasan sata.

Todelliseksi "eläviki virsikirjoiksi" voisi nimittää näitä "muistihirviöitä" eli neljää parasta: Anna Santeri Kuustosta 270 virttä, Iida Karoliina Lindholm Viksbergistä 230, Amanda Lana Kuustosta ja Edla Maria Pessin Forssan tehtailta, kumpikin 150 ulkoa osattua virttä.

Mutta eivät kojärviläisetkään ilman voittajia jääneet. Vuonna 1877 paras oli Karoliina Saarenpää Ilvesojalta 90 virttä, 1880 Matilda Saarenpää Ahoniityltä 110 virttä ja 1890 Maria Parskangas Kojolta 60 virttä.

Kuulustelun tuomaristo lienee ollut armahtavainen, niin kuin kirkolliseen näkemykseen sopiinkin, eikä äärimmäisen pikkutarkka kuten Vexi Salmi näinä aikoina omassa roolissaan.

Ns. vanha virsikirja, joka oli pitkään käytössä ja on sitä vieläkin, sisälsi 413 virttä. Kirjassa oli yksisäkeisiä virsiä, mutta myös todella pitkiä. Pisin oli onnettomasta ijankaikkisuudesta kertova virsi 407, jossa oli 42 säkeistöä.

Kesä on tulossa. Malliksi vuoden 1701 virsikirjan suvivirren 318 ensimmäinen säkeistö: Jo joutuu armas aika/ Ja suvi suloinen,/ Joll' kauniist' kaiken paikan/ Kaunistaa kukkanen;/ Nyt armas aurink' meitä/ Taas lähtee lämmäks', / Hän kuolleet hautoo, heitä/ Jäll' tekee eläväks'.

Yhdistys lapsiperheitä varten

MLL Kojärven yhdistyksen kevätkokouksessa 5.4 oli koolla innokkaita jäseniä, jotka kertoivat toiminnastaan.

Millainen on MLL Kojärven yhdistys?

- Olemme pieni, mutta vireä yhdistys. Jäseniä tällä hetkellä on vajaa 100. Tavoitteenamme on edistää Kojärven alueen lapsiperheiden hyvinvointia, yhteistoimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä lisäämällä, sekä tarjoamalla erilaisia harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia. Yhdistyksellä on pitkät perinteet; se on perustettu jo vuonna 1924.

Millaista toimintaa ja tapahtumia järjestätte?

- Keväällä yhdistys järjesti Kojärven alueen mitta-kaavassa ison tapahtuman, Rytmirumpu-lastenkonsertin ensimmäistä kertaa. Ties vaikka konsertista tulee perinne. Perhekahvilaa pidetään Matkun seurakuntakodilla perjantaisin. Alakouluikäisille järjestämme mm. discoja ja syksyllä on tarkoituksena alkaa kartoittaa minikälaista toimintaa alueella voisi olla yläkouluikäisille. Perinteikästä toimintaamme ovat kesäinen uimakoulu ja talviset Nappulahiihdot. Järjestämme yhteistyössä alueen muiden MLL:n yhdistysten kanssa myös esim. retkipäiviä ja kirpputoreja. Alueen uusille vauvoille jaetaan neuvolan kautta vauvakasseja. MLL:lla on

myös lastenhoitopalvelua. Kojärvellä ja Forssassa on useita koulutettuja lastenhoitajia, joita voi tilata MLL:n Hämeen piirin lastenhoitovälityksestä.

Millaisia ovat tulevaisuuden suunnitelmanne?

- Ensi kesän haaveena olisi perustaa puutarhakerho Matkussa sijaitsevalle tontillemme. Hakusessa olisi kasvimaan hoidosta innostunut ja kokenut kylämummi tai -vaari, joka osaisi opastaa lapsia porkkanoiden ym. kasvatuksessa. Yhdistyksen hallituksen jäsenet olisivat kyllä mukana auttamassa, mutta kaipaamme mukaan viherpeukaloa, joka todella saisi kasvit kasvamaan. Ilmoittautua saa Annille!

Haluatte lopuksi heittää haasteen, mistä on kyse?

- Heitämme haasteena alueen yrityksille liittyä kannatusjäseniksemme. Suositusjäsenmaksu on 100 euroa vuodessa. Se on suoraa tukea paikalliselle Kojärven yhdistykselle. Yritys saa mainostaa, että kannattaa meitä ja me puolestamme mainitsemme kannatusjäsenet nettisivuillamme. Haasteen vastaanottajat voivat ottaa yhteyden puheenjohtaja Anni Korvenojaan.

Liity jäseneksemme! Jäsenedut löydät nettisivuiltamme. Lapset kannattaa ilman muuta liittää jäseneksi, sillä alle 12-vuotiaiden jäsenyys on ilmaista. Tapahtu-

mista tiedotamme Seutu-Sanomien yhdistyspalstalla, yhdistyksen nettisivuilla (<http://kojarvi.mll.fi>) ja Facebook-ryhmässämme (MLL Kojärven paikallis-yhdistys), niitä kannattaa seurata!

Haastatteli
Anne Kettunen

Mukaan reippaaseen joukkoon toivottavat Tiina Korsimaa-Simola, Maarit Vesala, Kaisa Arjavaara, Anni Korvenoja, Maarit Niittymäki ja Tiina Koskinen.

Lassi - maanviljelijä ja musiikkialan moniosaaja

Lassi Lindqvist asuu Kojolla Ahoniityntiellä, jossa hänen aikansa kuuluu muun muassa omassa äänitysstudioon.

Mistä ja milloin Kojolle olet muuttanut?

- Loimaalta muutin Kojjärvelle 1955, täytin sinä vuonna kuusi vuotta. Melkein koko aikuisikäni olen asunut täällä. 1980-luvun alkupuolella asuin perheen kanssa jonkin aikaa Tammelassa. Kun kuitenkin kävin töissä Kojjärvellä, niin muuttimme takaisin silloin valmistuneeseen ok-taloon jouluaattona 1983. Nyt olen ollut kaksi vuotta eläkkeellä luopumistuella, ja virallisesti asun Hämeenlinnassa.

Lassilla on kotonaan monipuolinen äänitysstudio.

Millainen merkitys musiikilla on ollut elämässäsi?

- Sillä on aina ollut suuri merkitys. 12 vuotta tein keikkasoittoa eri bändeissä ja eri solistien kanssa. Nuorempana kitara oli pääsoittimena. Kiersimme Suomea ja Pohjoismaita. Äänitysstudion perustin 1978. Muistan kun ensimmäinen äänitykseni soi radiossa, olin silloin pellolla kyntelemässä. Traktori piti sammuttaa kappaleen ajaksi. Sen jälkeen äänitteitä on tullut tehtyä useita, viimeisimpiin kuuluu matkulaista tuotantoa oleva Kirsti Koivulan firman minulta tilaama "Lassi laulattaa - kansanlaululevy".

Miten tulit perustaneeksi äänitysstudion Kojolle?

- Äänitysstudion perustaminen Kojjärvelle lähti vahingossa harrastuksesta. Asiakkaita tuli ja tekniikka parani. Nykyään äänitykset voi tehdä kooltaan pienellä kalustolla melkein missä vaan ja lähettää netin välityk-

sellä minne vain. Asiakkaina on ollut esimerkiksi Mika ja Turkka Mali, Tapani Perttu ja Petri Laaksonen. Olen äänittänyt muun muassa kamarikonsertteja ja big bandeja Venäjällä ja Sveitsissä. Olen myös kokenut äänitysalan muuttumisen analogisesta digitaaliseksi. Pitää olla haasteita, ettei dementia iske. On palkitsevaa, kun oppii uutta. Ja jos joltain löytyy vanhoja pelastettavia ääninauhoja, niin kopioin niitä cd:lle.

Miten viihdyt Kojolla?

- Vaikka olenkin nykyään hämeenlinnalainen ja viettän aikaani Lammilla saunomisen ja muun puuhastelun merkeissä, käyn Kojjärvellä usein. Töitä on eläkeläisellä paljon, kaikenlaista tekemistä on pojan tilalla. Muuten viihdyn kyllä Kojjärvellä, mutta aika ei vaan meinaa täällä millään piisata kaikkeen mihin toivoisin.

Haastatteli Anne Kettunen

KALERVON KARAOKESSA

Matkun VPK:n kerhohuoneessa on talvikauden ajan kokoontunut innokas lauluporukka joka toinen sunnuntai-iltapäivä.

Sisään astuessa mikkiä pitelevät laulattaja Kalervo Kankaanpää ja toista Jukka Kettunen laulaen hilpeästi polkkasikermää, josta erottuu Säkkijärven polkan sanat "On kauniina muistona Karjalan maa".

Pian vuoro vaihtuu ja Seppo Torkkel ja Kalevi Hyytiäinen laulavat komean kaihoisesti yhteen "Jo Karjalan kunnailta lehtii puu". Laulujen jo kaikuessa lisää väkeä tulee paikalle.

Millainen laulajaporukka sinulla on, Kalervo?

- Tosi hyvä, iloinen, innokas ja he toivovat paljon uusia laulutapahtumia. Haluaisivat jatkaa vielä, mutta kesätaukoa pidetään, koska minulla on muitakin esiintymisiä.

Kuinka paljon laulajia teitä on koolla?

- Aina on paikalla 15 -20 henkilöä, porukka on tosi uskollista. Matkulaisia vaan toivoisin lisää mukaan.

Mikä karaokessa viehättää, Seppo Torkkel Peräjoelta?

- Tämä on sosiaalista kanssakäymistä ja itsensä haastamista aina vaan uusiin ulottuvuuksiin.

Mikä oli laulunumerosi, kymppikö, Liisa Perälä? - Taisi olla 8, laulaminen on niin mukavaa, tykkään laulaa yksin, en osaa toisten kanssa laulaa. Olen muuten kojärveläinen os. Tuusa, mutta ollut Humppilassa jo vuosikymmeniä.

Mitä laulaminen sinulle merkitsee, Anitta Mäklin Humppilasta?

- Tosi paljon merkitsee, olin musiikkiluokalla ja koto-

Vasemmalta: Liisa Perälä, Jukka Kettunen, Kalervo Kankaanpää, Marita Erkkilä ja Matti Vuorentausta

na laulan netin kautta. Balladit on kivoja ja Juha Tapion kappaleet.

Välillä laulaa komealla tummalla äänellä Raimo Uotila Urjalasta: En kevään usko koittavan ja pian mikkiin tarttuu forssalainen Inga Santakangas, **veditpä upeasti, et taida olla ensikertalainen näissä riennoissa?**

- No en ole, kierrän ahkerasti karaokeilloissa ja laulan vielä kotonakin.

Urjalalainen Marita Erkkilä, entinen matkulainen, olet ollut täällä joka kerran Antti-miehesi kanssa.

Miksi juuri tämä karaoke miellyttää?

- Koska täällä ei ole juoppoja örveltäjiä ja vanhakin jaksaa kun kokoonnutaan päiväsaikaan.

Mitä siihen haluat lisätä, Arja Hyytiäinen Humppilasta?

- Ajattelen ihan samoin. Rakastan laulamista ja entiseen kotikylään on mukava tulla.

Miksikäs tulet Forssasta asti tänne Matkuun, Marjatta Rantala?

- Virkistäytymään, tapamaan tuttuja, harjoittelemaan laulua. Kelpaahan minun tulla laulamaan, kun kerran voitin sarjani, niin, kun siinä oli vain yksi osanottaja!

Haastatteli Kirsti Koivula

Eija viihtyy Vuoltussa

Varsin tuore vuoltulainen, Eija Ojansuu sanoo viihtyvänsä uudessa kodissaan hyvin. Myös kaksi kissaa, vanha Martta ja villi espanjatar Sani, näyttävät nauttivan elämästään. Eija on laittanut kotiaan sydämellä. Valoisat huoneet huokuvat kodikkuutta ja historiaa.

- Muutin 2007 takaisin tälle seudulle, olen syntynyt Tammelasta. Olen asunut Etelä-Suomessa ja Hollannissa. Muutettani tänne uusi sivu avautui elämäni kirjassa.

Eijan uusi koti löytyi yllättäen

- Se oli marraskuuta 2009 kun kuljin työkaveri-Leenan kanssa kauniina aamuna tästä tien ohi ja huomasin ränsistyneen rakennuksen. Olin etsiskellyt omaa taloa ja tämä kiinnitti huomioni. Ihastelin ihanaa rakennusta ja pihapiiriä. Mietin onkohan tämä myytävänä. Asiat etenivät nopeasti. Eija sai toisen työkaverin kautta yhteyden omistajaan.

- Kun avasin välioiven ensimmäistä kertaa, tuntui kun että astun johonkin monta vuosikymmentä taaksepäin. Henki oli hyvä. Tiesin, että tämä on kotini. Kaupat syntyivät ja siitäpä alkoi yhden naisen projekti.

- Oli onni että 80-vuotias isäni on laittanut paljon vanhoja rakennuksia. Hänellä oli hyppysissä kuinka laittaa taloa sitä arvostaen.

Myös sisarukset aviopuolisoineen, muut sukulaiset ja ystävät auttoivat Eijaa talkoilla muun muassa tapetoinnalla ja maalaamalla. Talon remontointi sujui nopealla aikataululla.

Kartanon isännän vaarinmökki

- Talossa oli täysin toimivat kaakeliuunit, olivat kyläkin täynnä naakan pesiä. Kiitokset edelliselle omistajalle ettei tätä ole tuhottu korjaamalla, oli helppo entisöidä. Heinäkuussa 2010 talo oli asuttavassa kunnossa.

Eija halusi mahdollisimman vähän remontointia jotta talon henki säilyisi. Tavoitteena oli myös saada oman näköinen koti.

- Olen säilyttänyt vanhaa tyyliä, voisi puhua perinnekorjaamisesta. Lattiat on vaan eristetty ja pinkopahvit ovat paikallaan. Talon henki vielä huokuu. Talo on rakennettu vuonna 1935.

- Tämä on kartanon vanha isäntä rakennuttanut vaarinmökkiin. Hän ei ehtinyt asua kovin kauaa. Satunnaisia asukkaita on asunut eri vuosikymmeninä.

Eijaa kiinnostaisi talon historia enemmänkin.

Kesällä riittää puuhaa

- Kesällä on tarkoitus laittaa vanhaan kanalaan mosaiikkipaja. Hyvän mielen askartelupaikka, jonne olisi tervetulleita naapurit, ystävät, kyläläiset. Pihatyöt vie-

Eijan keittiö on valoisa ja kaunis.

lä odottaa. Sen haluan säilyttää luonnonpihana, vanhat perennat ja villiyrtilt saavat kasvaa. Elämäntapani on ekologinen, ja sitä voi tässä toteuttaa. Olen viihtynyt hyvin, arvostan hiljaisuutta ja rauhaa. Naapurit ovat mukavia ja heiltä saa tarvittaessa apua.

Eija on työskennellyt ohjaajana lasten ja musiikin parissa. Hänellä on menossa täydennyskoulutus lasten ja nuorten erityisohjaajatutkinnossa. Hän on käynyt myös terapeuttisen laulukoulun. Eija suunnittelee rentouttavan lauluryhmän perustamista syksyllä Kojjärvelle. Mitään laulutaitoja siinä ei tarvita, joten ryhmä sopii kaikille. Lopuksi Eija kiittelee onneaan.

- Kannattaa uskoa ihmeisiin. Kaikki onnistui kauhean hyvin talon remontoinnissa. Oli ihanaa kun sai toteuttaa itseään, omin käsin tehdä ja osallistua kaikkeen, suunnitella alusta alkaen.

Haastatteli Anne Kettunen

TIINA AVAA MIELEN LUKKOJA

Tiina Leppämäki asuu avomiehensä, 6-vuotiaan Rebekka-tyttärensä, kahden kissan ja kolmen kanin kanssa Saviniemellä. Hän on löytänyt tiensä takaisin synnyinkotiinsa.

Tiina asuu kotitalollaan. Maailmalla hän vietti kymmenisen vuotta, kunnes päätti palata takaisin vajaan 10 vuotta sitten.

- Juuret ovat täällä. Ehdottomasti olen sydämeltäni maalainen ja tähän alueeseen kiintynyt. Nuorena ajattelin etten muuta enää maalle, mutta hyvin olen viihtynyt.

Leppämäki tekee leipätyönsä graafisena suunnittelijana ja valokuvaajana. Synnyinkoti on ollut aina tukikohtana ja edelleenkin hän tekee töitä kotoa käsin. Leipätyön rinnalla Tiinalla kulkee myös henkinen puoli.

- Reiki tuli kuvioihin jo vuosia sitten. Omien kokemusten johdattamana havahduin siihen puoleen. On tarkoitus ja haave laajentaa sitä työksi asti ja tarjota apua ja hoitoa muille. Reikihoito on yksi niistä mistä saadaan voimaa ja rentoututumista.

Erilaisin keinoin hyvinvointiin

Tiinan tavoitteena on tuoda pysähdyshetkiä arjen keskelle kiireiseen elämään.

- Haluan muistuttaa miten loppujen lopuksi kaikki on yksinkertaista. Kun tajutaan että halutaan muutosta, pienilläkin muutoksilla pääsee liikkeelle. Olen oivaltanut mikä on tärkeintä: oma jaksaminen ja hyvinvointi. Sitten jaksaa vasta huolehtia muista kun muistaa olla hyvä itselle.

Tiinasta olisi tärkeää erottaa elämässä olennainen ja pysähtyä kuuntelemaan itseään. Reikihoidoilla on Tiinan mukaan myös apua erilaisiin vaikeuksiin.

-Reikillä, energian antamisella, on tullut psyykkisiä ja fyysisiä tuloksia. Lukkoja on auennut. Kanavoin energian luontaisen ja pehmeän kaavan mukaisesti ja vahvistan ihmisen omaa vahvuutta ja voimaa eheytymisprosessiin. Tiina on opetellut käyttämään Tarot-kortteja.

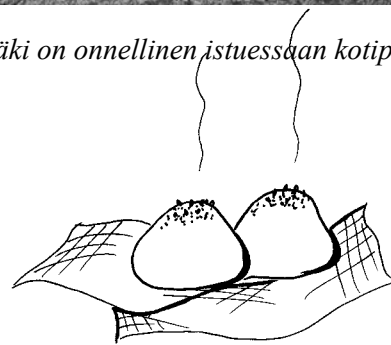
- Tarot ei ole ennustamista vaan tulkintaa elämästä ja elämäkulusta. Se voi olla apukeinona selkeyttämään ajatuksia. Reikihoito tai Tarot-kortit eivät korvaa lääketiedettä. Hoitomuotoja on monenlaisia, kokeilemalla löytää itselleen sopivan. Kaikki hyvä on lisänä ja apuna. Minuun voi ottaa yhteyttä oman jaksamisen ja hyvän olon merkeissä.

Pullien leivonta on luovuutta

- Lähdän liikkeelle yksinkertaisesta ajattelutavasta, että ihminen itsessään on ihmeellinen. Haluan auttaa ja tuoda hyvää mieltä. Minulla on taidekoulutausta, kuvatai-

Tiina Leppämäki on onnellinen istuessaan kotipihaansa kivellä.

teita olen aina harrastanut. Vielä haluaisin opiskella kuvaterapiaa. Ihmisellä on hyvä olla jokin itsensä ilmaisutapa, esimerkiksi runojenlausunta. Tai pullien leivonta, sekin on käsillä tekemistä. Kaikki mikä tuo ajatuksia ulos, on tärkeää. Kaikki vaan reippaasti tekemään vaikkapa koruja. Kun tekee luovaa, keskittyy silloin siihen, eikä murehdi esimerkiksi viikon ruokalistaa.

Lopuksi Tiina miettii toivovansa koulun ja palvelujen säilyvän Koijärvellä.

- Toivotan asumaan Koijärvelle, erityisesti lapsiperheet. On rauhallinen maaseutu ja palvelut lähellä. Täältä löytyy hyvää henkeä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Haastatteli Anne Kettunen

Kyläpalsta

Tämä sivu palvelee lukijoita ilmaiseksi. Siihen voi laittaa pikkuilmoituksia, kiitoksia, moitteita ja lyhyitä tai pitkiä mielipiteitä kuin myös työtarjouksia.

Vuoden Matkulainen 2012

Tämän tittelin voitti ylivoimaisesti Matkun kyläyhdistyksen järjestämässä äänestyksessä MM-kultamitalisti Tomi Aaltonen. Hän pelasi maalivahdina Suomen nuorten U19 voitokkaassa salibandyjoukkueessa Saksassa viime vuonna. Kevätkokouksessa 29.4 sankarille ojennettiin komea kiertopokaali ja omaksi jäävä pienempi pokaali. Lämpimät onnittelet!

*****

Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus 6.12. Kojjärven kirkossa, puheet sankarihautoilla ja Kojjärven Kurkien soihutukulkue loivat muistiinjäävän kaunista ja arvokasta tunnelmaa.

*****

Kojjärven seurakuntapiiriin **muistoadresseja** on myynnissä Kojolla Pietilän kaupassa ja Matkussa Tuulikki Eerolalla, Mikkolantie 31, p. 040 968 1144

*****

Juhlatelttaa (5x8m) ja sinne sopivia **pitkiä pöytiä ja penkkejä** vuokrattavana. Telttä 40€/juhla ja pöytäkalustot (3 kpl pituus 2,30 m) 10€/kpl. Tied. Matkun Kyläyhdistyksen sihteeri Eija Latvateikari, p. 040-728 4681.

*****

Vuokrattavana astiastot sadalle henkilölle sekä 20 l kahvikeitin. Hinnasto esim. kahviastiasto 50:lle 10€/kerta, ruoka-astiasto 50:lle 10€/kerta, kahvinkeitin 20 l 10€/kerta. Astioiden vuokrausta hoitaa Outi Sirkesalo, Man-

sikkalantie 25, p. 050-517 8987. Matkun Maa- ja Kotitalousnaiset.

*****

Lainataan pientä laminoitilaitetta esimerkiksi jäsenkorttien laminointiin. Anne p. 040 192 4770

*****

Facebookista löytyy **Kojjärven alueen kylät –ryhmä**. Tulkaa keskustelemaan kaikesta maan ja taivaan väliltä!

*****

Järjestyksenvalvoja erilaisiin tilaisuuksiin. Tied. Kalle Salonen, puh. 040 5944 399.

*****

Kaipaako Kojjärven hautasmaalla sijaitsevan sukuhautasi **muistomerkin julkisivu pesua**? Kojon nuorisoseuralaiset kevytpesivät kiven kevään aikana. Ei sisällä sammaleen tai jäkälän poistoa kiven reunoista. Hinta koon mukaan. Tiedustelut Kaija Pajulampi, puh. 040 759 8047

*****

Myydään paikallista käsityötä

Iso vanha ryijy, peräjokelaisen Amanda Sipilän 100 v. sitten tekemä, tarjosten perusteella. Tied. p. 050-3373 265.

*****

Tontteja tarjolla Kojjärvellä.

Maaseudusta tekee erityislaatuisen ihminen, luonto, kulttuuri.

Jokainen on arvokas.

Oiva tilaisuus rakentaa oma tupa!

Yhteyshenkilö Asta Jaakkola

p. 050 554 8337.

*****

Älä ympäri maailmaa MATKUSTA.

Jos kuitenkin, vielä käy MATKUSSA.

Unelmien koti laita lopulta MATKUUN

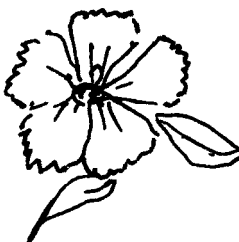
Matkussa vuokralle tulevien asuntojen,

myytävien tonttien, talojen ja tilojen tai

niitä hartaasti etsivien, haluavien, kysynnän ja tarjonnan kohtaavien yhteys-

henkilönä on kyläyhdistyksen jussi vesala@hotmail.com sähköpostein tai nro

050 301 3660 on JUSSIN puhelimen!

Pienellä joukolla käytiin tutustumassa 17.2. **Mahnalan ympäristökouluun** Hämeenkyrössä. Maaseutulähtöisessä koulussa opetellaan kädentaitoja, seurataan luontoa ja syödään luomuruokaa. Koulukiusaamista ei ilmene, siellä kerrottiin. Kuvassa opettaja Annukka Alppi.

*****

Hakusessa harrastuspiirien vetäjiä

Matkun kylätalolle, muillekin kylille!

Voit olla nuori, aikuinen tai ikäihminen.

Haluaisitko pitää kokkikerhoa, luonto-, puutyö-, mopokorjaus-, lapsijumppa-, näytelmä-, valokuvaus-, elämänhallinta-, kielikerhoa, perinnepiiriä, ompeluseuraa, juttunurkkaa tai mitä tahansa kerhoa toivomallesi ikäryhmälle? Voit pyytää kaveriksi toista saman alan ihmistä! Ilmoittaudu rohkeasti tai tieduste-

tele, niin pohditaan, p. 050-5110 573, Kirsti Koivula.

*****

Matkunjärven jäidenlähtöveikkauksessa oikean päivän, 26.4, arvasivat Sirkka Hyytiäinen, Risto Jalo ja Matti Nieminen. He saivat kevätkokouksessa 29.4 valita palkintonsa mm. päiväpeitteen, pöytägrillin, lahjakorttien ym. joukosta. Myös 10 muuta veikkaukseen osallistunutta palkittiin pienemmin voitoin, kaikki voitot on toimitettu onnekkaille. Kiitos kannatuksesta kaikille veikkaukseen osallistuneille!

Matkun kyläyhdistys ry.

*****

Kotiinpäin vetoa!

Kun tarvitset mitä tahansa palvelua, käy ensin Yrityspörssin sivuilla, tarvitsemasi palvelu on lähempänä kuin luuletkaan. Suosi myös tässä lehdessä mainostavia, sillä osin heidän avullaan Kylähullua kustannetaan!

Vauvaterveisiä Saviniemestä! Minea Vinnikainen on syntynyt 27.11. 2011.

Vauvaterveisiä Saviniemestä! Laura Uusi-Heikkilä syntyi 19.5.2011.

Vauvaterveisiä Kukkapaästä! Senja Sofia Talvikki Torkkel (s. 15.2. 2011) oli perheineen Thaimaassa maaliskuussa ja kuva on hotellihuoneen parvekkeelta.

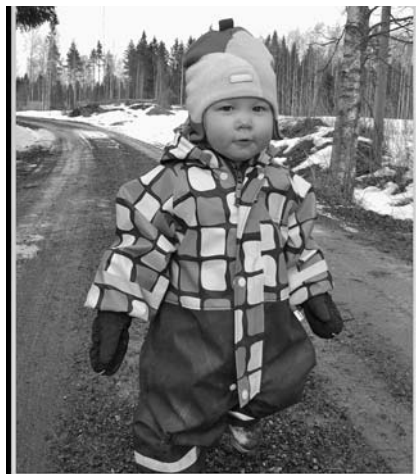
Oona Turunen Matkusta (syntyi 8.12.2011) hymyilee kiitokseksi siitä, että saimme lahjakortin!

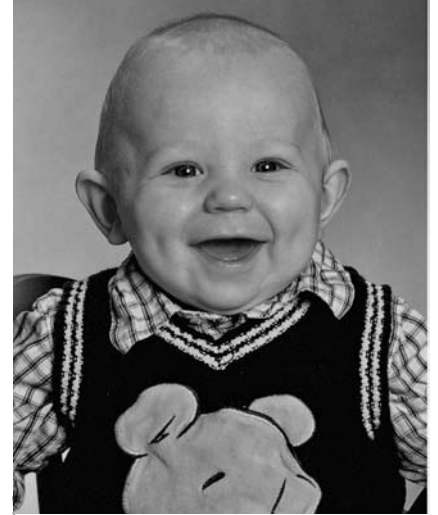
Anni Ulriika Juliaana Kastikainen (s. 6.11.11) perheineen kiittää Matkun kyläyhdistystä ja vanhempaintoimikuntaa lahjakorteista!

Suloinen Sulo Eerola (syntyi 3.11.11) kiittää Matkun kyläyhdistystä ja vanhempaintoimikuntaa saamistaan lahjakorteista!

Mila Alica Isabella Heikkinen (s. 20.1.11) kiittää Matkun kyläyhdistystä ja Matkun koulun vanhempaintoimikuntaa lahjakorteista sekä toivottaa aurinkoista kesää kaikille!

Veeti Lauri Vihtori Koivula (synt. 22.7.2011) kiittää hymyllään Matkun kyläyhdistystä ja koulun vanhempaintoimikuntaa. Hauskaa kesää kaikille!

Tahvo Antero Rantanen (s. 25.8.2011) kiittää Matkun yhdistyksiä lahjakorteista!

Uuno Seppälä (syntyi 1.2.11) Matkusta kiittää saamistaan lahjakorteista!

KESÄTOIMINTAA

lapsille, nuorille, aikuisille

UIMAKOULU 16.-20.7.2012

MATKUNJÄRVELLÄ yhdistyksen rannassa

5-7-vuotiaat klo 11-12

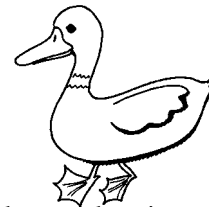
7-vuotiaat ja sitä vanhemmat klo 12.15-13.45

Molempiin ryhmiin voidaan ottaa max. 15 lasta, paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Uimakouluun osallistuvan lapsen tulee olla täyttänyt viisi vuotta. Uimakoulun opettajana toimii Marjo Niittymäki. Ilmoittautumiset 9.7. mennessä puh. 0500-961087/Nina Järvi

Uimakoulumaksut:

Jäsenet: ensimmäinen lapsi 10 €, perheen muut lapset 5 €

Muut: ensimmäinen lapsi 15 €, perheen muut lapset 10 €

Osallistumismaksu peritään ensimmäisellä kerralla. Ota mukaan omat kellukkeet, sekä pientä evästä. HUOM! Ranta on uimakouluaikaan vain uimakoululaisten käytössä.

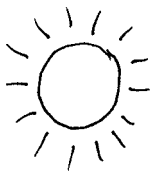

Järj. MLL Kojjärven paikallisyhdistys

KESÄKERHOT 6 - 9 vuotiaille

vuosina 2003 - 2005 syntyneille (joustovara, jos ryhmä jää pieneksi)

Kesäkuun ajan 4. - 28.6

**Matkun seurakuntakodissa maanantai ja keskiviikko klo 9 - 12
Kojjärven srk-talo, Kerttulassa tiistai ja torstai klo 9 - 12**

Ilmoittautuminen ensimmäisellä kerhokerralla täyttämällä osallistumiskortti huoltajan allekirjoituksella. Kerholaiset ovat vakuutettuja ja ohjaajina toimivat seurakunnan lapsi- ja perhetyöntekijät. Kerhoissa tarjotaan ilmainen välipala. Kerhomaksua ei ole.

Tervetuloa mukaan menoon!

Järj. Forssan kaupungin perusturva ja Forssan ev.lut seurakunta

PELIKERHO 6–12 vuotiaille

Kesä- ja heinäkuun ajan 4.6–30.7

Kojon koulun pihassa

maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 18–20, ohjaajana Emma Heikkilä

Tulkaa kaikki lapset perinteisten pihaleikkien ja pelien vietäviksi!

Järj. Forssan kaupungin nuoriso- ja liikuntapalvelut

JALKAPALLOA pojille ja tytöille

keskiviikkoisin klo 18.30–19.30, alkaa 6.6

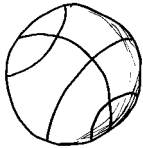
Matkun urheilukentällä

harjoitellaan ja pelataan, ja jos intoa riittää, osallistutaan kortteliliigan peleihin!

Ohjaajina Jukka-Pekka Mattila (0400 704 912) ja Jori Eerola (050 521 0487)

Järj. Matkun koulun vanhempaintoimikunta

LENTOPALLOA ti 5.6 alkaen nuorille ja aikuisille, naisille ja miehille

Kesätiistaisin klo 18 alkaen koko kesän ajan
Matkun urheilukentällä, kahdella lentopallokentällä

**Tervetuloa kaikilta kyliltä vanhan tai
uuden hauskan harrastuksen pariin!**

Järj. Lentopallon ystävät

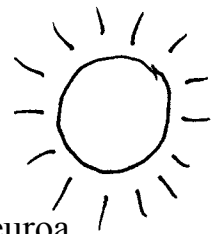
Tule tutustumaan Kreivilään **KÄVELYRETKELLÄ** torstaina 21. kesäkuuta

Kokoontuminen klo 18.00 Matkun kylätalolla.

Saunomismahdollisuus rantsaunalla. Kahvi ja leipä 5 euroa.

Kreivilän rakennusten esittelyä.

Tervetuloa kaikki läheltä ja kaukaa!

järj. Matkun Kyläyhdistys ry

Uudistettu, valoisa

MATKUN RUKOUSHUONE

Mikkolantie 4, 31110 MATKU

Varattavissa
vihkiäis-, ristiäis-
ym. tilaisuuksiin.

Kuva: Leszek Skoczylas

Varaukset: Kirsi Ruohonen p. 0400-42 3948 tai Forssan seurakunta p. 41451

Sisältä juuri remontoitu

MATKUN KYLÄTALO

Matkuntie 630, 31110 Matku

*Kaikenlaisiin
kokoontumisiin*

Kuva: Leszek Skoczylas

Tiedustelut: Eija Latvateikari p. 040-7284681 eija.latvateikari@surffi.net

Kuva: Leszek Skoczylas

Keskellä vanhaa Kojjärven
kyläkeskusta kaunis, uusittu

Kojjärvitalo

Kojjärventie 377, 31130 Kojjärvi

Tunnelmallisuutta perhejuhliin.
Toimivuutta kokouksiin
ja tilaisuuksiin.

Tiedustelut ja varaukset: Kaija Pajulampi 040-759 8047 kaija.pajulampi@gmail.com

Kuva: Leszek Skoczylas

PERÄJOEN KYLÄTALO

Tampereentie 801, 30100 Forssa

*erilaisiin tilaisuuksiin
edullisesti*

Tiedustelut: Irma Tokko p. 050-5707 468 i.tokko@luukku.com

VALIJÄRVI-KESKUS

Leppäkärrjentie 23, Forssa
koordinaatit N60° 56.386 E023° 44.113

KAKry:n VALIJÄRVI-toimikunta tiedottaa:

Paikalle on annettu nimi: Valijärvi-keskus, joka kattaa Kakryn halussa olevan alueen tontteineen, rantoineen, huviloineen ja muine rakennuksineen!

Kaikkien kylien väellä on mahdollisuus tulla viettämään *-viipyen tai pistäytyen-* omaehtoista ilmaista

JUHANNUSTA pe 22.6 klo 12 alkaen ja su 24.6 klo 12 asti!

Ota omat eväät mukaan, keittiössä on sähköhella, kattiloita, astioita, ruokailuvälineitä, mikro, kahvin- ja vedenkeitin, jääkaapit, pakastin, siellä on viemäri ja hanasta tulee puhdas kaivovesi, samoin saunaan.

Grillikatos ja muurikka on käytössä, saunaa saa lämmittää, järvessä uida ja soudella! Myös wc-rakennus on valmis! Teltankin voi pystyttää! **TERVETULOA!**

Kaikille avoimet SAUNAILLAT ovat MAANANTAISIN 24.9 asti.

Sauna on lämpimänä klo 16 lähtien.

Sauna, kahvi/mehu ja pulla maksaa 3€ hlö, joiden tuotto käytetään Valijärvi-keskuksen kunnostamiseen.

Valijärvi-keskuksen varausviikko tältä kesältä on lähes täynnä. Varaukset tehdään kevättalvella Pietilän kaupalta (ma-pe 8-18, la 8-15) ja vuokra laskutetaan etukäteen. Avaimet saa noutaa samasta paikasta maksettua kuittia vastaan (maksu suoraan pankkiin, ei kaupalle!). Varaukset ja avainten nouto tulee suorittaa kaupan aukioloaikoina!

Vuokrahinnat:

yksityiset 60€ vrk,

yrietykset 100€ vrk,

yhdistysten leiriviikko 280€.

Kuva: Leszek Skoczylas

Forssan Suvi-ilta

16.6.2012

Forssan Suvi-ilta 16.6.2012.

Kesäkuun 16. päivä lähestyy, valtaisa ja vauhdikas joukko kiihdyttää jälleen rullaluistimilla kohti Kojjärveä.

Suvi-illan Suomen suurimpiin kuuluva rullaluistelumaraton ja **40 km lähtö on klo 15 ja puolikkaan 20 km lähtö on myös klo 15.00.** Rullaluistelijat rullaavat sauvoilla tai ilman, kovaa vauhtia joka tapauksessa!

Puolikkaan rullaluistelijat käyvät kääntymässä Matkun risteyksessä ja täysmarathonilaiset Saviniemen risteyksessä.

Kojjärven asukkaat ovat jo perinteisesti olleet mukana rullaluistelumaratonien järjestelyissä ja ansaitsevat siitä pelkkää kiitosta. Toivottavasti tänäkin vuonna on paljon kannustusjoukkoja reitin varrelle.

Juoksijat suuntaavat vanhan tavan mukaan Tammelaan klo 15.30 kymppi, maraton ja puolimaraton klo 16, ja iloista on meno silläkin suunnalla. Junioreiden kanssa aloitamme juoksupahtuman urheilukentällä klo 11.00

Tervetuloa siis nauttimaan Suvi-illasta koko perheen voimin.

Jouko Lehtonen

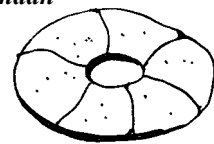
KESÄTORI avoinna klo 16-18 Huom! lyhennetty aika!

*Irmeli Vinnikaisen porkkanahallissa Urjalantie 293
(tien varressa KESÄTORI -opasteet)*

Tarjolla sesonkituotteita, arpoja, maalaisherkkuja, kasviksia, juureksia, kananmunia, leivonnaisia, luomujauhoja, käsitoita, yllätysohjelmia, Kylähullu-lehtiä sekä torikahvila!

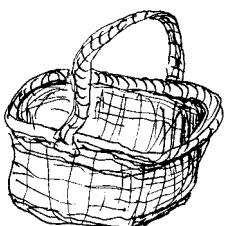
Toripäivät ja kahvion pitäjät:

- Pe 15.6 SPR Kojjärvi
- To 21.6 Matkun maa- ja kotitalousnaiset
Kalervo ja Sakari musisoivat johdattaen toriväkeä juhannustunnelmaan
- Pe 29.6 MLL Kojjärven yhdistys
- Pe 6.7 Kojon Nuorisoseura
- Pe 13.7 Saviniemen maatalousnaiset
- Pe 20.7 Vuollun kylätoimikunta
- Pe 27.7 Kojon kyläyhdistys

TERVETULOA Kojjärven kesätoritunnelmaan, tuttuja tapaamaan, ostoksille, myymään ja kahvilaan, jossa voi kysellä kahviovuorossa olevan yhdistyksen toiminnasta!

Pöytäkohtainen hinta 5€, tied. Irmeli p. 040-5444 110 ja myyntipöytiä löytyy etukäteen varaamattakin!

– tervetuloa ihan jokainen!

MYRSKYMUISTOJA

Sähkötön koti

Kun heräsin aamulla, huomasin että koti oli pilkkopimeä. No, onneksi alakerrassa oli avattu jo verhot. Ai niin, unohdin esitellä itseni, olen Pekka. En ole kauhean kummoisen näköinen, mutta luulen, että naapurin tyttö pitää minusta. Sitten asiaan. Asiani eivät varmaan vielä tunnu kauhean pahalta, mutta huomaat varmaan pian, että asiat kääntyvät. Meillä on kotona jo kolme viikkoa ollut sähköt poikkia, ja jos luulet, että se ei ole paha, niin odotas hetki. Talossa oli reilut kuusi astetta, suihkun vesi oli jääkylmää, ruoka lämmitettiin kynttilöillä ja talo oli iltaisin kynttilöitä täynnä. Käsiä sai lämmiteltyä isoimmilla kynttilöillä. Tätä samaa jatkui vielä monta viikkoa. Sen kesti kyllä, kun tiesin, että pian lähtisimme ulkomaille. No onneksi meillä oli puusauna. Kävimme siellä joka päivä kaksi kertaa. Pari päivää myöhemmin sähköt palasivat ja saimme taas hyvää ruokaa ja oli lämmintä.

Oskari Kaseva 6. lk, Kojon koulu

Myrskyn jälkeen... tuli sähkökatkos

Yöllä myrsky roihusi ulkona ja kaatoi monia puita. Ikkunat tärisivät ja ulkona tuuli kamalasti. Aamulla nousin vuoteesta ja kokeilin katkaisijaa. Aavistin, ettei sähköjä ole, mutta kokeilin silti. Tämä sähkökatkos kesti viisi päivää. Siinä aikana valot eivät räpsähtäneetkään, ikäänkuin joku olisi vienyt ne pois. Meille ei tullut vettä ollenkaan, joten haimme juomaveden kaivosta. Pesulla kävimme naapurissa, jossa oli sähköt. Pesimme siellä myös pyykin. Tapaninpäivänä kävimme myös Raitoolla mökillämme katsomassa. Siellä ei ollut tapahtunut suuria vahinkoja, vain ulkokuusi oli kaatunut. Illalla olimme äidin siskolla Forssassa. Kun tulimme kotiin, laitoimme kynttilöitä palamaan. Muina sähkökatkospäivinä olimme Forssassa, olimme siellä jäähallilla ja kävimme myös Tammelassa katsomassa tuhoja. Ostimme Prismasta laatikon, jossa säilytimme ruokaa kotona ulkorappusilla. Perjantaina meidän koko perhe lähti Naantaliin ringette-turnaukseen. Joukkueemme sijoittui siinä neljänneksi. Sillä aikaa sähköt olivat palanneet kotiimme klo16. Niin alkoivat taas valolliset päivät.

Linda Mikkola 6.-lk, Kojon koulu

Tapaninpäivän myrsky

Heräsin tapaninpäivän aamuna kovaan kolinaan, joka johtui siitä, että parvekkeeni kaiteeseen lensi oksia kovassa tuulella. Menin alakertaan katsomaan, mikä oli tilanne ja samalla minun käskettiin mennä herättämään siskoni. Meidän piti tulla alakertaan, jos puu kaatuisi ja oksat tulisivat ikkunasta pirttiin sisälle. Vähän ajan päästä pihaltamme kaatui puu hevoskopin päälle. Sähkölinja jarrutti puuta, joten se ei rikkonut koppia. Isäni sahasi puun pois sähkölinjan päältä, mutta linja ei enää nousut. Vanhat tolpat olivat pettäneet ja nyt sähkölinja roikkui alapihallamme 5 senttimetrin päässä maasta ja kahden metrin päässä seinästä. Isä ajoi autot pois pihaltamme kävelytien varteen. Jos puita kaatuisi lisää, ne eivät kaatuisi autojen päälle. Naapurissamme on pieni vauva ja heidän olisi pitänyt lämmittää maitoa, mutta kun ei ollut sähköjä, ei pystynyt käyttämään mikroaaltouunia. Kuorma-autossamme oli mikro, joten annoimme käyttää sitä. Samassa autossa saimme myös ladattua puhelimit. Puhelimissamme oli kenttää vain vähän, koska tukiasemistakin oli sähkö loppunut. Isä ja naapurimme menivät siivoamaan puita teiltä, jotta autot pääsisivät kulkemaan. Minä menin myöhemmin sinne auttamaan. Kun tulimme kotiin, pistimme aggregaatin päälle, jotta saimme sähköä. Aggregaattimme oli kuitenkin niin pieni, ettei voinut käyttää monia sähkölaitteita. Emme voineet käyttää esimerkiksi pakastinta ja jääkaappia, joten ruuat jouduimme pistämään verannalle. Lämpimän veden tulo loppui iltaan mennessä, mutta kylmää tuli. Meiltä kaatui puita pihalta, mutta ne eivät rikkoneet mitään. Pärjäsimme aika hyvin ilman sähköjä, koska meillä on takkaleivinuuni. Siinä pystyimme tekemään ja lämmittämään ruokaa. Saimme kuitenkin mikrossa lämmitettyä joitain valmisruokia. Lähdimme siskoni kanssa mammalle ja papalle, mutta sitten sähkölinjamme tultiinkin korjaamaan ja saimme sähkömme takaisin.

Aleksi Kallas 5. -lk, Kojon koulu

Joululoma ilman sähköä

Tapaninpäivänä oli todella kova myrsky. Kaupungeissa sähköt oli korjattu noin kahdessa tunnissa, mutta maaseudulla sähköt olivat poikki jopa viikkoja. Pimeys vallitsi iltaisin. Aivan kuin olisin palannut vanhaan aikaan. Tunnelma oli aivan eri kynttilän valossa kuin sähköjen kanssa. Olimme siskon kanssa kahdeksan aikaan illalla kynttilänvalossa ja pelasimme Monopolia, kun ulkona myrskysi hurjasti. Siinä myrskyssä puiden latvat osuivat melkein maahan. Oli kulunut päiviä ilman sähköä. Kävi tuuri, että sähköt olivat poikki talvella, koska ruoka voitiin säilöä ulkona. Kaikki olivat uupuneita, kaikki oli vaikeampaa... Ruuanlaitto, lähes mahdotonta. Kun sähköt palasivat, ne pätkivät vielä muutamia päiviä, koska oksien päällä oleva lumi kaatoi lisää puita. Sähkö on ehkä maailman tärkein keksintö. Nyt kaikki on helpompaa.

Juhani Mikkola 6.-lk, Kojon koulu

Koijärven seurakuntapiirin kesätapahtumat 2012

PIHASEURAT Koijärvellä:

Su. 01.07. klo 15.00 Hanna ja Timo Heikkilässä
Ilvesojantie 92
(Ella Luoma - Eikka Kähärä - Esa Lahti)

Su. 08.07. klo 15.00 Heidi ja Mikko Eerolassa
Raitoontie 528 (Ella Luoma - Ilkka Paavolainen)

Su. 12.08. klo 15.00 Marja-Terttu ja Aimo Honka-
salolla Paasikankaantie 18
Heikki Toivio - Esa Lahti)

kolehti pihaseuroissa lähetystyölle

Kesäpäivän musiikkihetki

Su. 05.08 klo 15.00 Matkun Rukoushuoneessa
Jaana Pöllänen - Esa Lahti-Mauri Laihorinne

(Vapaa pääsy)

Kahvitarjoilu - Kolehti Rukoushuoneyhdistykselle

Lämpimästi tervetuloa!

Kirkonmäki soi!

Su. 17.06 klo 15.00 Koijärven kirkolla
Kati Kaasalainen - Koijärven kirkkokuoro - Esa Lahti - Heikki Toivio
- Kahvitarjoilu - Kolehti Lähetystyölle

Juhannuspäivän jälkeisen sunnuntain jumalanpalvelus

sunnuntaina 24. kesäkuuta klo 12.00
Matkun Rukoushuoneessa

Kirkkokahvit

Tervetuloa!

tarjoaa ja järj. Matkun Rukoushuoneyhdistys ry

Tervetuloa kojolaisten kirkkopyhään

sunnuntaina 19. elokuuta
klo 10.00

jumalanpalvelukseen
Koijärven kirkkoon

ja

kirkkokahville
Koijärven seurakuntataloon

tarjoaa ja järjestää Kojon Kyläyhdistys ry

Kaikille avoimet KESÄPÄIVÄKAHVIT

Matkun srk-kodilla ti 24.7. klo 13
Kojon srk-talolla ke 25.7. klo 13

Keskusteluajat ja verenpaineenmittaukset
vastaanottotiloissa sovitusti. Mikäli toivot
kotikäyntiä, tulen mielelläni käymään.

Terveisin Anneli Tuovila, diakonissa
0400 539591 (lomalla 16.6.-15.7.)
Diakoniatoimisto 03 4145240

Taksi Matti Lehtinen

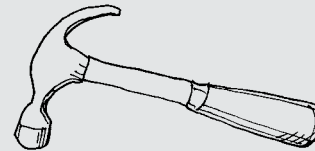
**kuljettaa 8 henkilön
tilataksilla Matkussa**

(Autossa on myös pyörätuolin nostin!)

Tilataksilla järjestyy kuljetukset mm.
kauppaan, lääkäriin, apteekkiin,
ryhmäretkille, yöriennoille, risteilyille.

Auton tavoittaa numerosta:

0500 210 164

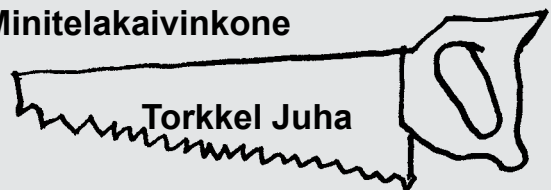

Tmi Rakennustyö Torkkel

Saneeraukset Uudisrakentaminen

Suunnittelu Bobcat-urakointi

Minitelakaivinkone

Tampereentie 998, Forssa

p. 0400-606 913

Kesä on koittanut ja aika siivota romut nurkista!

METALLINKERÄYSLAVA

on Kojjärven Meijerin pihassa heinäkuun loppuun asti.

Lavalle saa tuoda kaikki pienet ja isot metalliromut, mutta sinne
EI SAA TUODA jääkaappeja, pakastimia, lasitavaraa, talousjätettä, akkuja tai
öljyä sisältäviä koneita.

Tuotto tulee Kojon kyläyhdistykselle

METALLINKERÄYSLAVA

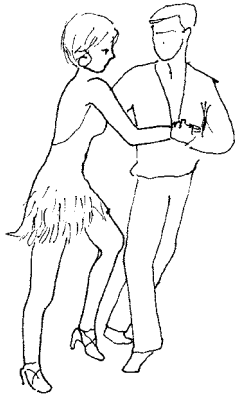
on Matkun kylätalon pihassa kesän ajan!

Kaikki pieni ja iso metalliromu käy, mutta lavalle tai alueelle ei saa
tuoda jääkaappeja, pakastimia, lasitavaraa, talousjätettä tai öljyä
sisältäviä koneita! Akut saa tuoda niille varattuun muoviseen säilytyslaatikkoon.

ALUMIINI-, MESSINKI- JA KUPARIROMUA

voi myös tuoda erilliseen laatikkoon tai pussiin laitettuna varaston oven eteen, lähelle metallinkeräyslavaa!
järj. Matkun kyläyhdistys ry.

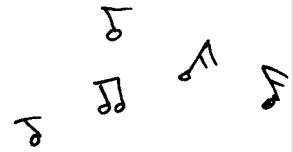
Kesäillan latotanssit

lauantaina 30. kesäkuuta klo 20 – 01

Kaisa ja Juha-Matti Perälän ladossa, Peräläntie 214

Tahdittajina solistiyhtye Jermut
Tervetuloa!

järj. Kojon Nuorisoseura ry

Latotanssit Vuoltussa

lauantaina 7. heinäkuuta klo 20.00 alkaen

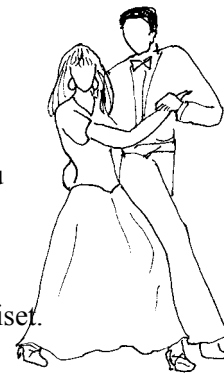
Tuulikki ja Sakari Lehtisellä, Vuolluntie 63, Matku

Tarja Mäkelä orkestereineen takaa tahdit!

Aitoa lavatanssitunnelmaa, puffetia, makkaraa, arpajaiset.

Tervetuloa!

Järj. Vuoltun ja Peräjoen Kyläyhdistykset

Kirjastoauton aikataulu

PARITON VIIKKO

TIISTAI

14.20-14.50 Kojon kauppa
15.05-15.25 Kokkojärventie 113
15.30-15.50 Koivistontie, th.
15.55-16.15 Suolahdentie, th.
16.20-16.35 Kokkojärventie, Patamo
16.50-17.10 Suonpään ent. kauppa
17.25-18.25 Kojon ent. osuuspankki

KESKIVIIKKO

15.30-15.50 Koijoentie 79
16.05-16.30 Menostentie 504
16.40-17.00 Suokulmantie 150
17.10-17.50 Matkun kylätalo
18.10-18.25 Ketolantie, th.

TORSTAI

16.50-17.10 Lempää, ent. koulu

PARILLINEN VIIKKO

TIISTAI

14.25-14.45 Rekirikontie 280
15.00-15.15 Paasikankaantie 267
15.25-15.35 Hillonkulmantie 2
15.40-15.55 Hillonkulmantie 242
16.00-16.15 Majasaarentie 98
16.30-16.40 Suonpääntie 391
16.50-17.10 Suonpään ent. kauppa
17.25-18.25 Kojon ent. osuuspankki

KESKIVIIKKO

15.20-15.35 Konttilantie 62
15.45-16.00 Raitoontie 311
16.10-16.30 Raitoon kauppa
16.40-17.00 Pihamaantie, th.
17.10-17.50 Matkun kylätalo
18.00-18.15 Hirvikoskentie, th.

PERJANTAI

09.15-10.30 Matkun koulu
10.45-12.00 Kojon koulu

Kirjastoauto ei liikennöi arkipyhinä. Aattopäivinä aikatauluista sekä aikataulujen muutoksista ilmoitetaan erikseen. Kouluilla käydään kouluvuoden aikana.

Kirjastoauton puh. 050-564 0034

LIVE
LOVE
FORSSA

ELÄMYKSIÄ JOKAISELLE PÄIVÄLLE

Forssa on 18 000 asukkaan kaupunki ja yli 36 000 asukkaan talousalueensa vilkas kauppa- ja palvelukeskus. Forssassa on aktiivinen kulttuurielämä, monipuoliset liikunta- ja harrastusmahdollisuudet sekä laadukkaita palvelut elämän jokaiseen vaiheeseen.

Kesällä vihreä ja kaunis Forssa muuntuu iloisten kohtaamisten ja monipuolisten tapahtumien näyttämöksi. Tervetuloa nauttimaan ja rentoutumaan, Forssassa nähdään!

Kesätapahtumia 2012

Kesäkuu

- 4.6. Nice Run - naisten juoksutapahtuma
- 8.-9.6. TyykiBlues
- 9.6. Osuuspankin 90-vuotisjuhla Forssan torilla
- 9.6. Maarata-ajon MM-finaali 1 Pilvenmäellä
- 14.6.-26.7. Kehräämön Ehtootorit torstaisin klo 17-20
- 16.6. Forssan Suvi-ilta maratontapahtuma
- 17.6. Siirinpäivän käsityötapahtuma Sigridissä
- 20.6. Juhannusmarkkinat Forssan torilla
- 29.-30.6. Järvisählyn MM-kisat Saaren kansanpuistossa

Heinäkuu

- 6.7. Runo Piknik Kehräämöalueella
- 8.7. Ravit Pilvenmäellä klo 17.30
- 11.7. Kesämarkkinat Forssan torilla
- 13.7. Lounasravit Pilvenmäellä klo 12.00

Elokuu

- 2.-4.8. Forssan Holjat – kaupunkifestivaali
- 5.8. Pick Nick -harrasteajoneuvotapahtuma Pilvenmäellä
- 10.-11.8. Valtikka & Toto75-ravit Pilvenmäellä
- 30.8.-1.9. XIII Kansainväliset Mykkäelokuvafestivaalit

Syyskuu

- 8.9. Saunojen Yö Museotila Hevossillalla
- 8.9. Sadonkorjuuravit Pilvenmäellä
- 15.9. Oktoberfest - musiikkitapahtuma

Nähtävyydet

FORSSAN ELÄVIEN-KUVIEN TEATTERI

Keskuskatu 1, puh. 050 569 5155
Näyttäjät ryhmille tilauksesta

FORSSAN KIRKKO

Tiedustelut puh. (03) 414 5501, (03) 414 51. Avoimena kesällä ti-pe klo 10-17, la 10-16, su 12-17

FORSSAN LUONNON-HISTORIALLINEN MUSEO

Wahreninkatu 4, puh. (03) 435 4949
Avoimena ke, pe, su klo 13 - 17
Avoimena kesä-heinäkuussa
ti - la klo 11 - 17, su 12 - 17
Vaihtuvia näyttelyitä

FORSSAN MUSEO JA TEKSTIILIMUSEO TYYKI

Wahreninkatu 12 ja Uittotie 2, Kehräämöalue, puh. (03) 4141 5837
Aukioloajat ke-to klo 12-18, su klo 12-16
1.6.-31.8. ti klo 12-16, ke-to klo 12-18, pe-su klo 12-16
Aulagalleriassa vaihtuvia näyttelyitä

KEHRÄÄMÖN NÄYTTELYTILA VINKKELI

Wahreninkatu 4, kirjasto 2. kerros
puh. (03) 4141 5400
Vaihtuvia näyttelyitä

KOIJÄRVEN KIRKKO

Tiedustelut puh. (03) 414 51

MUSEOTILA HEVOSSILTA

Tampereentie 450, puh. 0400 422 218. Avoimena tilauksesta.
www.hevossilta.fi

PILVENMÄEN RAVIKESKUS

puh. 010 422 1490. www.pilvenmaki.fi

RONTTISMÄEN TEHTAALAISMUSEO

2. linja, puh. (03) 4141 5837. Avoimena 1.6.-12.8. ke klo 16-20, su klo 12-16. Keskiiviikkoiltoisin kesästä ohjelmaa.

VIIHDEUIMALA VESIHelmi

Eteläinen puistokatu 2, puh. (03) 4141 5640. Avoimena ma, ke, pe klo 6-21, ti, to klo 10-21, la klo 10-18, su 12-18, kesällä 2.6.-27.7. ma-pe klo 12-19, la-su klo 12-18, vuosihuolto 28.7. - 19.8.

Matkailuneuvonta

Koulukatu 13, 30100 Forssa, puh. (03) 4240 4724
matkailuneuvonta@fskk.fi, www.forssanseutu.fi
Matkailun infopiste kesäaikaan torilla.

forssa
www.forssa.fi

PELTOLAN KONE OY

JOKIOINEN, LATOVAINIO • Ark. 10-21, la 10-17

P. 0400 199 116 • 040 706 4076

OSTAMME METALLIROMUA

teollisuus-, maatalous- ym. romua. Nouto sopimuksen mukaan. Tarjoa rohkeasti! Toimitamme myös romulavat yrityksille, yhdistyksille ja yksityisille. Myös rakennusten purkutytöt! Kysy tarjousta!

OLEMME SUOMEN ROMUKAUPPIAIDEN LIITON JÄSENYRYTYYS

Oletko aloittamassa yritystoimintaa ja vailla kirjanpitäjää tai harkitsetko tilitoimiston vaihtoa?
Taloushallinnon työt yli kuuden vuoden kokemuksella.

Taija Torkkel

Puh. 040 7488813

www.laskentaty998.fi

Tampereentie 998, Forssa

posti@laskentaty998.fi

Laskentatyö 998

TARVITSETKO PERUNOITA ?

MULTAISIA PESTYNÄ
KUORITTUNA KUUTIOINA
VIIPALEINA SUIKALEINA

(myyntierä väh. 5 kg)

Soita ja tilaa, tai kysy edes hintaa!

Mikko Koivula p. 040-553 8473

KOIVULAN KUORIMO OY

Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta!

Herkullista kasvisruokaa seisovasta pöydästä

Sunnuntailounaalle varaus
puh. 050-3104565
tai 046-5225959

Avoinna kesäisin

Tervetuloa!

Kreivilän kurssikeskus
Kreiviläntie 219, 31110 Matku

Tervetuloa keskustelemaan hanke- ja yritystukiasioista!

Toimistomme palvelee Forssan Seudun Kehittämiskeskuksen tiloissa,
Koulukatu 13, 1. krs, 30100 Forssa.

toiminnanjohtaja **Tuula Kallioinen**
050-583 4715

hankeneuvoja **Elina Hujanen**
050-379 1831

www.lounaplussa.fi
email: etunimi.sukunimi@lounaplussa.fi

LounaPlussa ry

Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä

*Verhoilut
Pintakäsittelyt ja
erikoismaalaukset
ammattitaidolla
koteihin ja
julkistiloihin*

VERHOILULIIKE WIIK OY
WIIKINTIE 56, 31110 MATKU
(03) 4350304, 0400-326025
WWW.VERHOOMOWIIK.FI
WIIK@VERHOOMOWIIK.FI

MATKUSTA HIISILÄN TAKSILLA

TAKSILIIKENNE KARI HIISILÄ

autot: Mercedes E ja
Volvo S80

koti: (03) 435 1507

0500 203 899

Jo YLI 65 VUOTTA!

PUTKIASENNUS JORMA JOKINEN

HUMPPILANTIE 3 31640 HUMPPILA
Puh. 03 - 4377 685 GSM 0500 - 531175

T:mi Jukka Vuorentausta

- huoneistoremontit
- kalusteasennukset
- parketti- ja laminaattiasennukset

Puh. 0500 901 970

Valtaimenkuja 17, 30100 Forssa
jukka.vuorentausta@pp.surffi.net

Häggman Petri

Puh. 045-120 7772

- Kantojyrsintää
- Mökkitalkkari
- Avant-pienkuormaaja
- Pihakaivuut (pieni telakone)
- Ym.

Katso kalustomme ja
työnkuvamme kotisivuilta

www.ph.auttaa.fi

Kukkapöydät täynnä ihastuttavia
kesäkukkia ja ampeleita

Matkun kylätalon
pihassa klo 17.00-18.00

perjantaina 8.6.

TERVETULOA VALITSEMAAN!

Veijo Tonteri, p. 0500-470 083

TK-LAATURAKENNUS

Ulko- ja sisärakentaminen, saneeraus ja
pienkaivuu

Timo Kankaanpää
Kuumantie 868
31110 Matku

+35840 705 7285

tipi.kankaanpaa@suomi24.fi

- * tienvarsiruohon leikkausta
- * vesakointia
- * puiden kaatoa ja katkontaa
- * harvennushakkuuta
- * hakkeenajoa

JARI HOPPULA p. 0400 537 206

*Rakennus-
saneeraus*

Teracon Oy

*Vesivauriot Remontit Uudisrakennukset
Nyt myös sähkötyöt!*

TIMO AALTONEN, MATKU
Rakennussaneeraus
Puh. 050-552 5226
Fax. 43 53 860
timo.timpuri@surffi.net

SEPPO SALO
Teräsrakennesuunnittelu
Puh. 050-552 5222
TAMPERE

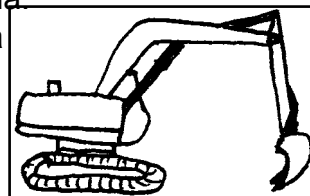
- porkkanoiden pesu ja pakkaus kuluttajapakkauksiin
- babyporkkanoiden valmistus

 Karotia Oy

Kivisaarentie 48, 31110 MATKU Puh. (03) 435 0242,
fax. (03) 435 0241, karotia@surffi.net

Maatilakorjaamo Aimo Kuosmanen

Koneenkorjausta, kaivinkone- ja metsäperäkäräurakointia. Uutuutena energiakoura kaivinkoneessa. Autojen korjausta, rahtitöitä yms.

Lisätiedot Aimo "Aikka" Kuosmanen
Urjalantie 293, 31170 Savijoki
Puh. 040-548 4118

PÖLYPUSSIT
IMURIIN KUIN IMURIIN!
 - suodattimet, suulakkeet, letkut, putket ym. tarvikkeet
 - myös keskuspölynimureihin
 - ilmanvaihtokoneiden ja liesituulettimien suodattimet

TULOSTINMUSTEET HP, Canon, Epson, jne.
 - myös edullisia automaattitäyttösarjoja

NUOHOUSTARVIKKEET
 - piippu- ja kattilaharjat, nuohousetit ja -vaijerit jne.

Vaihtuvasti paljon muutakin tarpeellista,
 poikkea katsomaan!

Varastomyynti Urjalantie 74, Savijoki

Avoimna aina kun olemme paikalla!
 Jos tulet kauempaa, varmista ensin soittamalla.

Rautanyrkki Oy 0400 887 772 / Mauri
 www.rautanyrkki.fi 050 447 5978 / Elja

MONIPALVELUAUTO

*Palvelubussi sopii pikaista
 asiointia varten Forssassa.*

*Se on tarkoitettu kaikille
 ikään ja kuntoon katsomatta,
 tilaa on niin lastenvaunuille
 kuin rolaattoreille.*

Yhdensuuntainen lippu maksaa saman kuin linja-autossa.
 Lähtö on ma-ke-to Kojjärveltä ja ti-pe Kukkapäätä klo
 8.30 ja paluu Forssasta klo 12.00 linja-autoaseman laiturilta
 4. Kutsusta auto hakee pihasta asti, kyyti tilataan mielellään
 edellisenä arkipäivänä autosta klo 8.30-13.30,
 puh. 0400-616 122.

Lisätietoja saa Forssan kaupungin
 palveluliikennesuunnittelija Erkki Tiiralta, puh. 41 41 293

Kotisairaanhoidopalvelu
Sairaanhoidon Hyvä

Sairaanhoidajan vastaanotto:
 ilman ajanvarausta arkisin 10-12

Apua kotiin: sairaanhoito, siivous,
 kylvytys, ruoanlaitto ja asiointiapu.

Tuotemyynti: vaipat, tukisukat, liukuesteet,
 perusvoiteet, verenpainemittarit ym.

Kartanonkatu 4, 30100 Forssa Toimisto avoimna
 puhelin (03) 433 4551 / gsm 040 779 2234 arkisin 10-12

VINNCARROTS

Irmeli Vinnikainen
 Urjalantie 293,

p. 040 544 4110

Vihannesten kotimyynti:

ma-to 8-16 pe 8-18 tai sop. mukaan

porkkanat, punajuuret, sipulit, perunat

TERVEYDENHOITAJAN PALVELUT

noin kerran kuukaudessa
 vain ajanvarauksella

puh. 045-6576 302

Jos numero ei loman takia vastaa,
 yhteys Pääterveysasemalle
 puh. 41911

Kouluterveydenhuolto + aikuisneuvonta,
 pienet sairaanhoidolliset toimenpiteet,
 rokotukset, verenpaineenseuranta,
 dieettineuvontaa jne.

YRITYSTEN KIRJANPIDOT

RAIJA HIISILÄ

MATKUNTIE 663, 31110 MATKU

PUH. 050-324 2289

SORA- JA KIVIAINEKSET

Sorat, hiekat, kalliomurskeet

Paasikankaantie 267
 31130 KOIJÄRVI

Toimisto
 Nikkilänkatu 5 e
 30100 FORSSA

P. (03) 435 2642, 0400-690 935

Automaalaamo Jyrki Latvala Ky

0400-911087
Jyrki Latvala

- maalaamo
- korjaamo
- huollot
- katsastukset
- japanilaisten autojen varaosat

TAMPEREENTIE 591
FORSSA

Sattumankauppa

ja Entisöinti

044-5287119
Mervi Nieminen

Huonekalujen entisöintiä:

- pintakäsittely
- verhoilu

Sattumankaupasta löydät:

- huonekaluja
- koriste-esineitä

www.sattumankauppajaentisointi.fi

Tervetuloa ostoksille!
TAMPEREENTIE 591
FORSSA

Torkkelin Puutarha

Lempääntie 356, Forssa

p. 0400-877 806

Kesä- ja ruukkukukat, amppelit,
toripäivisin myös Forssan torilta!

TERVETULOA!

**Kaikki palvelut
saman katon alta.**

op.fi opkk.fi pohjola.fi

FORSSAN SEUDUN
Osuuspankki

YRITYSPÖRSSI -PALVELUHAKEMISTO:

Automaalaamot:

Automaalaamo Jyrki Latvala Ky

Tampereentie 591, 30100 FORSSA, p. 0400-91 1087
Myös autojen remontoinnit, japanilaisten autojen varaosat.

Automaalaamo A. Tuomola Ky

Kojonkirkkotie 35, 30100 FORSSA,
p. (03) 4350 335, p. 040-768 8876
Autopeltikorjaamo- ja maalaamo, hinauspalvelu.

Auto- ja konekorjaukset, huollot, teräsrakenteet:

Maatilakorjaamo Leppämäki

Raitoontie 192, 31170 SAVIJOKI, p. 040-5052 055

ATK-palvelut ja painatustyöt:

Mikrohuolto Helink

Matkuntie 620, 31110 MATKU, p. 045-1283975
info@helink.org www.helink.org
tietokoneen huolto/korjaus, asennukset, päivitykset, komponentit,
räätiläidyt konepaketit, opastus/mikrotuki, erilaiset toimistotyöt

Tiina Leppämäki

Raitoontie 192, 31170 SAVIJOKI, Graafista suunnittelua. Tiina
Leppämäki, p. 040-558 1619, tiina.leppamaki@tintti.fi
Myös hyvinvointipalveluita, rentoutus, reiki, tarot-tulkinnat.

Programmes KK & Co

Matkuntie 398, 31110 MATKU, Kirsti Koivula,
p. (03) 435 1579 tai 050-511 0573, Fax. (03) 435 1572
kirsti@programmes.net, www.virikekirjat.fi
Virikemateriaalin tuottaminen, kustannustoiminta, kopiointi-
palvelu, logojen ja esitteiden suunnittelu ja toteutus.

Hevosajelua:

Romppainen Kaija

Kuuselantie, 30100 FORSSA, p. 040-527 5121
Hevosajelua tilauksesta.

Hevoshierontaa:

Vähä-Pietilä Sanna

Koijärventie 363, 31130 KOIJÄRVI, p. 040-777 4840
sanvahp@hotmail.com Hieronta, mobilisointi, tenssihoito.

Hevoskoulutusta:

Mia Kytölä

p. 050-385 1797
www.miakytola.nettisivu.org

Hevosratsastusta:

Niina Okkonen

Menostentie 597, 31110 MATKU, p. 050-338 6867
Talutusratsastusta ja hevoslenlantaa.

Pillikistön talli

karsina- ja pihattoipaikkoja, ratsastustunteja, ongelmahevosten
koulutusta. Tiedustelut numerosta 050-385 1797

Puolikuun Ponitalli

Tampereentie 363, 30100 FORSSA,
p. 041-441 9282 tai 041-441 9283
Lapsille (6-12v.) ponikerhot.
Hoito- ja käsittelykurssit, päiväleirit, talutusratsastusta.

Hienomekaniikka:

Dinmec T. Vihmakoski & Co

p. 040 5122 340 31110 Matku
Hienomekaanisten laitteiden korjausta ja osien valmistusta.

Hieronta- ja hyvinvointipalvelut:

Eilan Hierontapalvelu

Eila Nurmi, Haaranojantie 710, 32250 KOJONKULMA
p. 040-861 0552. Hierontaa suoraan kotiin ja hier.pöytä mukana.

Harrin Hierontapiste

Harri Tuomarmäki, Vanhatie 163, 31600 JOKIOINEN,
p. 050-918 0515, sekä Koijärventie 82, 31130 KOIJÄRVI

Mattila Sanna

Vastaanotto: Sibeliuksenkatu 1 A 8, 30100 FORSSA
p. 0400-653 507

Tmi PihkaRuusu

Pirita Hipp-Koskenoja, p. 050-357 1218
Avoinna vain sopimuksesta. Koulutettu hieroja/akupunktiohoitaja

Hitsaustyöt:

Lana Matti

Siparintie, 30100 FORSSA, p. 0400-454 917
mlana@sci.fi

Hunajaa:

Lehtinen Ari

Luolalehtentie 32, 31130 KOIJÄRVI, p. 050-350 6701.
Myös koivuklapia.

Mattila Matti

Ivesojantie 91, 31130 KOIJÄRVI, p. (03) 4352 628

Nokkala Jaakko

Halinanlammintie 83, 31110 MATKU, p. (03) 435 1508

Jalkojenhoitoa:

Tuija Dankov

Haukamontie 105, 31110 MATKU, p. 040-554 1385
Jalkojenhoitoa sopimuksen mukaan, myös kotikäyntejä

Kalvinkoneurakointia:

Närvänen Hannu

Rantatie, 31110 MATKU, p. (03) 435 1425, p. 0400-114 550
Maankaivuu.

Romu Pasi

Vuolluntie 354, 31110 MATKU,
p. (03) 4351 408, p. 0400-476 945
Kaivinkoneurakoitsija, leikkuupuinti.

Ruohonen Kalevi

Nikkasentie 20, 31110 MATKU,
p. (03) 4351 520, p. 0400-994 950
Traktoriurakointia, metsän hakkuuta, lumityöt, puutavaran siirto

Ruusi Simo

Kukkopillintie, 30100 FORSSA,
p. (03) 4350 316, p. 050-5229 316
Kaivinkoneurakoitsija

Kaupplaati:

Seppo Heinonen Ky

Raitoontie 490, 31110 MATKU, p. (03) 435 3857,
Rakennustarvike (elintarvike)
Avoinna huhti-elokuu ma-pe klo 9-15, la 9-12 tai sovittuna aikana
syys-marraskuu ma-ti klo 10-15, to-pe 10-15, ke ja la sulj., joulumaaliskuu puhelinpäivystys

Kyläkauppa T:mi R. Pietilä

Koijärventie 239, 31130 KOIJÄRVI, p. (03) 435 2612
Avoinna ma-pe klo 8-18, la 8-15

Kehystämöitä:

Volanen Urpo

Kukkopillintie 2, 30100 FORSSA,
p. 050-553 7965

Kesätorit:

Kesätori ja kahvio

Vinnikaisten porkkanahallissa, Urjalantie 293, 31170 SAVIJOKI
Yht. Irmeli Vinnikainen, p. (03) 435 1845, p. 040-544 4110

Torkkelin Puutarha

Lempäantie 356, 30100 FORSSA, p. 0400-877 806
Kesä- ja ruukkukat, amppelit. Toripäivisin myös Forssan torilta.

Kirpputori:

Kirpputori / osto- ja myyntiliike

Sami Pietilä, Koijärventie 254, 31130 KOIJÄRVI, p.044-998 4015
Avoinna la klo 10-15 tai sopimuksen mukaan.
Aarteita menneiltä vuosilta, työkalut, huonekalut ym.

Kirvesmies- ja remonttitöitä:

Aaltonen Jyrki

Hakalantie 19, 31110 MATKU, p. (03) 435 1624, p. 0400-121 231

Kankaanpää Harri

Väräläntie 116, 31110 MATKU,
p. (03) 435 1548, p. 040-516 3487

Kuusisto Risto

Härkämäentie, 31110 MATKU,
p. 0400-930 129

Leino Harri

Ilvesojantie 71, 31130 KOIJÄRVI, p. 044-530 0368
Rakennusalan työt, piippujen korjaukset.

Tmi Ville Saari

Kottikuja 4, 30420 FORSSA, p. 044-574 8709

Rakennuskimi

Toivonen Kimmo, Metsäkalliontie 4 B 12, 30100 Forssa,
p. 040-545 8627
Uudisrakennus / saneeraus.

SS Teracon Oy

Aaltonen Timo, Raitoon suotie 47, 31110 MATKU
p. (03) 435 3860, p. 050-552 5226.
Saneeraus ja uudisrakentaminen.

Tmi Rakennustyö Torkkel

Torkkel Juha, Tampereentie 998, 30100 FORSSA,
p. (03) 435 0355, p. 0400-606 913, juha.torkkel@surffi.net.
Saneeraukset, uudisrakentaminen, laatoitukset.
Maansiirto, Bobcat-urakointi, pientelakaivinkone.
Henkilönostin työskentelykorkeus 18 m.

T:mi Jukka Vuorentausta

Valtaimenkuja 17, 30100 FORSSA, p. 0500-901 970
jukka.vuorentausta@pp.surffi.net
Huoneistoremontit, kaluste-, parketti- ja laminaattiasennukset.

Kodintarvikkeet:

Rautanyrkki Oy

Urjalantie 74, 31170 Savijoki
p. 050-447 5978 ja 0400-887 772
asiakaspalvelu@rautanyrkki.fi www.rautanyrkki.fi

Konetöitä:

Kalle Heikkilä

Ilvesoja, 31130 KOIJÄRVI p. 040-773 0224
Suorakylvö, kasvinsuojelu, maansiirto ym.

Kotikutsuja:

Tmi Tainuska

Taina Välimaa, Peräjoentie 37, 30100 FORSSA, p. 044-290 6233
www.avonkosmetiikka.net
Kynntilä-, sisustus-, kosmetiikka-, koru-, yms. naistenkutsuja.

Marja Peltola

Suokulmantie 116, 31110 Matku, p. 044-3398 278
marja.peltola1@luukku.com
Kaipaako kotiisi jotain uutta ja kaunista?
Eikö ajatus kauppaan lähtemisestä innosta? Ei hätää!
Itsenäinen PartyLite-konsultti saapuu apuun ja pystyttää hetkessä
kotiisi sievän kynntilä- ja somistepuodin!
Ota rohkeasti yhteyttä, kerron mielelläni lisää!

Kotisairaanhoidopalvelut:

Kotisairaanhoidopalvelu Sairaanhyyvä

Tuulikki Lehtinen, p. (03) 435 0234, p. 040-779 2234
Sairaanhoidoa ja kotipalveluja Forssan seudulla.

Kuljetuksia:

Matti Mikkola

Mikkolantie 133, 31110 MATKU, p. 0400-843 020
Urakointia, monialakuljetus, autoilu

Kuljetus Reino J. Ojala Oy

Haaraojantie 710, 32250 KOJONKULMA
Reino p. 0400 532 955, Petri 0400 807 789. Kappaletavarakuljetuksia, lavettikuljetuksia ja kapellivarustus.

Puu-Tee Ky

Toivonen Jari, Mutkantie 2, 31110 MATKU, p. (03) 435 1557, p. 0500-707 478
Kappaletavarat, muutot ym. lisäksi kertäkäyttölavoja ja varastotilojen vuokrausta.

Lahja- ja sisustustavarat, kausikukat

Kukka ja Lahja/Maarit Korvenoja

Korvenojantie 146, 31130 KOIJÄRVI, p. 040-752 8867
Lahja- ja sisustustavarat, sesonkikukat

Leikkuupuuintia:

Peipinen Jukka ja Kari My

Hirvikoskentie 148, 31110 MATKU, p. Jukka 050-410 1600, Kari 050-410 1601
Puinti, suorakylvö, polttopuut, kaivuutyöt, traktoriurakointi

Liikuntapalvelut:

Skogberg Ulla

Lehtotie 16, 31110 MATKU, p. 045-207 3108, tantsulla@gmail.com
Tanssi- ja liiketerapia, terapeuttisen tanssin ja liikkeen -ryhmät, luova liikunta, rivitanssi, liikunnanohjaus (jumprat + kuntotanssi), painohallinnan (PPP) ohjaus yksilöille ja ryhmille, TYKY-kurssit sekä zumban ohjaus.

Louhintaa:

Erkki Tuomola Oy

Koijoentie 59, 30100 FORSSA, p. 040-580 3689

Maanrakennus- ja kaivuutöitä:

TK-LAATURAKENNUS

Timo Kankaanpää, Kuumantie 868, 31110 MATKU, p. 040-705 7285
Pienkaivuut 3-tonnisella minikaivinkoneella.

Mikko Talonen

Suonpääntie 123, 31170 SAVIJOKI, p. 040-7275 608
mikko.talonen@mbnet.fi Maanrakennus- ja maansiirtotyöt. Lumiurakointi. Traktoriyöt ja puutavaran kuljetus.

Monitoimityö Petri Häggman

Menostentie 37, 31110 MATKU, p. 045-120 7772
petrihaggman@msn.com www.ph.auttaa.fi
Kaivinkone 2900kg, Avan-pienkuormaaja, kaivuutyöt, kantojyrsintä, kaapelikaivannot

Maansiirto:

Tapani Niittymäki

Mikkolankankaantie 40, 31700 URJALA AS. p. (03) 435 2764, p. 0400-879 659
Maansiirto liikennetraktorilla. Soraa ja mursketta. Lumiurakointia.

Tokko Hannu

Säilönhtie 64, 30100 FORSSA, p. 0500-215 616
hannu.tokko@surffi.net Maansiirto sekä vaihtolavalaitteet.

Timo Suontaka

Matkuntie 591, 31110 MATKU, p. 050-531 7104
timo.suontaka@surffi.net

Maatalousurakointia:

Kalle ja Anni Korvenoja

Korvenojantie 29, 31130 KOIJÄRVI,
Kalle 050-331 2167, Anni 040-747 6602
Suorakylvöä, kasvinsuojeluruiskutusta, typpianalyysit maanäytteistä, rahtipuinti

Maatilakorjaamo:

Maatilakorjaamo Aimo Kuosmanen

Urjalantie 293, 31170 SAVIJOKI, p. 040-548 4118
Autojen korjausta, kaivuutöitä, muita rahtitöitä, kaivinkone, metsäperäkärä + energiakoura

Mansikoita:

Männikkö Riitta ja Risto

Juutilantie 61, 31170 SAVIJOKI, p. (03) 435 1856

Marjoja ja taimia:

Jari Säteri

Suokulmantie 116, 31110 MATKU, p. 0400-872 503
Mustaherukoita, itse poimien tai tilauksesta poimittuna.

Pihlajaparoni

Hannu Jaakkola, Peräläntie 201, 31130 KOIJÄRVI
p. 0400-759 424, Makeapihlajatuotteita ja taimia

Metallityöt:

Matkun Teräsrakenteet Oy

Arto Nummela
Matkuntie 607, 31110 Matku, p. 0500-617 664,
fax. (03) 435 1655, arto.nummela@matkunteras.fi
Teräsrakentaminen.

Jokisen Paja Ky

Polvitie 8, 31110 MATKU, p.(03) 435 1445, p. 050-586 7845
Pienmetallituotteiden valmistus ja alihankintatyöt.

Konopaja Velj. Hiukkamäki

Hiukkamäki Timo, Suonpääntie 672, 31700 URJALA, p. (03) 546 2463, p. 040-544 9708
HAKOMEK-levytyökoneet.

Metsäkoneita:

Koijärven Kone- ja metsätyö Oy

Juhala Heikki ja Eerola Mikko
H.J. 0400-545 990, M.E. 040-756 3055
Koneellinen hakkuun ja puutavaran kuljetus, kaivuu ja maansiirtotyöt.

Muuraus- ja laatoitustyöt:

Vähä-Pietilä Timo

Pukkilantie 179, 31130 KOIJÄRVI
p. (03) 435 2767, p. 0400-473 489

Mökkitalkkarointia:

Monitoimityö Petri Häggman

Menostentie 37, 31110 MATKU, p. 045-120 7772
petrihaggman@msn.com, www.ph.autta.fi
Kiinteistöjenhoitotyöt, tarkistuskäynnit, lumepoistot katoilta, kivi-
vuutyöt, kantojyrsintä

Ompelukoneita:

HH-Machine Oy

Heino Hietala, Koijoen tie 217, 30100 FORSSA
p. (03) 433 4446, p. 0400-873 547
Teollisuusompelukoneita, myös kodin ompelukoneita ja huoltoa.

Parturi-Kampaamot:

Parturi-Kampaamo

Tuija Dankov (Nummelin),
Haukamontie 105, 31110 MATKU, p. 040-554 1385
Lisäksi ripsien tuuhennusta ja pidennystä sopimuksen mukaan.

Polttopuut:

Kullanen Raimo

Saviniemi, p. 040-352 6661, Turku p. (02) 248 2582

Heikkilä Kalle

Ilvesoja, 31130 KOIJÄRVI, p. 040-773 0224

Laihon Markku

Konttilantie 155, 31170 SAVIJOKI
p. 050-307 3752, markku.laihon@reppu.net
Polttopuita halkoina/klapeina. Fasaaneja istutuksiin, metsästyksiin,
paisteiksi ym. Myös muniä ja poikasia. Pienet kaivuu-/kuorma-
työt yhdistelmäkaivurilla.

Mattila Henri

Suonpääntie 51, 31170, SAVIJOKI, p. 040-740 9242

Virtanen Pentti

Tiirinraitti 166, 31110 Matku, p. 040-5933 824
Klapeja

Puunkaato:

Pihapuupalvelu

Jussi Korsi, Tourosenkulmantie 43, 30100 FORSSA
p. 0400-867 685, www.pihapuupalvelu.fi

Puusepän töitä:

Kaukjärven Puutuote Oy

Rämö Jorma
Kaukjärventie, 30100 FORSSA
p. (03) 435 1350 tai (koti) (03) 435 0274

T:mi Puutyö Saari

Saari Heino, Harjukulmantie 107, 31170 SAVIJOKI, p. 040-553 0442

Puutavaran myynti ja höyläys:

Heikkilä Timo

Ilvesoja, 31130 KOIJÄRVI, p. 040-580 3643
Puuta, mökkejä, huuseja, majoja ym.

Ippo Talonen

Suonpääntie 123, 31170 SAVIJOKI
p. (03) 435 1842, p. 0400-87 4328

Raivaus- ja hakkuupalvelu:

Hoppula Jari

Säilöntie 61, 30100 FORSSA
p. 0400-537 206, jari.hoppula@surffi.net

T:mi H. Jaakkola

Peräläntie 201, 31130 KOIJÄRVI, p. 0400-759 424.

Rakennussuunnittelu, -valvonta:

Kurikka Esa, rkm

Lunttilantie 27, 30100 FORSSA, p. 050-407 1053

Tähtinen Heikki, rkm

Rekirikontie 85, 31130 KOIJÄRVI
p. (03) 435 2771, p. 0400-740 602
heikki.tahtinen@surffi.net

Ravintolat ja ruokapalvelut:

Kahvila-Ravintola Rekka-Terminaali

Viksbergintie 3, 30300 FORSSA, p. (03) 4223 698
Om. Marjatta Karikoski.

Merilän Kesäkotit Oy, Kreivilän kurssikeskus

Kreiviläntie 219, 31110 Matku, p. 050-412 0321.
Mahdollisuus kasvisruokailuun (varauksen mukaan) ja majoittumi-
seen sekä veneilyyn.
Avoinna vain kesäaikaan.

Peräjoen Kylätoimikunta ry

Irma Tokko, Säilöntie 64, 30100 FORSSA, p. 050-570 7468
Peräjoen kylätalon tilavaraukset.

Rakennus-, remontti- ja romukiertäystä:

J.Syrjänen Oy

Kiimassuontie 89, 30420 Forssa
p. 0400-480 747, 0400-484 067
www.jsyrjanen.fi Romu- ja jätekierrätyskeskus

Sahausta:

Sahauspalvelu E. Kuusniemi

Köllin kirkkotie 114, 31110 MATKU, p. (03) 435 1528, p. 040-591 1568

Rahtisahausta ja puutavaran myynti.

Lehtinen Yrjö

Pukkilantie 60, 31110 MATKU, p. (03) 435 2602

Mattila Matti

Ilvesojantie 91, 31130 KOIJÄRVI, p. (03) 435 2628

Myös betonityöt, lattiavalut

Saha- ja kuitupuiden telaukset:

Tuusa Lasse

Rekirikontie 343, 31130 KOIJÄRVI, p. (03) 435 2660, p. 0400-477 912

Heikkilä Kalle

Ilvesoja, 31130 KOIJÄRVI, p. 040-773 0224

Soraa:

Kuljetus Nukari Oy

Paasikankaantie 267, 31130 KOIJÄRVI, p. (03) 435 2642, p. 0400-690 935

Numminen Risto

Paasikankaantie 16, 31130 KOIJÄRVI, p. (03) 435 2718

Suorakylvöpalvelua:

Mäkelä Severi

Vuolluntie 324, 31110 MATKU, p. 044-517 1891

Suorakylvöpalvelua Great plains-koneella.

Sähköasennusta:

Sähköasennus JP Mattila

Mansikkalantie 36, 31110 MATKU, p. 0400-757 237, jp.mattila@surffi.net

Sähköasennukset, sähkötarvikemyynti, sähkösuunnittelu

T:mi Automaatio S. Jaakkola

Koijärventie 454, 3110 KOIJÄRVI, p. (03) 435 2696, p. 040-558 0356

Automaatiojärjestelmien suunnittelu, ohjelmointi, käyntiinotot, koulutus ja konsultointi sekä ohjauskeskusten valmistus, sähköasennustyöt ja komponenttimyynti

Taimimyyntiä:

Eeron kukat

Eero Heikkilä, Raitoontie 680, 31110 MATKU, p. 045-235 3798
Kesäkukat ym.

Taksit ja tilausajot:

Taksiliikenne Kari Hiisilä

Matkuntie 663, 31110 MATKU, p. (03) 435 1507, p. 0500-203 899

Tilausliikenne Heikki Jalava

Heikki Jalava, Pukkilantie 200, 31130 KOIJÄRVI, p. 044-525 1530

heikki@tilausliikennejalava.fi , www.tilausliikennejalava.fi .

Tilausajot 17, 19 ja 34 paikkaisilla busseilla.

Matti Lehtinen

Vuolluntie 63, 31110 MATKU, p. 0500-210 164, 8 matkustajaa.

Bussiliikenne Koivisto

Mika Koivisto, p. 050-918 4746, www.koivistobuses.fi

Liikenne Rajala

Mika Rajala, p. 040-553 2171, www.liikennerajala.fi

Teollisuuden asennus ja huolto:

MAT-Service Oy

Mattila Jouni, Menostentie 190, 31110 MATKU

p. (03) 345 1416, p. 040-760 0255

Tien kunnossapitotyöt:

Heikkilä Jyrki

Alenintie 15, 31130 KOIJÄRVI, p. 040-724 8200

Lanaukset, höyläykset ja auraukset, vesakonleikkausta, liukassoraukset.

Jari Hoppula

Säilöntie 61, 30100 FORSSA, p. 0400-537 206, jari.hoppula@surffi.net

Tienvarsiuohon leikkausta ja vesakointia. Puiden kaatoa, katkottaa, harvennushakkuuta, hakkeentekoa.

Tiltoimistoja:

AGRO-tilit Oy

Koulukatu 13, 30100 FORSSA, p. (03) 421 0066, Koivula Jyrki

Mikkolantie 57, 31110 MATKU, p. 050-595 0662

Maatalouden asiantuntijapalvelut

Raija Hiisilä

Matkuntie 663, 31110 MATKU, p. 050-324 2289. Yritysten kirjanpidot.

Laskentatyö 998

Taija Torkkel, Tampereentie 998, 30100 FORSSA

p. 040-748 8813, www.laskentatyo998.fi

Taloushallintopalvelut, kirjanpito, tilinpäätökset, palkanlaskentapalvelut ja verotusasiat.

Tuoremehuasema:

Kuusniemi Tuula

Menostentie 504, 31110 MATKU

p. (03) 435 3825 tai 050-531 8359

Omenoiden puristusta tuoremehuksi, ei pastörointi

Valaisimia:

Humaliston Sähkö

Manhattan

Pitkämäenkatu 4, 20250 TURKU, p. (02) 337 661, www.sahko.fi

Vene- ja perämoottoritarvikkeita:

Vene- ja perämoottoripurkaamo

Heikki Hartikainen Oy

Menostentie 36, 31110 Matku, p. 0400-409 733

Käytettyjä perämoottoreita ja varaosia.

Verhoomoja/entisöintiä/ kynäruiskumaalauksia:

Sattumankauppa ja Entisöinti

Mervi Nieminen, Tampereentie 591, 30100 FORSSA

p. 044-528 7119, mervi.nieminen@surffi.net

Huonekalujen entisöinti ja verhoilu, mööbelimyyntiä ym. www.

sattumankauppajaentisointi.fi

Verhoiluliike Wiik Oy

Wiikintie 56, 31110 MATKU, p. (03) 435 0304, p. 0400-326 025,

www.verhoomowiik.fi

wiik@verhoomowiik.fi

Vihanneksia ja juureksia:

Erander Eino

Keinulantie 8, 31110 MATKU, p. (03) 435 3847, p. 050-586 0169

Perunaa.

Karotia Oy

Hyytiäinen Heta Ja Arto, Kivisaarentie 48, 31110 MATKU, p. (03)

435 0242, p. 0400-825 581

Koivulan Kuorimo Oy

Koivula Mikko, Raiviontie 13, 31110 MATKU, p. 040-553 8473

Perunoita: multaisina, pestyinä, kuorittuina, kuutioina, viipaleina ja suikaleina. Myös kuoritut porkkanat.

Lehtinen Ismo

Yrityksentie 72, 31110 MATKU, p. (03) 435 1770, p. 040-051

2045

Porkkanaa.

Viljanen Riikka ja Heikki

Suokulmantie 150, 31110 MATKU, p. 050-342 7737 Riikka tai

050-517 4487 Heikki

Peruna ja avomaan vihanneksia.

Vinnocarrots

Vinnikainen Irmeli, Urjalantie 293, 31170 SAVIJUOKI

p. (03) 435 1845, p. 040-544 4110

Vihannesten koti- ja tukkumyynti

Vinnikainen Elina ja Matti

31170 SAVIJOKI, p. (03) 435 1809, p. 0500-735 181

Vihannesten ja juuresten koti- ja tukkumyynti.

Äänentoistoa ja valaistuspalvelua:

Musiikki- ja äänentoistopalvelu Tähtisoundi

Jari Säteri, Suokulmantie 116, 31110 MATKU, p. 0400-872 503,

tahtisoundi@luukku.com

Tanssiorkesteri Tähtisadetta voit tilata järjestämiisi tilaisuuksiin.

YRITYSPÖRSSILLÄ

palvellaan alueen asukkaita

ja samalla tehdään tunnetuksi maaseudun elinkeinoja. Siihen on kelpuutettu ne, joilla on yritys, jotka asuvat, joilla on loma-asunto, maata tai jotka muulla tavalla vaikuttavat alueella.

Mikäli Yrityspörssissä on vääriä tietoja tai jos siitä puuttuu tietosi, ota heti yhteys KAKryn hallituksen jäseniin.

Seuraava Kylähullu-lehti ilmestyy 1.6.2013.

YRITYSPÖRSSI ON ILMAINEN,

muualle lehteen myydään mainostilaa seuraavasti:

aukeama	400 mm x 271 mm	350 €
koko sivu 1/1	185 mm x 271 mm	210 €
puoli sivua 1/2	185 mm x 135 mm	122 €
Neljäsosa 1/4	92 mm x 135 mm	70 €
Kahdeksasosa 1/8	92 mm x 67 mm	48 €
Kuudestoistaosa 1/16	67 mm x 46 mm	30 €

Alueen kylien ja yhdistysten yhteystiedot 2012

Koijärven Alueen Kylät ry

Pj. Pirjo Poutanen p. 050-555 6683
Siht. Anne Kettunen p. 040-192 4770
anne.m.kettunen@gmail.com

Valijärvi-toimikunta

Pj. Paula Kemppi p. 040-708 1648
Siht. Anni Korvenoja p. 040-747 6602

Kojon Kyläyhdistys ry

Pj. Leila Virtaranta p. 040-518 3226
Siht. Aimo Honkasalo p. 040-774 3368

Matkun Kyläyhdistys ry

Pj. Riikka Viljanen p. 050-342 7737
riikka.viljanen@surffi.net
Siht. Eija Latvateikari p. 040-728 4681

Peräjoen Kylätoimikunta ry

Pj. Mervi Nieminen p. 044-528 7119
mervi.nieminen@surffi.net
Siht. Tuija Nousiainen p. 040-507 4633

Vuoltun Kylätoimikunta ry

Pj. Hannu Heikkilä p. 0400-773 216
Siht. Heta Hyytiäinen p. 045-658 0800
karotia@surffi.net

Koijärven Sotaveteraanit ry

Pj. Ari Vähä-Pietilä p. 040-520 6558
Siht. Aimo Honkasalo p. 040-774 3368
Naisjaosto:
Pj. Ulla Mikkola p. 435 2724
Siht. Marja-Terttu Honkasalo p. 0400-579 847

Sotainvalidien Veljesliiton Koijärven osasto

Pj. Arvo Vähä-Pietilä p. 435 2624
Siht. Raija Mattila p. 435 2646

Koijärven Kirkkokuoro ry

Pj. Aimo Honkasalo p. 040-774 3368
Siht. Markku Viiala p. 044-036 8486

Kojon koulun vanhempaintoimikunta

Pj. Pirita Koskenoja p. 050-357 1218

Kojon Nuorisoseura ry

Pj. Paula Leppämäki p. 040-524 3647
Siht. Elina Vinnikainen p. 050-574 4966
elina.vinnikainen@luukku.com

Raitoon Nuorisoseura ry

Pj. Jouko Eerola p. 435 3850
Siht. Arja Niittymäki p. 040-549 8882

MLL Koijärven paikallisyhdistys

Pj. Anni Korvenoja p. 040-7476602
anni.korvenoja@fimnet.fi
Siht. Tiina Korsimaa-Simola p. 0400-217517

SPR Koijärven osasto

Pj. Risto Jaakkola p. 0400-945 860
Siht. Tuulikki Lehtinen p. 040-779 2234

Koijärven Kunto

Pj. Jorma Aaltonen p. 437 8781

Partiolippukunta Koijärven Kurjet

Pj. Anni Korvenoja p. 040-747 6602

Matkun VPK ry

Pj. Jyrki Koivula p. 050-595 0662
Vpj. Jussi Kuusisto p. 0500-781 438
Siht. Matti Mäkinen p. 040-707 0658
(talon varaukset, vedenajo, työtilaukset, ym.)
Palokunnan päällikkö:
Jussi Sirkesalo p. 050-529 2291
Nuorisotyönjohtaja:
Miia Närvänen p. 040-587 2237

Matkun koulun vanhempaintoimikunta

Pj. Antti Rikassaari p. 040-5120998

Matkun Rukoushuoneyhdistys ry

Pj. Kirsi Ruohonen p. 0400-423 948
Siht. Mauri Laihorinne p. 050-340 5971

Koijärven maa- ja kotitalousseura ry

Pj. Markku Laihonen p. 050-307 3752
Siht. Päivi Viholainen p. 040-591 7347

Kojon maa- ja kotitalousnaiset

Pj. Brita Viholainen p. 435 2647
Siht. Paula Kemppi p. 040-708 1648

Matkun maamiessseura

Pj. Jussi Sirkesalo p. 050-529 2291
Siht. Risto Jaakkola p. 0400-945 860

Matkun maa- ja kotitalousnaiset

Pj. Kirsi Ruohonen p. 0400-423 948
Siht. Outi Sirkesalo p. 050-517 8987

Saviniemen maa- ja kotitalousnaiset

Pj. Raija Mikkola p. 040-724 5300
Siht. Liisa Ahtola p. 040-591 9743

Koijärven metsästysseura

Pj. Ari Vähä-Pietilä p. 040-520 6558
Siht. Hanna Mikkola p. 0500-427 780

Suonpään metsästysseura

Pj. Heikki Juhala p. 0400-545 990
Siht. Mikko Talonen p. 040-727 5608

Saviniemen Pyy ry

Pj. Aimo Kuosmanen p. 040-548 4118
Siht. Ville Sillanpää p. 050-359 1220

Forssan Karjalaseura

Pj. Veikko Rämö p. 435 0225
Siht. Sirpa Lähteenmäki p. 050-524 0051

Matkun Osakaskunta

Pj. Timo Aaltonen p. 050-552 5226
Siht. Kimmo Hallamaa p. 435 1470

Kojon Osakaskunta

Matti Mattila p. 0400-878 324

TAPAHTUMAKALENTERI 2012

KESÄKUU:

Ma 4.6. klo 9 - 12 Kesäkerho lapsille alkaa Matkun seurakuntakodissa
Ma 4.6. Pelikerho klo 18 – 20 lapsille alkaa Kojon koulun pihassa
Ti 5.6. Kesäkerhot klo 9 – 12 lapsille alkaa Kojjärven srk-talossa
Ti 5.6. klo 18 Lentopalloa nuorille ja aikuisille, naisille ja miehille alkaa Matkun urheilukentällä
Ke 6.6. klo 18.30 – 19.30 Jalkapalloa pojille ja tytöille alkaa Matkun urheilukentällä
Pe 15.6. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa SPR Kojjärvi
La 16.6. klo 15 lähtö Suvi-illan rullaluistelumaratonille Forssasta Tampereentielle
Su 17.6. klo 15 Kirkonmäki Soi Kojjärven kirkolla, järj. Forssan seurakunta
To 21.6. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Matkun maa- ja kotitalousnaiset
To 21.6. klo 18 kävelyretki Kreivilään, kokoontuminen Matkun kylätalolle, järj. Matkun kyläyhdistys
Pe 22.6. klo 12 - su 24.6. klo 12 Kaikkien kylien välle avoin juhannus Valijärvellä omin eväin
Su 24.6. klo 12 Jumalanpalvelus Matkun Rukoushuoneessa ja kirkkokahvit
Su 24.6. klo 16 Vuollun-Peräjoen Valijärvipäivä. Järj. Peräjoen ja Vuollun Kyläyhdistykset
Pe 29.6. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa MLL Kojjärven paikallisyhdistys
La 30.6. klo 20 – 01 Kesäillan latotanssit Kaisa ja Juha-Matti Perälän ladossa, Peräläntie 214, järj. Kojon Ns

HEINÄKUU:

Su 1.7. klo 15 Pihaseurat Hanna ja Timo Heikkilässä, Ilvesojantie 92
Pe 6.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Kojon Nuorisoseura
La 7.7. klo 20 - 01 Latotanssit Tuulikki ja Sakari Lehtisellä, Vuolluntie 63, järj. Vuollun ja Peräjoen tmk:t
La 7.7. klo 20 – 01 Kesäiset lavatanssit Raitoon Vilpolassa, Töyräntie, järj. Tähtisoundi
Su 8.7. klo 15 Pihaseurat Heidi ja Mikko Eerolassa, Raitoontie 528
Pe 13.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Saviniemen maatalousnaiset
La 14.7. klo 20-01 Lavatanssit Raitoon Vilpolassa, järj. Matkun Kyläyhdistys
La 14.7. ja su 15.7. Peräjokelaisten saunaviikonloppu Valijärvellä, järj. Peräjoen Kylätoimikunta
Ma 16.7. klo 11.00-13.45 Uimakoulu alkaa Matkunjärvellä, järj. MLL Kojjärven paikallisyhdistys
Pe 20.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Vuollun kylätoimikunta
Ti 24.7. klo 13 Kaikille avoimet Kesäpäiväkahvit Matkun srk-kodilla
Ke 25.7. klo 13 Kaikille avoimet Kesäpäiväkahvit Kojon srk-talolla
Pe 27.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Kojon kyläyhdistys ry

ELOKUU:

La - Su 4. - 5.8 1600-luvun pitopöytä Hakkapeliittatapahtumassa, järj. Kojon Ns
Su 5.8 klo 15 Kesäpäivän Musiikkihetki Matkun Rukoushuoneessa, järj. Forssan srk
To 9.8. klo 14 alkaen kaikille avoin Valijärvi-päivä, järj. MLL Kojjärven paikallisyhdistys
Su 12.8. klo 15 Pihaseurat Marja-Terttu ja Aimo Honkasalolla, Paasikankaantie 18
Su 19.8. klo 10 Kojjärven kirkossa kojolaisten kirkkopyhä ja kirkkokahvit srk-talossa
Su 19.8. klo 12 Kojon Nuorisoseuran saunapäivä Valijärvellä, järj. Kojon Ns
Pe 24.8. klo 18 Lauluilta Valijärvellä, järj. Kojjärven alueen kylät ry
Ti 28.8. klo 18 Valijärven lauluilta, Erkki Liikanen ja Eero Kurki, järj. Kojon kyläyhdistys

SYYSKUU:

La 29.9. klo 13 Sadonkorjuupäivälliset Kojjärvitalolla, järj. Kojon Nuorisoseura ry.